

SAYI
07

ONDÜÇÜNCÜ
KIS. SAYISI 2018/15
sadessodadergi

İLK GÜNÜ GAZLA

SADE SÖDA

**ÇALIŞMAKLA KAZANILMAZ AMA
KAZANANLAR HEP ÇALIŞANLARDIR**

T Ü R K İ Y E

Ö Ğ R E N C İ M E C L İ S İ

B A Ş K A N L A R I

B U L U Ş M A S I

1 6 - 1 7 O C A K 2 0 1 9

ANKARA - KIZILCAHAMAM

öndergenç¹⁹⁵⁸

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

Türkiye'nin Dünya Liderliği Sürecinde

**KÜLTÜR VE GENÇLİK
POLİTİKALARI KURULTAYI**

Sade Soda Dergi

Yıl: 2 Sayı: 7 Kış 2018

ÖNDER

İmam Hatipliler Derneği Adına

İmtiyaz Sahibi

Halit Bekiroğlu

Genel Yayın Yönetmeni

Hilâl Furkan

Yazı İşleri Müdürü

Resul Çiftçi

Yayın Editörü

Mustafa Furkan

Sade Soda Mutfağı

Musab Yılmaz

Enes Yılmaz

Kübra Nur Doğru

Hilâl Mısırlı

Merve Olgun

Süleyman Yılmaz

Raif Nas

Enise Feyza Yıldız

Yunus Emre Avşar

Hukuk Danışmanı

Av. İsa Akkurt

Reklam

Furkan Güngör

Tasarım

Ali Bıyıklı

noontasarim.com

Yazışalım, Konuşalım, Gel Tanışalım

Alemdar Mah. Yerebatan Cad. Salkım Söğüt Sok.

No: 7 Fatih/İSTANBUL

sadesodadergi@gmail.com

0 (212) 519 09 53

Potansiyel Yazarımızsın,

Yaz ve Gönder

sadesodayazi@gmail.com

Baskı Yeri

Acar Matbaacılık Promosyon ve Yayıncılık

Maltepe Mah. Litros Yolu Fatih San. Sit.

No: 12/270.280 Zeytinburnu/İstanbul

Yönetim Yeri

Alemdar Mah. Yerebatan Cad. Salkım Söğüt Sok.

No: 7 Fatih/İSTANBUL

sadesodadergi@gmail.com

0 (212) 519 09 53

Dilek&Öneri&Şikayet

sadesodadergi@gmail.com

Sosyal Medyada Biz

f t @ sadesodadergi

"Üç ayda bir yayınlanır."

Yazılarda yayın kurulu değişiklik yapabilir.

Gönderilen yazılar iade edilmez.

Yazılardan kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

Yazılardan yazarları kadar okuyucular da sorumludur.

Peki, Sence Güzel Hayat Nedir?*

Her kelime, zıttıyla var.

İyinin kötüsü, güzelin çirkini, küçüğün büyüğü, kisanın uzunluğu... Okulda öğretildiği gibi tembelin "çalışkan"ın zıttı olduğuna bu kadar emin değilim oysa. Zira tembellik, az çalışmak ya da hiç çalışmamak mı demektir?

Ya da şöyle diyelim, tembelliği/çalışkanlığı nasıl ölçelim? İyi sonuçlar, başarılar, karneler alanlar mıdır çalışkanlar; çok kazananlar, çok tanınanlar mı; hareket hâlinde olanlar mı?

Hangisi?

Hak etmediklerine el uzatıp iyi kazanan bir uyanık,

Faizle biri bin eden bir avare,

Tanıdıkları eliyle terfi eden bir fırsatçı

Çalışkandır da;

Çok çalışıp iyi notlar alamayan bir öğrenci,

Her yükü çekip asgari ücrete talim eden bir çalışan,

Kılını dahi kıpırdatmayan ama içinde fırtınalar kopan bir filozof

Tembel midir?

Sonuçlar mıdır bizi çalışkan/tembel yapan, yoksa süreçler mi?

...

Her iyinin, her güzelin, her küçüğün, her kisanın içinde biraz kendi kendinelik varken çalışmak çokça dinamik barındırıyor: İrade, ertelememe, disiplin, hırs, kararlılık... Ama şu da bir gerçek ki bunların hepsi tamamken birden "nasip" kapısı aralanıyor.

Bazen ne yapsan olmuyor,

Bazen de olmazlar oluveriyor.

Gerçek şu ki ister zihnimde ister işimde, gücümde varmak istediğim bir yer varken durmamak evla olan. Bir iş bitince diğerine başlamak...

Birilerinin beni görmemesi de mühim değil, kütüphanelerin bir numaralı ismi ben olmayabilirim. Biliyorum ki ben ne sonuçla ne de alkışla mükellefim.

Ben emeğimin değerini bilenim, süreçle mutlu olanım, her şeyin sonucunda nasibe selam çakanım.

Çünkü hayat böyle güzel!

Hilâl FURKAN

için deki ler

08 >

14 Çevrimiçi
İsmail Kılıçaslan

16 Bir Şey Yap,
Güzel Olsun
Merve Çirişoğlu Çotur

34 "Bu Hayatta Benim
Biletim Ayakta"
Doç. Dr. Halit Yerebakan

06 "Türkiye'nin Anlamı"
İçin Çalışmak
Musab Yılmaz

10 Çalışmak,
Konuşmaktan
Evladır
Enes Yılmaz

12 Bilim Kokusu:
Mustafa Furkan

18 Kalın Bir Çiğlik
Esat Asarkaya

19 Bir Teselli Ver
Orhan Baba
Emre Çalışkan

26 Teknoloji Kafası
Serdal Ünal

28 Sadesoda
Mikrofon

32 Kitabın
Orta Yeri

< 58 Sınırların Yoksa
Sen de Yoksun
Zeynep Yörük

56 >
POP
JAZZ
ALATURKA
SAZ
Pinhânî

44 Bir Adım At, Gerisi
Çorap Söküğü Gibi Gelir
Moustapha Ndiaye

46 Dehalar
Nasıl Çalışır?
Yunus Emre Avşar

52 Dünyadan Rafiki'ye
Uzanan Yolda
Tanzanya Gelinimiz:
Sevde Sevan Usak

20 Demirbaş

22 Onlara Nefes,
Bana Kudüs
Ahsen Dereli

24 Arabamız
Elektriklendi
Muhammed Yusuf Alkuş

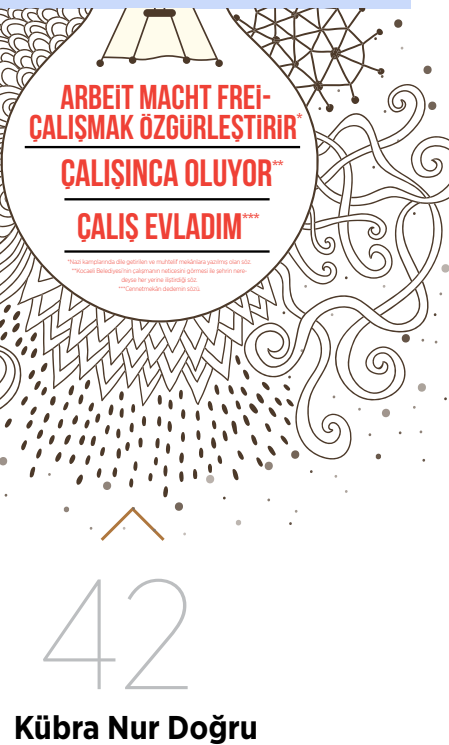
38 İnsanlığın İlahî
Tabiata İştiraki
Enise Feyza Yıldız

48 Bizlerden Sizlere
Şule Bozkurt

50 Orta Asya'yı
Kimler Yönetiyor-1
Cihangir Yıldırım

60 Ne Bu Güney Kore,
Yenir mi İçilir mi?
Ubeydullah Erdoğan

62 Zekâ Spor
Serhan Büyükkeçeci

MUSAB
YILMAZ

“TÜRKİYE’NİN ANLAMINI” İÇİN ÇALIŞMAK

İnsanın okuduğu kitaplar, öğrendiği bilgiler ve gördüğü olaylar bazı sorumluluklar yüklenmesine neden olur. Mesela yeni bir bilgi öğrendiğimizde onu paylaşma sorumluluğumuz ortaya çıkar ya da gördüğümüz bir olay karşısında aldığımız tavır bizim üstlendiğimiz sorumluluğun bir göstergesidir. Bu durum, bütün insanlar için geçerlidir. Kişi o sorumluluk bilincine sahip olsun veya olmasın böyle bir şeyle karşı karşıya kalır. Ancak öyle durumlar da vardır ki bazı insanlara hususi sorumluluklar yükler. Yüklenen sorumluluk da o kişinin daha çok gayret etmesini ve çalışmasını gerektirir. Mesela basit bir örnekle fakir bir ailede yaşayan çocuk zor bir hayat yaşamamak için daha çok çalışmak zorundadır. Fakir olma durumu ona böyle bir sorumluluk yükler. Bu herkesin anlayabileceği en basit bir örnektir. Ya da bir şeylerin varisi olmak sizin daha çok sorumluluk üstlenmenize sebep olur. Bir şirketin sahibinin oğlu ileride şirketi ayakta tutmak veya ileriye taşımak için doğduğu andan itibaren bir sorumluluk ile karşılaşır. Bu yüzden çok çalışması gerekir.

Verdiğimiz örnekler sosyal hayattan herkesin çevresinde karşılaşabileceği durumlardır. Her milletten, her coğrafyadan insan bu tip insanlarla karşılaşmıştır. Her milletin ve her coğrafyadan insanın karşılaşabileceği ve yüklenileceği sorumluluklar olduğu gibi bazı milletlere de tarihin ve coğrafyanın getirdiği birtakım sorumluluklar vardır. “Tarihin ve coğrafyanın getirdiği birtakım sorumluluklar” bu

kelime dizisini ekranlarda, gazete köşelerinde veya sosyal medyada sıkça duymuşsunuzdur. Hatta bazılarımız “Ya kardeşim, etimiz ne budumuz ne, kime güvenip bu kadar üstten konuşuyoruz, büyük devletlere daylanıyoruz.” diye söylenmişizdir. Çünkü bu kelimelerin verdiği bir sorumluluk olduğu gibi bu kelimelerin verdiği bir özgüven de vardır. Bu özgüvenin üstten konuşmanın gereksiz olduğunu düşünürüz. Realist (gerçekçi) olmak gerektiğini nargile cafelerde, sınıftaki hararetli tartışmalarda sıkça dile getirir ve hayalperest olmama konusunda ısrarcı oluruz. Aslında gerçekçi olmaktan bahsediyor isek işte tam burada “tarihin ve coğrafyanın getirdiği birtakım sorumluluklar” kelime dizisini iyi bir şekilde kavramamız gerekiyor.

KUTSAL TÜRKİYE TOPRAKLARI

Ülkemizde Türkiye Diyanet Vakfı Uluslararası İmam-Hatip Lisesi Programı adında bir çalışma var. Farklı şehirlerde açılan Uluslararası İmam-Hatip Liseleri ile yabancı öğrencilere eğitim veriliyor. Kayseri’deki Uluslararası Şehit Ömer Halisdemir Anadolu İmam-Hatip Lisesi de bu amaçla eğitim veren kurumlarımızdan bir tanesi. Bu okula Afrika’daki, Balkanlardaki, Kafkasya’daki, Orta Asya ve Ortadoğu’daki birçok ülkeden öğrenci eğitim görmek amacıyla başvuru yapıyor. Abdulfathi adında bir Nijeryalı kardeşimiz de bu okulda ve Türkiye’de eğitim görmek için başvuru yapmış, sınavlara girmiş

ve Kayseri'ye gelmeye hak kazanmıştır. 14 yaşındaki Abdulfathi kardeşimiz, geldiği, eğitim görmeye hak kazandığı imam-hatip lisesinde arkadaşlarıyla oynarken fenalaşmış ve rahatsızlanarak hastanede hayatını kaybetmiş. Bunun üzerine cenazesini Türk yetkililer, cenazesini memleketi Nijerya'ya göndermek için hazırlık yaparken Abdulfathi kardeşimizin babası bir e-mail göndererek bizlere şöyle seslenmiştir:

"Ben oğlumun sizin ülkenize bir şeyler öğreysin, İslam'ın doğru bilgisini orada edinsin ve memleketine faydalı olsun diye gönderdim. Ama Cenab-ı Hakkin planı başkaymış. Bizler Müslüman olarak buna boyun eğmek durumundayız. Ben oğlumun müsaade ederseniz kutsal Türkiye topraklarına defnedilmesini sizden talep ediyorum ve vefat eden oğlumun yerine bu ilmi alabilmesi için kardeşinin Türkiye'ye kabul edilmesini istiyorum. Buraya getirilmesi için harcanacak cenaze masraflarının da orada ilim yolunda ülkenizde bulunan kardeşlerimize harcanmasını talep ediyorum."

Cümleleri okurken tüyleriniz diken diken oldu, değil mi? Biricik evladını kaybetmiş bir adamın Türkiye'ye ve Türklere yüklediği misyonu görebiliyorsunuz. İşte, tarihin ve coğrafyanın getirdiği sorumluluk derken bahsedilen budur. Dünyanın dört bir yanındaki mazlum ve mağdurların sana yüklediği sorumluluk buradadır. Bu sebeple "Türkiye'nin anlamı" üzerine düşünmeliyiz. Bu yüzden bu coğrafyada yaşayan ve bir tarihî kimliğe sahip insanlar olarak yani Türklere sorumluluğumuzun bilincinde olmalıyız. Burada milliyetçilik, ırkçılık yok. Burada bir kimliğe yüklenen anlam var. Çünkü tarih boyunca Türklere gösterilen sevgide, muhabbette onların sahip olduğu bir kimlik var. Türklere, hep hüküm sürdüğü coğrafyalarda güzel izler bıraktılar. Vefalı oldular, adil oldular. Mazlumun hakkını zalimde bırakmadılar. İnsanlığın vicdanı oldular. Bunlar boş, hamasi cümleler değil. Herkes Türklere böyle bir kimliğe sahip olduğunu pekâlâ takdir

eder. Sevsin veya sevmesin... Hiçbir milletten insan Pakistan'a, Malezya'ya veya Balkanlardaki herhangi bir ülkeye gidince Türklerin gördüğü kadar ikram görmemiştir. Tarihten bahsetmiyorum. Bugünü anlatıyorum. Çevrenizde mutlaka vardır. Yurtdışında bir lokantada yemek yerken lokanta sahibinin Türk olduğunu anlayınca para almaması olağan bir durumdur.

Bu sebeple bu yaşadığımız çağda Türkiye'de yaşayan insanların üstlendiği sorumluluk çok büyüktür. Çünkü artık dünyamızda adaletten, merhametten ve hoşgörüden söz etmemiz mümkün değil. İnsanlar, çok basit bir şekilde bombayla hata (!) sonucu öldürülebilir. Dünya artık uluslararası hukuk kurallarına göre değil orman kanunlarına göre idare ediliyor. "Güçlü olan haklıdır ve her istediğini yapma hakkına sahiptir." mantığı doğudaki veya batıdaki fark etmez her devletin idare anlayışıdır. Türkiye tam da bu durumda büyük bir sorumluluğa sahiptir. Türkiye Cumhuriyeti devleti de bu sorumluluğunun bilinci ile hareket etmekte ve ediyor. TİKA ve KIZILAY gibi kamu kurumları ile farklı coğrafyalarda insanlara umut olmaya gayret gösteriyor. İHH, Cansuyu, Sadakataşı vb. dernek ve vakıfları ile de Türklere insanlığa umut olmaya çalışıyor.

Ancak biz ne yapıyoruz? Burada kastımız, hiç kimsenin kalkıp ülke ülke gezmesi değil. Kendimiz için, daha çok para kazanmak için, daha iyi bir gelecek için çalışıyoruz, hedefler koyuyoruz. Neden geçici hayaller ile hayatımızı sürdürüyoruz? Niçin ebedî olan için çalışmıyoruz? Yeryüzünün halifesi olarak yaratılan Âdemoğlu, dünyada bozgunculuk çıkarmaz, dünyayı Rabbinin rızasına uygun bir şekilde imar ve ihya eder ve Rabbine kavuşur. Buradan "Türkiye'nin Anlamını" kavramalı ve onun için çalışmalıyız. Makam, mevki, para, şöhret için değil... Rabbimizin rızası için, mazlumlara umut olmak için, zalime, batıla karşı HAK için çalışmalı, çalışmalı, çalışmalı...

İZLE

Pakistan İstanbul
Başkonsolosu

bit.ly/2E48SjZ

İZLE

Sudanlı Rektör

bit.ly/2rjiQWY

İZLE

Mim Kemal Öke
Afganistan Hatırası

bit.ly/2SAWFaz

THREE PEOPLE

ÜÇ DİL

ثلاثة عوالم

Speak to us of Teaching!

Bize
Eğitimden
Bahset!

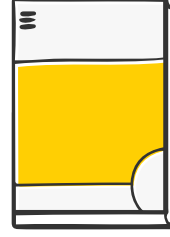
وهناك قَالَ مُعَلِّمٌ: حَدَّثْنَا عَنْ

Halil Cibran-Ermis
kitabından alıntıdır.

Hiç kimse size, içinizdeki bilginin şafağında hâlen yarı uykuda olandan bir zerre fazlasını açıklayamaz.

Takipçileri arasında mabedin gölgesinde yürüyen bir **öğretmen**, size bilgeliğini değil sadece inancını ve sevgisini verebilir. Eğer gerçek bir **bilgeyse** bilgeliğinin evine davet etmek yerine, sizi kendi aklınızın eşiğine doğru **yönlendirir**. Bir astronomi bilginini, size uzayla ilgili anlayışından bahsedebilir ama **anlayışını** size veremez. Bir **müzişyen**, her yerde var olan ritimlerle bir şarkı söyleyebilir; ancak ne ritmi yakalayan kulağı ne de onu ekolayan sesi size sunabilir. Ve semboller ilminde usta biri, size simgesel alanlardan söz eder ama sizi oralara taşıyamaz. Çünkü bir kişinin sahip olduğu ilham, **kanatlarını** başka birine ödünç veremez. Nasıl her biriniz Allah'ın bilgisinde özgün bir yere sahipseniz sizin de Allah'ı kavrayışınız ve **dünyayı** anlayışınız **tek başınıza**, size özel olacaktır.

No man can reveal to you aught but that which already lies half asleep in the dawning of your knowledge. **The teacher** who walks in the shadow of the temple, among **his followers**, gives not of his wisdom but rather of his faith and his lovingness. If he is indeed **wise** he does not bid you enter the house of his wisdom, but rather **leads** you to the threshold of your own mind. The astronomer may speak to you of **his understanding** of space, but he cannot give you his understanding. **The musician** may sing to you of the rhythm which is in all space, but he cannot give you the ear which arrests the rhythm, nor the voice that echoes it. And he who is versed in the science of numbers can tell of the regions of weight and measure, but he cannot conduct you thither. For the vision of one man lends not **its wings** to another man. And even as each one of you stands **alone** in God's knowledge, so must each one of you be alone in his knowledge of God and in his understanding of the **earth**.

التعليم

فقال المصطفى:

لا يستطيع إنسان أن يكشف لك عن شيء إلا إذا كان غافياً
في فجر معرفتك.

المعلم الذي يمشي في ظل المعبد بين مريديه لا يعطي من حكيمته، بل من إيمانه
ومحبته،

فإن كان قد أوتي الحكمة حقاً، فإنه لا يدعك تلج باب حكيمته، بل يقودك إلى عتبة فكرك
أنت.

والفلكي قد يحدثك عن فهمه للفضاء، لكنه لن يستطيع أن يمنحك هذه المعرفة

والموسيقي قد ينشد لك اللحن الذي عم إيقاعه أرجاء الفضاء، لكنه لن يستطيع إعارتك الأذن
التي تلتقط الإيقاع، ولا الصوت الذي يردده.

والعالم المتمكن من حساب الأعداد يستطيع أن يحدثك عن مجالات الوزن والقياس، لكنه
لن يستطيع أن يقود خطاك إليها؛

لأن بصيرة هذا لا تعبر جناحها.

وكما أن كل واحد منكم قائم بذاته في علم الله، كذلك يجب أن يكون
كل منكم قائماً بذاته في علمه بالله، وفهمه أسرار الأرض.

ÇALIŞMAK, KONUŞMAKTAN EVLADIR

EĞER BİRİLERİ, ADILANE BİR REKABET NETİCESİNDE SİZDEN DAHA BAŞARILI OLUYORSA VE SİZ DE ONLAR GİBİ OLMAK İSTİYORSANIZ DURUMUN SEBEPLERİNİ ARAŞTIRMANIZ VE HAREKETE GEÇMENİZ GEREKİR. HER HÂLÜKÂRDA YAPMANIZ GEREKEN EN TEMEL ŞEY ÇALIŞMAKTIR, MÜTEMADİYEN DURUMDAN ŞİKÂYET ETMEK DEĞİL.

İnsanların başarı hikâyelerini yazar-ken, oldukça mağdur ya da dezavantajlı denebilecek durumlardan dışıyla tırnağıyla kazıyarak çok yükseklere çıkmış olmalarından bahseder; şartlar ne kadar zor olursa olsun, kendilerine ne çelmeler takılırsa takılıns bunlarla mücadele ederek ve somut engel sayılmayanları umursamadan yollarına devam etmiş olmalarından övgüyle bahsederiz. Bu ifadelere -çoğu kez- bir ekleme yaparız: Siz de bu insanlar gibi olabilirsiniz, şayet içinde bulunduğunuz durumdan başkalarını sorumlu tutmayı vazgeçip harekete geçmeye başlarsanız.

İnsan toplumlari, bütünün kendini oluşturan parçaların toplamının ötesinde bir şey olmasından dolayı tam anlamıyla bir insan gibi telakki edilemez ancak birçok açıdan benzerlik gösterdiği de gayet açıktır.

Bir insanın bireysel hayatında karşılaştığı durumlara ilişkin yaklaşımları ve aldığı sonuçlar arasındaki ilişki ile bir toplumun karşılaştığı durumlara ilişkin yaklaşımları ve aldığı sonuçlar arasındaki ilişkiyi, benzerlik arz eden konular arasında sıralayabilir miyiz diye sorduğumuzda, çoğu kimse olumlu yanıt verecektir. Gelgelelim, teorik olarak kabul ettiğimiz bu hususu pratik hayatta kabullenmek konusunda birtakım sıkıntılarımız olduğu kanaatindeyim.

Örnek vermek gerekirse, aldığı borçların vadesi sanki hiç gelmeyecekmiş gibi sadece tüketip har vurup harman savuran bir insan dara düştüğünde kendi düşenin ağlamayacağından bahsederken, toplum olarak benzeri bir konuma geldiğimizde nedense kendimiz düşmüş olmuyoruz da birilerinin bizi düşürdüğüne inanmaya meylediyoruz. Aynı şekil-

de, çok çalışıp az tüketen bir insanın bir süre sonra refaha kavuşacağını biliyor ve söylüyoruz ama meseleyi toplumsal anlamda değerlendirmeye gelince bizden daha müreffeh ülkelerin yaşam standartlarına iç geçirip neden bizim de öyle yaşayamadığımızı sorguluyoruz ancak nedense kimsenin aklından o toplumların bizden daha disiplinli ve verimli çalışıp tüketimlerini de üretimlerine oranla belirli bir düzeyde tutmaya özen gösteriyor olup olmadıklarını sorgulamak gelmiyor.

Bugün Müslüman toplumlar olarak, siyasi ve ekonomik anlamda hoşnut olmadığımız bir manzara içinde olduğumuzu sanıyorum kimse reddetmez. Ayrıntıları bir kenara bırakırsak durum tespitinde bir ihtilaf yok, ancak durumun sebeplerini analiz ederken yazımızın önceki kısmındaki hataya sıkça düştüğümüzü düşünüyorum. Tabii ki içinde bulunduğumuz durumun pek çok sebebi var, durumu tam anlamıyla analiz etme iddiası ise en hafif tabiriyle cahil cesareti olacaktır. Bu yazıdaki çaba, kısmi bir tashih olarak görülebilir.

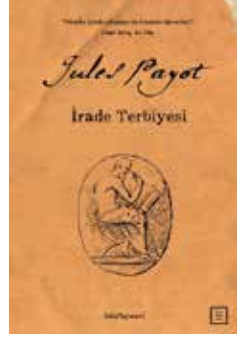
Günümüzde gelişmiş ülkeler olarak kabul edilen ülkelerin içinde buldukları duruma nasıl geldikleri sorusuna hâlen kendileri de tam olarak cevap verebilmiş değiller. Verilen birçok cevap var -ve belki de bunlardan biri doğru- ancak henüz herkes ikna olmuş değil. Bizde ise bu ülkelerin bütün zenginliklerini diğer ülkeleri -geçmişten bugüne ve hâlen- sömürmelerinden elde ettikleri gibi bir kanı yaygın. Belki de bu kanı doğru, ancak hayatın olağan akışı içinde düşündüğümüzde bunun bize bir çözüm sunmadığını ve bize bir fayda sağlamadığını fark etmek durumundayız. Bireysel hayattan mülhem konuşacak olursak eğer birileri sizin elinizdekileri haksız şekilde sizden alarak zengin oluyorsa onlarla

mücadele etmelisiniz. Eğer birileri, adilane bir rekabet neticesinde sizden daha başarılı oluyorsa ve siz de onlar gibi olmak istiyorsanız durumun sebeplerini araştırmanız ve harekete geçmeniz gerekir. Her hâlükârda yapmanız gereken en temel şey çalışmaktır, mütemadiyen durumdan şikâyet etmek değil.

İnsan nefsi, daima sorumluluğu üzerinden atmak, suçu başkasına yüklemek eğilimindedir. Esasen bu durum, hayatta birçok sosyal sorununun da sebebi. İnsan, -diğer kötü nefsanî eğilimler gibi- bundan kurtulabildiği oranda huzurlu bir hayat yaşayabilir. Çünkü suçu başkasına atmak, bir anlamda sorunu görmezden gelmektir ki bu da sorunun çözülmesi yani sorunlarla beraber yaşamak neticesini doğurur. Bu durum bireyler için de geçerlidir, toplumlar için de. Sorunlarınızın sebebi elbette başkaları olabilir ancak neyin ne olduğunu ölçüp biçmeden, evvela kendinizi sorgulamadan sürekli sorunlarınızı başkalarına ihale etme eğilimine girerseniz sorunlarınızı hiçbir şekilde çözemezsiniz. Sorunlarınızın sebebini başkasına yüklemeye çalışırsanız herkesten önce kendinize zarar vermiş olursunuz. Bireysel hayatımızda az çok farkında olduğumuz bu hakikatleri toplumsal ve siyasal meseleleri değerlendirirken de aklımızdan çıkarmamalıyız.

Elbette, refah seviyelerine özendiğimiz ülkelerle bizim aramızdaki farkın ne olduğu sorusuna verilecek cevap, gözlem yapan ve düşünen her akli başında insan için aynı olacaktır. Ancak, öncelikle özeleştiri eğiliminde olmak daha çözümlü olacaktır zira gelişimin önkoşulu yetersizdir. Kendini yeterli gören insan açısından kendini geliştirmesi için zorlayıcı bir sebep yoktur. Hâsıl-ı kelim, sorunların ayrıntıları üzerinde haddinden fazla tartışmak yerine harekete geçmek gerekir. Fert olarak üzerimize düşen ise kendimizi yeterli görmemek, nebevi ifadeyle "iki günü birbirine denk olanın ziyanda olduğunu" düşünerek hayatımızı idame ettirmeye gayret etmektir.

OKU

Jules Payot -
İrade Terbiyesi

BİLİM
KOKUSU

MUSTAFA
FURKAN

SİZ HEPİNİZ BEN TEK: HACKER VAKALARI

600 MİLYON
2017'YE KADAR BULUNAN ZARARLI YAZILIM SAYISI

AKILLI TELEFONLARIN AKLI BİR KARIŞ HAVADA...

Bizler "Parayı bastırıp akıllı telefonu alırsak, konuşmaya ne kadar hızlı başlarsak Instagram'da hemen paylaşım bombardımanı yapar ve beğenileri alırız." diye düşünürken arka planda neler oluyor neler. Akıllı telefon işletim sistemi olarak IOS biraz daha korunaklı olsa da ANDROID bu konuda yolgeçen hanına dönmüş durumda. (En sık saldırılan uygulamalar ve Android sistemler toplam % 75 düzeyinde.)

Akıllı telefonlarda en sık rastlanılan saldırılar ise lokasyon değişikliği yapmak, mailleri okumak, bilgileri çalmak ya da arka planda çalışması sağlanan bilgileri kopyalayıp başka bir merkeze aktaran casus yazılımlar. Bu konuda Amerika Haber Alma Teşkilatı (CIA) IOS aygıtları gözetlemek için NSO Group Technologies'den bir Pegasus casusluk yazılımını geliştirmesini istemiş. Bunu kullandığı 2017 yılında ortaya çıktı.

Her yer akıllı akılsız cihazlarla doldu. Bu kadar elektronik cihaz tabii ki birçok nimetiyle beraber sıkıntıyı da beraberinde getirdi. Halk nazarında "Paran varsa veririsin ve ürünü alırsın kardeşim." seviyesinde olsa da bu akıllı cihaz olmasa daha derinlerde hiç de masum yürümüyor. Kimileri akıllı cep telefonlarına göz dikmiş kimisi araç paylaşım sistemine kimisi direkt bunlarla uğraşmadan ATM'lere kimisi de hareket eden otonom araçları yere zimbalar gibi sabitleyip hareket ettirmemeye. Biraz fikir sahibi olalım diye bir tura çıkalım derseniz.

MADEM ARABAYI HACK ETTİN, BARI BIRAK GİDELİM!

Son dönemlerin popüler konularında biri de kendi kendine giden yani otonom denilen arabalar. Şu an tamamen yollar bu araçlar ile dolu olmasa da birçok yerde arzı endam ediyor. Kimi yarı otomatik kimi tam otomatik. Tam da bu "tam otomatik" kelimesinde biraz duralım. Çünkü tam otomatik yani tam otonom olması üreticilerin de kullanıcıların da bir nebze olsun uykularını kaçırmıyor değil. Uyku kaçıran kısım tabii ki nimetleri değil beraberinde getirdiği sıkıntılar.

Mesela Tesla araçları defalarca hacklendi. 2016 yılında Keen Security Lab'daki birkaç uzman Tesla aracı hackleyip park freni ve araç üzerindeki güneş panelini yanıltmayı başardı. Her ne kadar Tesla bu olaya karşılık 10 gün içinde güncelleme geliştirse de bir türlü bu tür olayların tekrarlanmasının önüne geçemedi. İlerleyen günlerde fidyeci hackerlar tarafından tam da çok önemli bir toplantıya gitmek isterken otobanın ortasında aracınız hacklenip kilitlenebilir. Kapılar da açılmaz. Sonra bir telefon gelir ve "şu kadar para vermezsen" ilerleyemezsin diyebilir. Böyle bir durumda maalesef kaybınıza karşılık vereceğiniz para hiçbir şey ise parayı tıptış tıptış vereceksiniz demektir.

1 TRİLYON \$
2021'E KADARKİ SİBER GÜVENLİK HARCAMALARI

6 TRİLYON\$
2021 YILINA KADAR SİBER SUÇ MALİYETİ

100 BİN
RED HACKER ALLIANCE ÜYE SAYISI

TAKSİCİ DEĞİL, BİR KÜÇÜK GPS CİHAZI UBER'İ DÖVER

Uber araçları son zamanlarda görevini "çok mükemmel bir şekilde yerine getiren" taksici esnafının saldırılarıyla gündemden düşmüyor. Fakat konumuz bunun dışında. Bir Uber aracı gideceğiniz yeri GPS sinyali yardımıyla hesaplar ve size fatura eder. Peki GPS gerçeği göstermez ise? İşte, o zaman işler karışır. \$ 500'a yakın fiyatla ortalıkta satılan GPS yanıltıcı donanımlarla Uber'in yanıltılması iş-ten bile değil. Yani araç içinden sizin GPS donanımınız ile gönderilen sinyalin gücü 20.000 km ötedeki gerçek GPS uydusunun sinyali karşı karşıya gelince tabii ki sizininki gerçeğini döver. O zaman da Uber sizin verilerinize göre ₺500 tutacak yeri ₺200 gösterecektir.

Birçok şirket, şifreleme mekanizması olarak iki sistem kullanır. Bir şifre girersiniz sonra da cebinize bir mesaj daha gelir ve onu da girmeniz istenir. İşte, bu ikinci gelen mesaj aslında birkaç dinamik veriye göre şekillenmekte. Çoğu şirket de burada GPS verisini işlemekte.

Eee sonra? Cihazın yanı başına GPS okuyucu konularak anlık veri akışı okunuyor ve daha sonra cihaza istendiği zaman önceki kullanılan GPS verisi yollanıyor ve "tek kullanımlık şifre" artık tek kullanımlık olmaktan çıkıyor. Yani bir GPS deyip geçmeyin.

% 5,83
ANDROID ZARARLI YAZILIM TANIMA ORANI

SES DALGAN ÇOK BÜYÜK, YOKSA SUÇLU MUSUN?

Geçtiğimiz Black Hat fuarında Alibaba adına araştırmalar yapan bir grup uzman ekip, ses dalgalarıyla cihazların ekranlarını yanıltarak kontrol edilen cihazlara istedikleri komutları yollamayı başardılar. Burada yapılan gösterilerde uçan kaykayları durdurup Segway Scotter'ı çalışmaz hâle getirmeyi başardılar. Asıl olay bu tür saldırılardan bu araçları koruyacak bir sistemin olmaması. Düşünsenize parkta iki tekerlekli Segway'niz ile estire estire gidiyorsunuz. Bir anda zıncıya duruyor ve siz üzerinden uçarak çimlere yuvarlanıyorsunuz. İnsan hayal bile etmek istemiyor değil mi?

Daha değinilecek çok fazla şey var fakat yazımız için ayrılan yerden dolayı hepsine değinmiyoruz. Hepsine değinmesek de bu yazının yazılmasındaki ana amaç herkesin kafasında bu konularla alakalı bir fikrin oluşmasıydı. O da hasıl oldu diye umut ediyorum. Yoksa herkesin uzman seviyesinde bu şeylere kafa yorması beklenmiyor fakat tamamen de her şeyi salarak yaşamak da ilerleyen zamanda bize ve çevremize zarar verebilir. Yani evinizde perdesiz oturmadığınız gibi her şeyinizin Instagram'da olmasına da gerek yok. Herkesin sizi dinlediği bir ortamda her türlü özeline konuşmadığınız gibi tüm mesaj ve maillerinizin okunmasına, tüm konuşmalarınızın mikrofon aracılığıyla dinlenmesine de gerek yok. Bunu daha çoğaltabiliriz. Eskisinden daha ayan beyan bir dünyaya hazır olmak zorundayız. Bu saldırılardan mutlak korunmanın bir yolu yok ama saldırı çayıra şekilde olmadan kısmi önlemleri alacak kadar teknoloji okuryazarlığı kazanmak hepimiz için şart üstü şart.

İZLE

Segway Hackleme

[Bit.ly/2r5zo4B](https://bit.ly/2r5zo4B)

GÖZAT

2018 Hacker Raporu

bit.ly/2PToz17

KAYDOL

Udemy Hacker Kurslarına Kaydol

www.udemy.com

İsmail Kılıçaslan @kilicarslan_is
çevrimiçi

Sizi çevrimiçi bulmuşken başlıyorum. 21:17 ✓✓

Haydi bismillah. 21:17

İmam-hatipler neden kapatılsın? 21:17 ✓✓

Hevesini kaybetmiş gençler yetiştirmeye başlarsa kapatılsın. 21:18

Bir şey neden son ana bırakılır? 21:19 ✓✓

Gereksiz özgüvenden... 21:20

Neyi çok kafaya takmamalı? 21:21 ✓✓

Gündelik politikanın değişken gündemlerini... 21:22

Kim kaybetmiş ki biz bulalım dediğiniz bir şey? 21:23 ✓✓

Dünyayı daha iyi bir yer hâline getirecek herhangi bir fikir. 21:24

Biz hangi sahayı boş bıraktık? 21:25 ✓✓

Orta sahayı... O yüzden sürekli defanstayız ve oyun kurma kabiliyetimizi kaybettik. 21:25

Yolun yarısından sonra fark ettiğiniz bir şey? 21:26 ✓✓

Dünya hayatı, birinin kalbini kırmak için çok kısa. 21:27

Her sabah güneşi doğmaya motive eden nedir? 21:28 ✓✓

Bilâl'in sesini duyabilme umudu... 21:28

Sizi ayağa kaldıran nedir? 21:29 ✓✓

Bir güzellik... Herhangi bir güzellik... 21:29

Uyarılma imkanınız olsaydı günü kaç saat olarak belirlerdiniz? 21:30 ✓✓

Üç: Biri benim, biri ailemin, biri şiirin olurdu. 21:31

Güzel günler de bizi görecek mi? 21:31 ✓✓

Yeteri kadar cesaret toplayabilirsek neden görmesin? 21:32

Karlı bir gece vakti uyandıracağınız o dost kim veya kim olmasını isterdin? 21:33 ✓✓

Furkan Çalışkan. İbrahim Tenekeci. Mustafa Akar. Ahmet Murat. Sadettin Acar. Eren Safi. Aykut Ertuğrul ve daha bir sürü güzel adam. Kim olsun isterdim? Hanzala olsun isterdim. Uhud için çalardım kapısını. 21:35

Kimselerin bilmediği bir yanınız? 21:36 ✓✓

Güzel bir şey başardığımı düşününce parmaklarımı kütletirim. 21:37

Neyin farkında olsak bambaşka olurdu? 21:37 ✓✓

Uykuda olduğumuzu, ölünce uyanacağımızı... 21:38

Tavşan dağa niye küsmüştür? 21:39 ✓✓

Haklı olduğundan elbette... 21:40

Ofsayt nedir? 21:41 ✓✓

Amerika olmaktır. 21:42

Yunus Emre'nin hangi dörtlüğü? 21:43 ✓✓

Âlimler ulemalar medresede buldusa / Ben harabat içinde buldum ise ne oldu 21:43

Hangi buluş? 21:44 ✓✓

İbrik. Suyun temiz hem kalmasını hem az kullanılmasını sağlayan muazzam bir buluş. 21:45

Yorgunluğuna değecek bir şey? 21:46 ✓✓

Şiir bitirmek ve bir çocuğu mutlu etmek... 21:47

Âlem buyrsa kral kim? 21:47 ✓✓

Müslüm Baba 21:48

Bir tweetinizin yürüyecek olduğunu bilseydiniz ne yazardınız? 21:49 ✓✓

Ölüm var! 21:49

Sakladığınız samanların zamanı geldi mi? 21:50 ✓✓

Hep biriktirdiklerimi yazan biri olarak, evet. 21:51

Dost kervanı geçti mi? 21:51 ✓✓

Geçmez. Geçerse hikâye biter. Hikaye biterse bir gün daha kalınmaz dünyada. 21:52

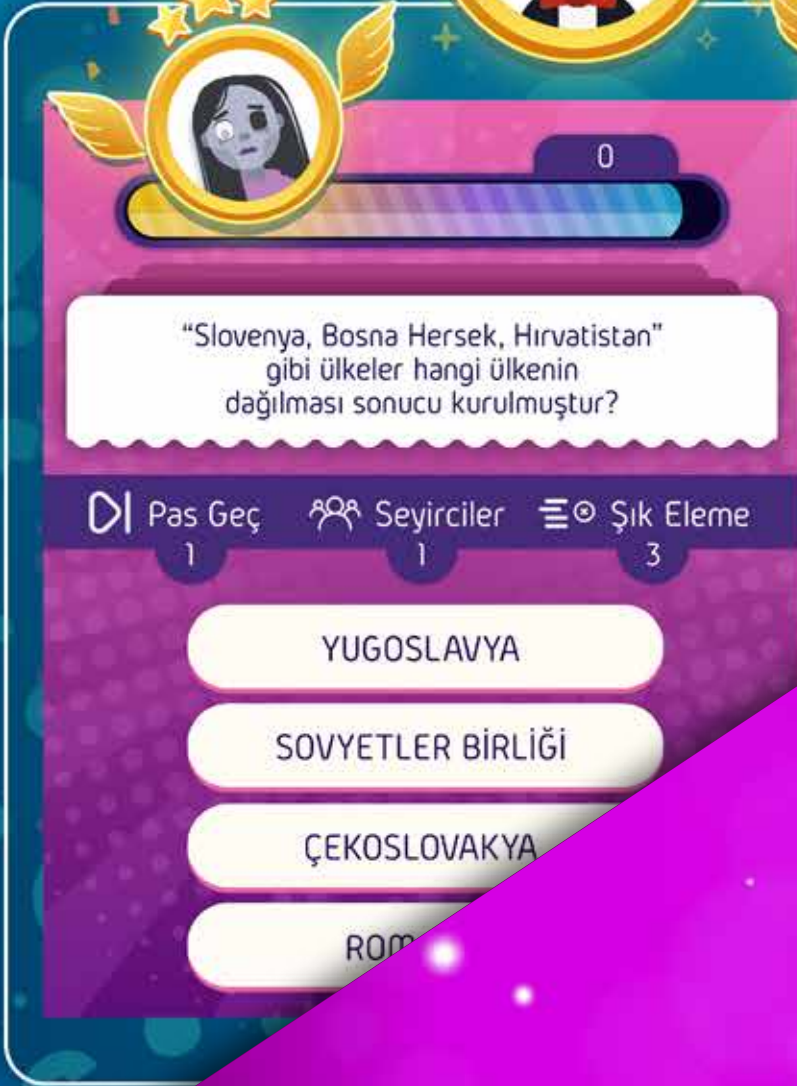
Eyvallah abi çok teşekkür ederiz 21:53 ✓✓

QUIZBiE

Arkadaşlarınla birlikte oyna
bilgini herkese göster!

Ücretsiz Oyna!

GİZLİ KELİME

Gizli Kelime ile hafızana
meydan oku!

Ücretsiz Oyna!

BENİM
HİKAYEM
MERVE
ÇİRİŞOĞLU
ÇÖTUR

Bir Şey Yap, Güzel Olsun

Merve Çirışoğlu Çotur daha üniversite öğrencisiyken başladığı kitap ayracı projesinin yıllar içinde nasıl iyilikhane Derneği'ne dönüştüğünü anlatıyor bu sayımızda. Telefonla arayıp ağlayarak "Bana çok güzel ilham oldunuz." diye dua eden bir abla, kermese gelip "Verebileceğim tek şeyim bu." deyip alyansını uzatan bir genç kız, whatsapp gruplarını açık artırma usulü harekete geçirip sabaha kadar yetimhaneye bağış toplayan bir teyze, ödev olarak "Kitap Ayracı Projesi"ni hikâyeleştirip sınıf arkadaşlarına anlatarak iyilik çağrısında bulunan bir çocuk, sadece yetimlerle vakit geçirmek için sabah erkenden Bursa'dan İstanbul'a gelen bir bey, "Çocuk İftarı" programında "Ben çocuklarımın bu kadar mutlu olup eğlenebilecekleri böyle güzel bir günü hayal dahi edemezdim, siz yaşamasına vesile oldunuz." diyen bir yetim annesi; hepsi bu küçük adımların içinde saklı. Gelin bu güzel hikâyeyi Merve Hanım'dan dinleyelim:

01. Bizim hikâyemiz, "Şahit olduğum bunca acıya karşın ben ne yapabilirim?" sorusuna yürekten verdiğimiz bir cevapla başladı. 20 yaşında bir üniversite öğrencisiydim. O dönemde Afrika'da yoğun bir şekilde katarakt ameliyatları çalışmaları yapılıyordu. Biz de üç hastanın ameliyat masraflarını üstlenmeye ve bunun için bir fon kaynağı oluşturmaya karar verdik. Harçlığımızdan bir miktarı transfer etmek değil, kendi emeğimizi ortaya koymak istedik ve "Elimizden ne gelir?" diye düşünmeye başladık.

02. Tasarım ve çizim işlerini sevdiğimiz için ilk etapta arkadaş çevremizde tanıtımını yapmak üzere 80 tane orijinal kitap ayrıca tasarladık ve adını "Kitap Ayracı Projesi" koyduk. Ayrıçlarımız çok beğenildi. İlk gün tamamı tükendi ve hedefimize ulaşmış olduk. İnsanların çağrımıza teveccühü ve daha fazla iyiliğe aracı olabilme ihtimalimiz bizde büyük bir heyecan uyandırdı ve hemen yeni ayrıçlar tasarladık. Onlar da birkaç güne kalmadan bitti ve projemiz ürünler vasıtasıyla elden ele onlarca üniversiteye yayıldı.

03. Önce bir web sayfası, Türkçe ve İngilizce sosyal medya hesabı açtık. Projemizi detaylandırıp bir kimlik inşa ettik. Bize gelen talepleri değerlendirip not defteri, rozet, anahtarlık gibi yeni ürünler hazırladık. Her hafta yoğun bir şekilde Türkiye'nin onlarca şehrine yüzlerce kargo gönderdik. Bu arada işin çizim, piyasa araştırması, matbaa baskısı gibi aşamalarda teknik detaylarını araştırıp öğrendik ve ürünlerimizin kalitesini artırdık. Bunu kermesler, stantlar ve seminerler takip etti.

04. "Kitap Ayracı Projesi"nin üçüncü haftasında, ürünlerden elde ettiğimiz başlılarda tatmin edici bir düzeye ulaşmıştık. Projemizi gücümüzün yettiği yere kadar devam ettirmeye niyetliydik. Öğrenciler eliyle yürüyen ve onlara hitap eden ürünler üretiyor olmamız, daha büyük bütçeli ve kalıcı bir projeye imza atabilmemizdeki en önemli faktördü. Biraz cesur bir adımla Malavi'de 130.000 TL değerinde bir yetimhane inşa ettirmeye karar verdik.

05. İlk etapta bu denli bir miktar bizi ürkütse de sınırlarımızı zorlayacak ve bizi sürekliliği olan bir iyiliğe teşvik edecek olmasından dolayı heyecanla projeyi üstlendik. İlk yetimhane projemiz, bize yepyeni kapılar da araladı. İnsani yardımın farklı boyutlarını

gördük. Afrika insanını yakından tanıdık. Yetim çocukların karşılaştığı zorluklara şahit olduk ve binlerce hayata dokunduk. "Daha fazla ne yapılmalı, ne yapabiliriz?" üzerine gündemimiz değişti. Sabahlara değin süren yüzlerce verimli toplantıyı geride bıraktık. Zamanımızı daha kıymetli işler için değerlendirdik, insan olduğumuzu hatırladık ve daha nice güzel şeyi yakinen tecrübe ettik.

06. Yıllar süren ve zaman zaman bizi pes etme noktasına getiren yoğun çalışmaların ardından, verilen emeğin meyvelerini görmek çok güzel bir motivasyon oldu. Ürünlerimizden elde ettiğimiz gelir ve pek çok şehirde gönüllü arkadaşlar aracılığıyla yürüttüğümüz çalışmalarla önce Malavi'de 46 kişilik bir yetimhane, sonra Patani'de 360 kişilik bir okul ve Bangladeş'te 170 kişilik bir yetimhane inşa ettirdik.

07. Açılışlarını bizzat yaptığımız yetimhanelerimiz ve okulumuzda hizmet alacak olan çocuklarımızla tanıştık, oyunlar oynadık. Her şahitliğimizin omuzlarımıza yeni sorumluluklar yüklediğini hissettik. Üzerine giyecek ikinci bir elbisesi olmayan çocuklardan, hastalıktan karınları şişmiş bebeklere; yiyecek bir yemeği olmadığı için ağaç yapraklarını yiyen insanlardan, anne-babası çetelerce gözleri önünde katledilmiş yetimlere kadar pek çok hikâye dinledik. Raporlarda okuduğumuz "istatistikler", kanlı canlı karşımızdaydı; muhatabımızdı, kardeşimizdi. Nice insanla kucaklaştık. "İnşallah bir dahaki sefere cennette karşılaşırız." diye dualar aldık.

08. Güzel dualar ve girişimler, yolu güzel insanlarla kesiştirince iyilik, kelebek etkisi yapıyor ve bereketle yeryüzüne yayılıyor. Bu süreçte birlikte hareket ettiğimiz bir grup iyiliksever arkadaşımızla kurduğumuz İyilikhane Derneği'nde bu güzelliklere yakinen şahit olmaya devam ediyoruz.

09. 7 yılı aşkın zamandır devam eden bu çalışmalarımız, bir şekilde insan olmanın hakkını verme çabası aslında. Dünyada mazlum bir insanın, bilhassa çocukların dilinden dökülen dua ve yüzlerinde oluşan tebessüm kadar kıymetli çok az şeyin olduğunu düşünüyorum. Son nefese kadar benim de ailemin de dostlarımın da iyiyi konuşan, iyiyi yapan ve iyiliğe çağırın insanlardan olmamızı temenni ediyorum.

Bu güzel hikâyeyi Merve Hanım'ın
TEDxReset konuşmasından da dinlemek için:

TEDxReset
x = independently organized TED event

ESAT
ASARKAYA

KALIN BİR ÇİĞLİK

Ağır sırtkan bir politikacının ense yüzüne bir şamar şamarlatılsın.
Belki
Sarsılır ayağımızın altındaki yer,
İki katlı evimizin bir katı yıkılır,
Elektriklerimiz kesilir.
Başımızın üstündeki gök parça parça dökülür;
Çizer arabalarımızı,
Ayaklarımıza batar.
Güneş damla damla damlar;
Doldurur döviz artışından mütevellit
Binde üç buçuk boşalan bardaklarımızı,
Siler yüzümüzdeki makyajı.
Bir çiğ tanesi basar tüm apartmanlarımızın bodrum katlarını;
Varlığımızın delili evraklarımız,
Bize yokluğu bırakır ve gider.
Toprak içine alır tüm kabloları,
Çıkar, kaymak gibi duble yolların üstüne;
Ayağımıza dokunur bir parça toprak ve biz geri çekiliriz.
Televizyonlarımız,
Yılların utancından kapkara kesilir.
Çatırdar tanklar,
Meltemin sürüklediği bir gül yaprağının
Saf kızıl ağırlığı altında.
Herkes incinir belki,
Belki herkesin zoruna gider.
Bayılacaklar bayılır,
Ayılacaklar ayılır.
Ve bazıları kardeşlerim,
Bizim yerimize de yer sofrada kalan son bir parça ekmeği,
Bizim yerinize de içten içli ağlar ama fark etmeyiz,
Ama eğer ki parçalanırsa ayakkabılarımız,
Yanarsa evimiz ve kalırsak kendimizle baş başa,
Bize eski ayakkabılarını verecek kadar yüce gönüllü insanlar bulamayabiliriz.
Ve yine eğer sorulursa yarım asırdan biraz sonra bize:
“Kimdir O?”
Kim olduğunu hatırlamaya çalışırken onun,
Diyeceğiz:
“Ah,
Şimdi internet olsaydı...”

Bir Teselli Ver Orhan Baba

Telefonda “Oğlum, sesin durgun geliyor? Neyin var?” diye sora-
ran canım anneme...

Konu ne biliyor musun anne?

Konu, yalnızlığımız.

Konu, samimiyetsiz diyaloglar, samimiyetsiz gülümseyişler...

Vita kutularında büyüttüğün çiçekleri, güneş alsın diye balkon demirlerine bağlarken sen, hayatımızdaki çiçekleri nerede koklayacağımızı bilemez olduk. “Yapma çiçek” diye bir şey var şimdilerde, yapma kahkahalar gibi.

Renkli fakat kokusuz; kaslar gerili, güler gibi fakat ruhsuz...

Saç uçlarımıza kadar kırıldık da yine yalancı gülüşlerle geçiştirdik bizi kıranları.

Artık paylaşımlar da kalmadı çocukluğumdaki gibi.

İnsanlar dört çarpı dört, klima havasıyla kaplı ciplerinden trafik lambalarında gördükleri yalınayak mülteci çocukları azarlayabiliyorlar, düşünebiliyor musun anne?

Hızlıca kapatıyorlar camlarını, nefeslerini dahi hissetmemek için. Gözlerini kaçırıyorlar belki vicdanım sızlar da yardımcı olurum diye korkarak.

Paylaşmıyorlar onların yalnızlığını. Ve paylaşmıyorlar gözlerindeki çaresizliği.

Küçükken babam bisiklet aldığında, Ahmet’in bisikleti yok diye bindirmezdin beni de hayalini kurduğum, rüyasını gördüğüm velespite.

“Oğlum, onların durumu müsait değil, eğer bisikletini isterse ona da ver, o da sürsün.” derken sen, kızardım sana çocukça. Ne güzel tembihlermişsin oysa ki.

Şimdi kimse birbirinin gözüne bile bakmıyor, paylaşmıyor merhametini bile.

Konu ne biliyor musun anne?

Konu yapayalnızlığımız.

Tıkandık kaldık tabularımıza. Bir çocuğu dahi sevemez olduk kucağımıza alıp. Komşunun bahçesindeki ağacın eriği yere düştü çürüdü de, ne isteyebildik usulünce ne de arayabildik gözümüzün hakkını.

Domateslerin kabuğunu soyup biberleri de doğradık, dolabı açıp

yumurtanın bittiğini fark edince, isteyemedik karşı komşudan, iki göz yumurtayı. Döktük çöpe iştahımızı, “şimdi köyde olacaktık”larımızı.

Yolda kalmış yolcunun dur işaretini görmezden gelip basıp geçtik paranoyalarımızla.

Bankamatik başında yardım isteyen amcaya, gayet tok bir sesle “Güvenliği çağır amca.” diye cevap verdik.

Gözleri pırl pırl parlayan çocuk, yanımıza yaklaşıp da “Ağabey, kontörüm yok, sizden babamı çaldırıp kapatabilir miyim?” dediğinde ajan muamelesi yaptık sabiye.

Ulan ne pis adam olduk be!

Kızma anne, diline acı biber sürerim bir daha “lan” dersen derdin ya küçükken... Ah be anne; kıyamadığın geldi aklıma şimdi de.

Yakışmıyor artık dilime, dilime değil de görüntüme. Yakışmıyor kimliğime bu jargon artık. Ağız dolusu küfredemiyorum sinirlendiğimde bile. Ne bileyim, yer sofrasında soğanı kırıp ekmeğimin arasına koyarken ben, dört köşeli masanın hangi köşesine otursam rahatça çorbamı içip kalkarım’ın hesabını yapıyorum. Ve tat vermiyor beş parmağımın tavaya eklemek banmadığım hiçbir yumurta.

Olmuyor işte... Bindiğim araba, taktığım kravat, oturduğum muhit... İzin vermiyor hiç birisi.

Canım başıra çağıra “Bir teselli ver.” dinlemek istiyor da Orhan Baba’nın şarkılarını Tarkan’dan dinliyorum. Tat vermiyor yani şarkılar bile.

Müslüm Baba bile popçu oldu anne ölmeden önce. Belki de bu sebepten, kahrından öldü be.

Konu ne biliyor musun anne?

Konu “çok yalnızlığımız”.

Konu, bu yazdıklarımı dahi başkalarıyla paylaşmaktan tedirgin olmam.

Konu, kalabalıklaştıkça ortam, yalnızlığımın artması.

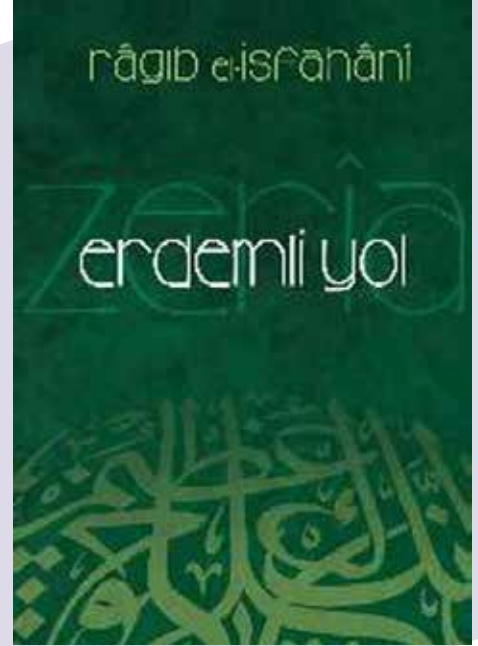
Konu, biz olmamız, biz olamayışımız.

Konu, tabular. Tabularımızı tabutladığımız gün, çocukluğuma şiir yazmaktan vazgeçeceğim.

Ve kimseden utanmadan, çekinmeden “Ben çocukluğumu özledim anne, seni özledim.” diyebileceğim.

Dinler, birçok insanın merak ettiği ve ilgisini çeken bir alandır. Her tartışmanın ve her konuşmanın din temelinde yapıldığı bir gerçekte bu durum gayet doğaldır. Sade Soda ekibi olarak "Demirbaş" köşemizde sizler için dünyadaki dinleri anlatan akademik bir kitap paylaşmak istedik. Prof. Dr. Şinasi Gündüz'ün başkanlığında bir komisyon tarafından titiz bir şekilde hazırlanan bu kitap; dinlerin mantığını, felsefesini ve tarihini açık ve yalın bir dille anlatmaktadır. Kitabın en ilgi çekici ve güzel özelliği ise sadece Budizm, Hristiyanlık, Yahudilik vb. tarih kökeni olan dinleri anlatmakla kalmayıp "New Age" diye de adlandırılan yeni dönem mezhep ve tarikatlara da yer vermesi. Yehova Şahitleri, Moonculuk ve Satanizm gibi... Bu sebeple bu kitabı ayrıca tavsiye ediyoruz.

ERDEMLİ YOL RÂGİB EL-İSFÂHÂNÎ

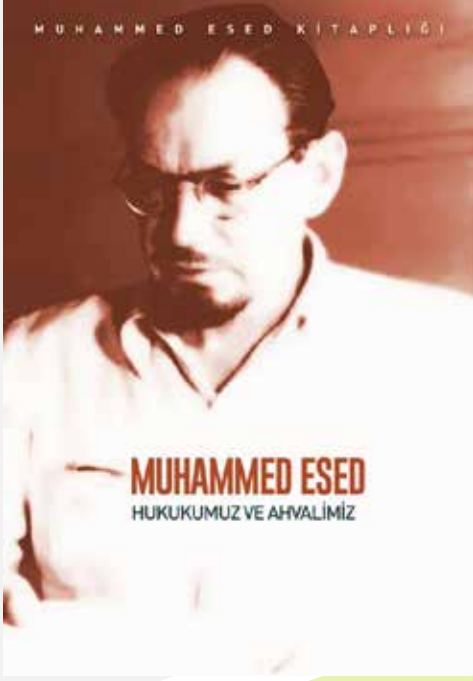
Râgib el-İsfahânî, Hicri 5. Miladi 9. asrın ikinci yarısında yaşamış ve İmam Gazâlî, Zehebî ve Suyutî gibi birçok âlimi etkilemiş önemli bir İslam âlimidir. Birçok kitap kaleme almıştır ve kitaplarıyla günümüzde dahi hararetle okunmaktadır. Erdemli Yol veya asıl adıyla "ez-Zerî'a ilâ mekârimi's-şerî'a" kitabı ile de İslam Ahlak kitaplığında bir klasik olarak yerini almıştır. Râgib el-İsfahânî, kitabında insana dair kavramları çeşitli bölümler ve konular altında ayetler ve hadisler ışığında açıklamakta ve nasihatlerde bulunmaktadır. Büyüsü ve ruhu kaybolan bu dünyada içimizde eksik kalan yerleri bu kitap ile bir nebze olsun tamamlayabiliriz. Demirbaş kitaplığınız için alın ve altını çizerek okuyun. 😊

TÜRKÇENİN SIRLARI NİHAD SAMİ BANARLI

Dil, bir toplumun mihenk taşıdır. Dilini kaybeden milletlerin uzun süre ayakta kalması, özgünlüğünü koruması herkesin bildiği gibi pek mümkün değildir. Türk Edebiyatının değerli isimlerinden Nihad Sami Banarlı da bu durumun farkında olarak dilimiz Türkçe üzerine kitap ve yazılar kaleme almıştır. Türkçenin Sırları adlı eseri en meşhurlarından biridir ve herkesin mutlaka kütüphanesinin Demirbaş köşesinde bulundurması gereken bir kitaptır. Kelimeler ve kavramlar üzerinden fikir dünyamızın şekillendiğini bilen insanlar için kelimelerin ve kavramların özünü bilmek, tarihine dalmak en mutlu işlerden biridir. Nihad Sami Banarlı da bu eserine derdi dili ve dilinin inceliklerini öğrenme olan insanlara bir baş ucu eseri sunmaktadır. Keyifle okumanız dileğiyle. 😊

HUKUKUMUZ VE AHVALİMİZ MUHAMMED ESED

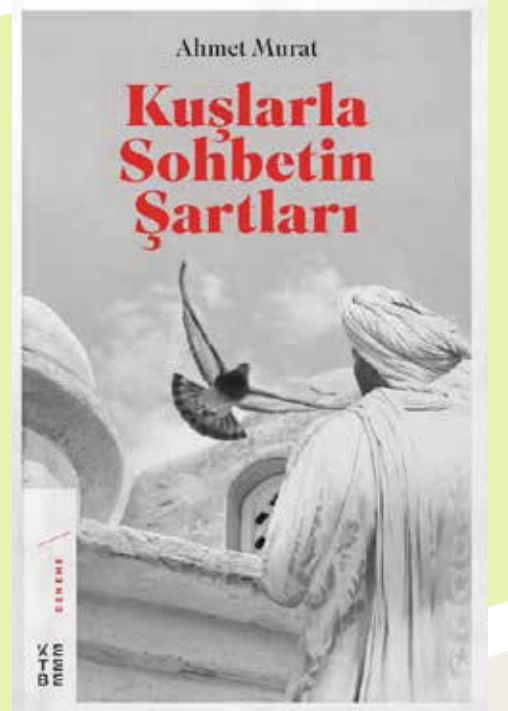

İslam hakkında, onun gerçekten ifade ettiği anlam hakkında, onun gerçek kurallarının ne olduğu hakkında yeniden düşünmeye başlamalıyız. Çünkü yüzyıllardır bu meseleler hakkında düşünmeye son vermiş ve yalnızca bizden önceki Müslüman kuşakların İslam hakkında düşündükleri şeylere bel bağlamış bulunmaktayız. Dolayısıyla da mevcut teolojimiz (Kalam) ve hukuk ilmimiz (Fıkıh), orijinal gayesi bağlamında tanınmaz hâle gelmiş, eski model elbiselerin mekanik bir şekilde alınıp satıldığı, yamanıp tekrar satıldığı ve müşterilerin tek memnuniyetinin yalnızca eski terzilere iltifatlar etmek olduğu devasa bir eskici dükkânından başka bir şeyi temsil etmemektedir.

KUŞLARLA SOHBETİN ŞARTLARI AHMET MURAT

“Bir menkıbe: Şuayb Ebu Medyen hazretleri, inzivaya çekilir. Cuma namazı dışında günlerini evinde geçirir. Bu, bir sene kadar sürer. Fakat evinin etrafında, kapısının önünde, sokağının başında onun inzivadan çıkarak kendilerine sohbet etmesi ve öğüt vermesi için toplaşan insanların tazyikiyle, bir gün kapıda belirir. Bu, küçük denemeyecek çapta bir heyecana yol açar. İnsanlar, aylardır biriken o kıymetli sözcükleri duymak, yepyeni bir insan olarak çıkmasını bekledikleri bu veliyle aydınlanmak üzere kapıya yaklaşır. Ama Mağribli veli, konuşmak ve vaaz etmek için dışarı çıktığında, bahçe duvarındaki bülbüllerin havalanıp orayı terk ettiklerini görmüştür. Konuşmaktan vazgeçer ve bunu şöyle açıklar: ‘Şayet konuşmaya salahiyetli olsaydım, kuşlar benden kaçmazdı.’”

“Bir sene daha inzivada geçer. Yine insanlar, yine yoğun istek, yine kapıda beliren Ebu Medyen... Ama bu kez duvardaki kuşlar kaçmaz. Dahası o konuşmayı sürdürdükçe başka kuşlar da kanat çırparak civarına inmeye başlar. Hatta kuşlardan bir kısmı, manevi havanın ağırlığından, Mağribli velinin ayaklarının dibine düşerek can verir.”

ZİHİN HARİTALARI TONY BUZAN VE BARRY BUZAN

Hafızanızı, yaratıcılığınızı, kon-santrasyonunuzu artırmak, konuşma yeteneğinizi, düşünme becerilerinizi geliştirmek ve kıvrak bir zekâyâ sahip olmak ister misiniz? Zihin Haritaları, dünyada milyonlarca insanın yaşamını değiştiren, devrimsel nitelikteki not alma ve planlama sistemini sunuyor.

Zihin Haritaları yaşamınızı kolaylaştırır:
Her şeyi kolay hatırlamanızı,
Parlak fikirler üretmenizi,
Sunum ya da raporlarınızı rahatlıkla hazırlamanızı,
Tartışmalarda insanları ustaca ikna etmenizi,
Kişisel hedeflerinizi planlamanızı,
Hayatınızın kontrolünü ele almanızı sağlar.

Zihin Haritaları eğitim ve iş yaşamında fırtına etkisi yaratmış, dünya genelinde 250 milyondan fazla insanın kullandığı çığır açan not alma tekniği ile “beynin İsviçre çakısı” olarak adlandırılmıştır.

AHSEN
DERELİ

ONLARA NEFES, BANA KUDÜS

Kudüs;
Adını tarihe altın harflerle kazımış heybetli mabet.
Müslüman'ın gözü, gönlü, yüreği, ilk kıblesi.
Kalbi güneş misali ısıtan Kubbet'üs Sahra,
Nice peygamberlerin cihad meydanı...

Kudüs;
Sevdanın başkenti, aşkın kördüğüm olduğu yer.
İşgalciler tarafından esir edilse de özgürlüğün en ulu temsili.
Bizlerin meftunluğu, yüreğimizin ışıltısı.
Dualarımızın baştacı, görmeden de sevebilmenin ispatı,
Kavuşmaya gün saydıran vuslatsın sen.
Mekke ve Medine kadar özlediğim;
Dün, bugün ve yarın muzafferiyetin için son soluğuma dek çalışacağım kutlu davamsın sen.
Anamdan, babamdan hatta canımdan çok sevdiğim, namus bildiğimsin.

Kilometrelerce uzağımdasın, rüyalarda görmek için uykuya koştüğüm umudum!
Çok geç olmadan bir gün geleceğim,
Geleceğim!
Önümde sakalları ağarlaşmış dedelerim,

Yanımda hanım kardeşlerim,
Ardımda fetih nesli;
Hepsi senin aşkın ile yanıp tutuşan,
Hepsi tek bir dert için ağlayan
Ve hepsi yıllardır senin yeniden fethin için çabalayan milyonlarca Müslüman ile geleceğim.

Gelişimiz seni esir etmek isteyen,
Bizden alıkoymaya çalışan o emperyalist siyonistlere korku olacak.
Gelişimiz ile baharlar yeniden başlayacak,
Çiçekler daha güzel kokacak.

Duy beni,
Uzağımda olduğu hâlde her gün yüreğime dokunabilen Aksa'm!
Ben inanıyorum ki yarınımız dünden farklı olacak.
Çünkü yarınlar bize fetihleri vadediyor,
Çünkü biz bu davayı her gün, bir önceki günden daha gür seda ile savunuyoruz.
Çünkü biz seni özlüyoruz ve elbette sana zaferler ile geleceğiz.
Çok yakın güzel günler, zalimin kahrolduğu, mazlumun ayağa kalktığı,
İslam davasında muzafferiyetler.
Sevdam, davam!

Uğruna canımı vereceğim kutsal toprağım.
Ey mesafelerin engel olamadığı, yüreğimin en ücra köşesine taht
kuran Aksa!
Ey kiblem!
Ey miraç!
Bu kalbim sana öyle muhtaç.
Senin güneşinle ısınmaya,
Maneviyatınla huzur bulmaya,
O muazzam cemalin ile şahlanmaya,
Benim, annemin, babamın, arkadaşımın ve senin aşkın ile yanıp tu-
tuşan herkesin ihtiyacı var.

Kudüs;
Şanım, şerefim, yüce tarihim!
Sen maziye gömülmeyecek kadar görkemli, üzerine toprak atılma-
yacak kadar derinsin.

Sen,
Kalbimin bağır çağır söylediği ama dudağımda kilitlenen şiirsin.
Sen,
Manaların en anlamlısı,
Allah'ın El-Kuddüs isminin tecelli ettiği en âlâ tefekkürsün.
Hz. Muhammed'in yükselişi,
Hz. Davud'un fethi,

Selahaddin'in düşleri,
İslam'ın simgesisin.

Ey Kudüs,
Sana veda etmiyorum.
Bilakis; kol kola omuz omuza kardeşlerimle geleceğimin müjdesini
veriyorum.
Veda etmiyorum!
İnsan, yüreğine nasıl veda eder ki?
İnsan yanıp tutuştuğu sızısı olmadan yaşayamaz ki.
Bir bebek annesiz, bir mektep talebesiz, bir Müslüman Kur'ân ve
sünnetsiz nasıl düşünülemez ise benim de sensiz olmam akıllara
ziyan.
Senin sevdan bir gün değil, bir ömür değil,
Dünyalık hiçbir sevgiye sığmayacak kadar büyük.
Sen ahiretlisün Kudüs!

Geleceğim!
Dilimde tekbir, elimde özgürlük bayrağın.
Seni, yerlerin ve göklerin mutlak ve kusursuz yaratıcısı Allah Teâlâ'ya
emanet ediyorum.
Selamların en güzel ile
Selam olsun şanlı sevdama, en kalbi manama
Ve selam olsun İslam'ın Gür Sedası'na.

Arabamız Elektriklendi

MUHAMMED
YUSUF
ALKUŞ

Bu aralar “elektrikli araba” kavramını duymayanımız kalmadı. Elon Musk ve onun Tesla markası sağ olsun; bu kavramı, yaptıkları çalışmalar ve yenilikçi ürünleri ile hayatımızın içine kadar soktu. Durum böyle olunca insanlar ister istemez neymiş bu elektrikli araba demeye, faydalarını hatta ve hatta milletçe maliyet hesabı yapmayı sevdiğimizden “Acaba alsak daha ucuza gelir mi?” diye bile düşünmeye, bir miktar da araştırmaya başladık. İşte, ben de “Neymiş bu elektrikli arabalar, her yerde herkes konuşuyor.” diyenlerden, aklımdaki sorular ve cevapları üzerinden bir şeyler karalamaya çalışanlardanım.

Kevin Kelly adlı bilim insanı yapay zekânın üretilmesi ile ikinci bir endüstri devrimini gerçekleştirdiğimizi söylüyor. İlk endüstri devrimine baktığımızda, insan gücünün yerini buhar gücünün aldığını, kısacası kas gücünden yapay güce geçildiğini görüyoruz. Buharlı ve içten yanmalı motorlar, şu an hayatımızın pek çok yerinde kullandığımız teknolojiler bu ilk endüstri devriminin bir meyvesi olarak ortaya çıktı. İşte, şimdi bir miktar geriye gidip arabanın tarihine bakacağız, sömürge yarışının global çapta etkili olduğu yıllara, 1700'lere gideceğiz.

Ah Şu İngilizler

İngilizler geçmişte dünyanın pek çok farklı yerinde yaptığı gibi şu anki Hindistan toprakları üzerinde hüküm süren, devrinin Osmanlı ile beraber güçlü otoritelerinden olan Babür Devlet'inin zaafa düşmesi üzerine orada bir sömürge düzeni kurmuş, oranın kaynaklarını hatta 3 asırlık mühendislik ve astronomi alanlarındaki bilgi birikimlerini elinden geldiğince kullanmaya çalışıyordu. Bu amaçları uğrunda İngilizler 1753'deki işgalinde saraya baskın yaparak Babür İmparatorluğu'nun hazinelerine ve bilimsel çalışmalarının hepsine el koyup kendi ülkelere taşıdılar. Tabi ki ellerindeki bu bilgilerin gasp ettikleri paradan daha değerli olduğunun farkındalardı ve bu bilgiler üzerine çalışmalar başlattılar. İşte, ilk arabanın ve endüstri devriminin temelleri bu zamanda atıldı.

Ardından 1769 yılında herkesin bildiği gibi Karl Benz değil Fransız asıllı Nicolas Joseph Cugnot adında bir adam ilk buharlı arabayı tasarladı.

Daha sonrasında ise Karl Benz'in tasarladığı içten yanmalı motorlar yaygın olarak nılmaya başladı ve araba adınığimiz binek araç pek çok tasının ardından bu-

Arabanın gelikadar kısa 20 kilometre hâle gelene yapıldı ve likle elektrikli çalışmaların

da artmasıyla yeni endüstri devriminin meyvelerinden olan otonom araçlara doğru bir yol var önümüzde.

Peki ya Elektrikli Arabalar...

Son 100 yılda bu kadar çalışma yapılırken kimsenin aklına gelmemiş mi benzinle değil de elektrikle çalışan arabalar? Elektrik motorlu araba yapmak sadece son 20 senenin mi ürünü? Bu soruların cevabı hayır. 20. yy'ın başlarında ABD'de bulunan otomobil sayıları incelendiğinde 200.000'den daha fazla elektrikli araba bulunduğu görülürken içten yanmalı motorların yani benzinli ve dizel araçların sayısının sadece 30.000'lerde olduğu dikkat çekiyor. Ancak bu iki tip araba hız olarak en fazla 20 km/h yapabildiğinden fayton rakamları çok uçuk rakamlara ulaşmış durumdaydı. Daha sonrasında özellikle Henry Ford'un ve diğer bilim adamlarının içten yanmalı motorlar üzerinde yaptığı çalışmalar sayesinde elektrikli araçların popülaritesi azaldı, ta ki gelinen son 20 yıla kadar.

Peki son 20 yılda ne değişti de biz insanlık olarak içten yanmalı motora sahip araçlardan farklı bir arayışa girip yıllar önce vazgeçtiğimiz elektrikli araçlar üzerine yoğunlaşmaya başladık? Aslında bu yönelimin sebeplerinden bazıları çoğu yerde duyduklarımızdan farklı olmayan; küresel ısınma, yüksek emisyon miktarları, akciğer ve nefes hastalıkları, gürültü kirliliği gibi toplumsal problemler.

Başka sebeplerini de konuşacak olursak içten yanmalı motorlardaki enerji kaybı bu sebeplerin başında gelir. Mekanikte en istenmeyen olaylardan biri iki metalin birbirine sürtmesidir. Binlerce parçadan oluşan içten yanmalı motorlar her ne kadar gelişen teknoloji sayesinde üstün yağlama teknikleri kullanılsa da çok fazla enerji kaybına sahip. Oysaki elektrik motorları çok daha az karışık bir mekanizmaya sahiptir ve enerji kaybı çok daha azdır, ayrıca frenlemeden kaybedilen enerji elektrik motorlarında geri kazanımlı olması enerji noktasında onu bir adım daha öteye taşıyor.

Para, Para, Para

Maddiyat açısından olaya baktığımızda ise elektrik motorları muadili içten yanmalı motorlardan çok daha önde ve kullanıcı dostu duruyor. Yılda ortalama 20.000 kilometre yol kateden benzinli bir aracı incelediğimizde 7000 ila 10.000 TL arasında bir harcama yapması beklenir ancak elektrikli bir aracın size aynı kilometrede maliyeti sadece 800-1500 TL arasındadır. (Benzin litresi 6 lirayken elektriğin kwh 20 kuruştur).

Vergi açısından da olaya bakıldığında içten yanmalı motora sahip araçların fiyatlarına dahil olan ÖTV miktarı motor hacmine bağlı olarak % 45 ila % 160 arasında değişmektedir. Elektrikli otomobillerde ise bu sadece % 3'tür. Motorlu araçlar vergisi ise elektrikli araçlarda bulunmazken 3 yaşındaki içten yanmalı motora sahip bir araç için 646 liradır. Bu açıdan bakılırsa elektrikli araçlar benzinli araçlara nispeten daha makul ve alınabilir araçlardır. Ayrıca benzinli ve dizel araçların doğaya ve insa-

na verdiği zararlar da göz önünde bulundurulursa ileriki yıllarda kullanımının artacağı kaçınılmaz bir gerçek gibi duruyor. Hele bir de Almanya'nın 2030'da bazı Avrupa ülkelerinin de daha erken içten yanmalı motorları yasaklamayı planladığını değerlendirirsek önümüzdeki 20 yıllık serüven, insanlık adına daha iç açıcı duruyor.

Neden Dostum?

Şimdi diyeceksiniz ki bu kadar şeyden bahsettin, bilim adamları bilmiyorlar mıydı elektrikli motorun daha iyi bir tercih olduğunu da bunca yıldır içten yanmalı motor kullandık, bu kadar zarar verdik doğaya? Bu yazıyı yazarken benim de aklıma en çok bu takılmıştı diyebilirim. Madem bu kadar mükemmel bir buluştu neden bu kadar bekledik arabalarda kullanmak için ve yıl 2018 olmuşken neden hâlâ çevrede emsali çok az. Cevapları ise tabii ki onlarca.

İlk cevap şu olabilir: Sömürge üzerine bir düzen kuran devletlerin başka ülkelerden gasp ettikleri petrolü pazarlamak için onun kullanıldığı bir alan oluşturmaları gerekmesi ve bu alanı tüm dünyaya yayması. Diğer bir cevap ise teknolojinin daha ne kadar gelişebileceğini gösterir nitelikte diyebilirim. Mesela hâlâ ülkemizde çok az sayıda şarj noktası olması ve full şarj olan bir elektrikli arabanın henüz en fazla 240 kilometre civarı bir yol katedebiliyor olması ülke içinde uzun yollarda kullanılmasını en azından şimdilik mümkün kılmıyor.

Bunun haricinde bir akümülatörün yani motora enerji sağlayan aygıtın boşaldıktan sonra şarj edilmesi bazı araçlarda 6-8 saat sürebiliyor, tabii yeni üretilen bazı araçlarda bu süre bir saatin altına inmeye başlıyor. Bu tür problemler hâlâ varken en azından şimdilik elektrikli araçların biraz daha vakti olduğunu gösteriyor ancak hem akümülatör alanında hem de diğer problemlerle alakalı yapılan çalışmalar bize bu alan için geleceğin çok parlak olduğunu gösteriyor.

Hadi Biraz Gelecekte Bahsedelim

Dedik ya sorular ve cevapları üzerinden konuşacağız diye, işte diğer bir soru: bu gelecek nedir, global an-

lamda bu alan üzerinde yapılan çalışmalar nelerdir? Elon Musk'ın dev şirketi Tesla şu an için bu işi profesyonel anlamda lider olarak götürüyor ancak özellikle Volkswagen, BMW, Mercedes ve General Motors gibi otomotiv devlerinin de bu işin içine girmeleri ve müstakil yapılan çalışmaların da sürdürülmesi ile dünya üzerinde pek çok farklı modelin üretilmesi veya modellenmesi gerçekleşti. Ancak burada en dikkat çekici olan durum Apple gibi bir teknoloji devinin de bu pazar için bir model tasarlamasıydı. Özellikle ikinci bir endüstri devriminden bahsedilen şu zamanlarda elektrikli araçlara eklenecek olan yapay zekâ ve farklı özellikler bu alanda geleceğin ne kadar ilginç olacağını büyük bir göstergesi.

En önemli noktalardan biri ise Türkiye'nin, dünyada bu kadar çalışma yaparken neler yaptığı ve neler yapması gerektiği mevzusu. Biz ülke olarak hâlihazırda çok yaygın bir şekilde dizel araçlar kullanıyoruz. Hafif ticari araçlar ve ağır vasıtalar tamamıyla dizel, bunun haricinde ülkemizde bulunan araçların % 32'si benzinle çalışan motora sahip. Elektrikli araçlar 2017 yılının sonundaki rakamlarda 500 tane ile bunların yanında sıfır sayılabilecek bir sayıya sahip. Bu sayılar bu konuda da tıpkı diğer teknolojik alanlarda olduğu gibi çok gerilerde kaldığımızı gösteriyor. Fakat hâlâ bu iş için çalışma yapmak için ve bu treni de kaçırmamak için çok geç bir zamanda değiliz.

Hepimiz "Motor üretemiyoruz, yerli motor üretemiyoruz." diye yakınan insanlar görmüşüzdür. İçten yanmalı benzinli ve dizel motorların modası geçmeye başlamışken ve arabalar için elektrikli motor üreten sadece bir şirket varken bu yönde yapılacak çalışmalarda konsantrasyonun elektrik motoru üretmeye yöneltilmesi çok önemli. Ayrıca elektrikli araçlardaki problemlere yönelik yapılan yakıt hücresi çalışması (BOREN DMA) bu alanda yapılan büyük atımlardan biri olarak görülebilir. Türkiye otomotiv sanayisinin imalat noktasında iyi bir durumda. İmalat açısından elimizdeki bu güç bizi yerli araçlar için önemli bir noktaya getirebilir. Umarım ileride çok daha iyi işler yapabilecek duruma gelebiliriz.

İZLE

Gelecekte Hangi Mesleği Seçmeliyim

bit.ly/2qz0Buq

İZLE

Elektrikli Otomobilde Son Durum

bit.ly/2JP9XNu

Uygulamalar Ne Kadar Zamanımızı Yiyor, Bilmek İsteriz

BİR DE
BURADAN BAK

bit.ly/2r5wa0u

iPhone'a IOS 12 güncellemesi ile ayarlarda görebileceğimiz "Ekran Süresi" adlı bir bölüm eklendi. Buradan içinde bulunduğumuz gün ve son 7 gündeki telefon kullanım değerlerimizi görebiliyoruz. Bu süre kategoriler olarak sınıflandırılıp uygulama olarak listelenmesinin yanında "uyandırma" ve "bildirim" istatistikleri de var. Kişinin kendini kontrol etmesi açısından mu-az-zam. Ben bu yazıyı yazarken bugün daha akşam olmadan bir uygulamayı yaklaşık 2 saat kullandığımı öğrenince şok oldum. Tabii sadece şok olmakla kalmayıp uygulama kullanımımıza sınır koyabiliyoruz. Mesela "Oyunlar" kategorisine 45 dakika sınır koyduk diyelim. Günlük bu sınır dolunca şifre soruyor. Şifreyi girerek süre uzatılabilir ama en azından o kadar dakikayı harcadığımızı fark ediyoruz. Tabii telefonunuzu çocuğa oyun oynasın diye 10 dakikalık verip yarım saatten aşağı alamıyorsanız "Ekran Süresi"ni özellikle seveceksiniz. Nasıl olsa şifreyi bilmeyecek. Uygulamaya sınır koymak için önce kategoriye sınır koyup sonra kategorinin içindeki diğer uygulamalara izin vermek lazım. Bu özellik iPad'e de gelmiş ama maalesef deneme fırsatım olmadı.

İBB'nin istanbulkart uygulaması ile artık "yetersiz bakiye" sesini duymaktan çekinip kartı okuyucuya yavaş yavaş uzatmaya son! Uygulama üzerinden kaydolup kartımızın üzerinde 14 haneli kodu kullanarak kartımızı kaydediyoruz. Buradan içindeki bakiyeyi ve hangi toplu taşıma aracına ne zaman bindiğimizi görüyoruz. Anlaşmalı banka kartları ile talimat oluşturma da var ama telefonumuzun NFC özelliği yoksa (bknz: ben) oluşturduğumuz talimatı dolum noktalarına veya talimat yükleme noktalarına okutmamız lazım İstanbulkart'a paranın yüklenmesi için. Umarım yakında bu özelliği değiştirirler de direkt yükleyebiliriz. Bu uygulamanın İstanbulkart'ı bir ulaşım kartı olmanın da ötesine taşıyarak onun alışverişte de kullanılabilir bir elektronik para kartına dönüşümüne katkı sağlayacak bir adım olduğunu kanaatindeyim.

Bakiye Yetmeyince Ütanmanıza Gerek Yok

BİR DE
BURADAN BAK

bit.ly/2DPxSMp

Sor Sorunu Al Cevabını

BİR DE
BURADAN BAK

bit.ly/2OYpUS9

Sınava hazırlanıyor ve bol bol çözemediğiniz soru oluyorsa sizi "Sorun Kalmasın"a alalım. Uygulamanın mantığı basit: Birileri soruyor, birileri de cevaplıyor. Çalıştığımız sınavı seçip kaydoluyoruz. Ben önce ALES'e bakayım dedim, ortalık sakindi. Sonra yeni hesap açıp üniversite sınavlarına girdim. MaşAllah sorular yağmur gibi yağıyordu. Beklentimin aksine cevaplar da geliyor. Sorular kronolojik olarak en son gelen en üstte olacak şekilde görünüyor. Derse, konuya göre filtreleme, çözümlüslük durumuna göre filtreleme de var. Soruların kendisi de çözümler de fotoğraf olarak ekleniyor. Bu tarz uygulamalarda birilerinin soruyu çözmesini teşvik etmek önemli. Mesela en çok soru çözenlerin olduğu sıralamalar var. Ayrıca "Bugün 5 soruyu doğru cevapla." gibi görevlerle kredi kazanıyoruz. Kazandığımız kredi ile de ödüllü sorular sorabiliyoruz. Ödüllü sorular daha çabuk çözülüyor çünkü işin ucunda gerçek para var. Ama para ufak bir miktar, bu işi kovalamaya değmez. Hâlâ bu kadar soru neden çözülüyor kısmı aklınıza yatmadıysa kendi tahminlerimi sıralayayım: Allah rızası için gençlere yardım etmek, öğretmen falan olup pratik yapmak, öğrenci olarak işlem kalabalığı sorular yerine daha seçilmiş sorular görmek, mezun olup konuları hatırlamak vs.

Atık Anında Paraya Dönüşüyor

BİR DE BURADAN BAK

bit.ly/2zqKJAJ

İBB iştiraki olan İSBAK yine yenilikçi bir proje ile karşımızda: Akıllı Geri Dönüşüm Konteyneri. Sistemin çalışma mantığı basit. İstanbultkart'ımızı makineye koyuyoruz, atığımızı atıyoruz, o da atığımızı tanıyıp kartımıza para yüklüyor. Sırf denemek için su aldım, hepsini içtim. Attığım 0.5 lt'lik su şişesine karşılık kartıma 3 kuruş para yüklendi. Aslında parasından değil de asıl önemli olan geri dönüşüm bilincinin topluma yerleştirilmesi. Yoksa 1 lira 25 kuruşluk yolculuğumuzu bedava getirmek için 41.6666666667 pet şişe atmamız gerekecek. 😊 Ben İTÜ-Ayazağa metro istasyonundaki makinayı kullandım. Sadece pet şişe ve alüminyum içecek kutusu kabul ediyordu. Ben bir defasında makine önünde kuyruk olduğunu gördüm. Gençler sever böyle şeyleri denemeyi. Makinelerin sayısı arttıkça proje daha güzel hâle gelecektir.

Birleşik Krallık'taki Twitter ofisi geçtiğimiz ay #OneTweetCV hashtagi üzerinden ilginç bir deneme yaptı. Twitter, Londra'daki merkezinde iş tecrübesi olanağı sağlayacağı birkaç kişiyi seçmek için alışlageldik CV'ler yerine bir tweetlik CV'ler istedi. 280 karaktere ne sığacak ki diye merak ediyor insan. Ama sadece yazı değil resim, emoji, anı... Hepsi oluyor. Seçilenlerden birinin tweetini aşağı bırakıyorum. Her ne kadar bu girişim "münferit" olarak ele alınabilirse de önümüzdeki dönemde teknolojik gençlerin seçiminde daha ilginç şeyler kullanılabileceğini öngörebiliriz. Turkcell'in GNÇYTNK sürecinin ilk aşamasında BiP kullandığını hatırlayalım. 1 sayfalık CV'leri okumaya üşenecek işverenler de teşvik edebilir tabii bu süreci.

Not: Süslü CV şablonları yerine hâlâ kariyer.net CV'si kullananları kınıyorum. 😊

1 Tweetlik CV

BİR DE BURADAN BAK

bit.ly/2P1fmSd

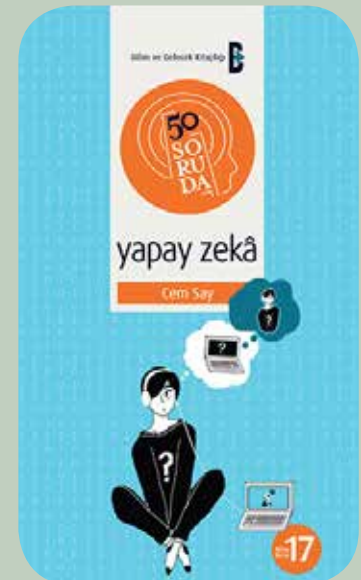
Teknoloji Kafası Okursa: 50 Soruda Yapay Zekâ

BİR DE BURADAN BAK

bit.ly/2Diligt

Türkiye'de yapay zekâdan söz edilecek ise akla şüphesiz ilk olarak Boğaziçi Üniversitesi Öğretim Üyesi Cem Say gelecektir. Yakın zamanda herkesin dilinde olan yapay zekâyı yazılım ve donanım ekseninde bir bakış atmış ve herkesin anlayacağı bir yalınlıkta bu işin ilerisini gerisini irdelenmiş. Yapay zekâ üzerine bu kadar eğilmenin niyeti nedir ve akıbeti ne olacaktır...

Hazırlayan: Ayşe Hümeyra Onar • Muhammed Hamza Ünal

BÜT BÜT BÜYÜYEN BİR ZAFER VARDIR

Tema çalışmak olunca; değişen sınav sistemleriyle defalarca Ösym'nin eleğinden geçerek kazandığı manevra kabiliyetini, ders seçimi meydan muharebelerinde verdiği mücadelelerle taçlandıran üniversitelilere mikrofonu uzatmadan olmazdı. Finalde geçmek ya da geçmemek... İşte, bütün mesele bu mu? Gençlere sorduk, birbirinden keyifli cevaplar aldık.

AYŞE R. KAYMAK

Ankara Üniversitesi,
Arap Dili ve Edebiyatı/Tarih, 23

“Yalnızca büte kaldığımı biliyorsun, hikâyesini değil.” Sen niye büte kaldın?

Final saatini bilmemem ve tesadüfen sınav salonunda bulunarak sınava girmemle, kâğıdı dolduramadığımı görüp adımı kâğıttan silip sınavtan çıkmam bir oldu.

Sınavlar mı zor, konular mı, hocalar mı?

Hocalar... Bilmek ve öğretebilmek arasındaki acı fark...

Önümüzdeki dönem çok çalışacak mısınız?

Umuyorum. Çünkü okumak namına gurbete gidiyorum. Çalışmazsam çabama, kendime ayıp etmiş olurum.

MİNE TOPAL

İstanbul Üniversitesi,
İlahiyat, 21

“Vizenin zaten ortalamaya çok etkisi olmuyor yaa.” mı?

Deyip vitem yüzünden büte kalıyorum yaa.

Kütüphanede mi, ev/yurt ortamında çalışmak mı?

Kütüphaneyi ev ortamına çevirip çalışamamak...

Kitap fosforlu/rengi kalemle mi, çizilir kurşunla mı?

Kitap çizilmez, yazıları okunmayacak kadar boyanır. Sonra okumak için gözler bozulur. Eee haliyle göz polikliniklerinde çeşit çeşit kuyruk... Evdedertler... Gözlük mü alsam, lens mi? Gözlük takan doktorum “Çizdir.” dedi yoksa çizdirsem mi? Bi dakika sınav...

Sınav haftası sen çalışırken mışıl mışıl uyuyanlara ne demek istersin?

Canım kendim... Yine neye güveniyorsun?

RUKİYE KURT

İstanbul Üniversitesi,
İlahiyat, 23

Okuyup ekmek tutmak mı, okuyup adam olmak mı?

Okuyup ekmek tutan adam olmak...

Günü gününe mi çalışırsın, son güncü müsün?

Sınavın zorluğunu idrak ettiğim zamana göre değişir.

Derslere çalışmak için kendini nasıl motive ediyorsun?

Dersi seviyorsam motive eden şey ona olan sevgim oluyor, sevmiyorsam “Bunu bir Müslüman olarak öğrenmen gerekiyor.” diye düşünüp motive ediyorum.

DİLARA ÇİMEN

Medipol Üniversitesi,
Mimarlık, 21

“Yalnızca büte kaldığımı biliyorsun, hikâyesini değil.” Sen niye büte kaldın?

Gene bir final haftası babam “Canım kızım, dün gece hiç uyumadın, bu gece uyu, yarınki sınavını büte bırak hem daha yüksek not alırsın.” dedi. Bizim okulda büte girenler başarı bursu alamıyormuş. O büt, aile ekonomimizde birkaç bin TL’lik bir delik açtı.

Sınav haftası sen çalışırken mışıl mışıl uyuyanlara ne demek istersin?

Demek zamanında çalışmış ki şimdi uyuyor. Ne kadar güzel bir uyku. Keşşşke benim olsa:)

Not çıkarılarak çalışılır mı?

Notu zaten derste çıkarmış olman gerekiyordu.

AYŞE NUR ALEV

İstanbul Ticaret Üniversitesi,
Hukuk, 21

Sınav için çalışmak mı, çalışmak için çalışmak mı?

Çalışmak, bazen kalacağını bildiğin hâlde vicdan rahatlatmaktır.

Finallere nasıl çalışılır?

Finaller geçerse bizimdir, geçmezse zaten büt vardır.

Not çıkarılarak çalışılır mı?

Notsuz olmaz. 3 çeşit not vardır: Geniş not (sınavdan önceki haftalarda bakılır), notun notu (sınavdan bir gün önce bakılır), notun notunun notu (sınavda dakikalar kala bakılır).

NURULLAH ÇİMEN

İnşaat Mühendisliği, 20

Günü gününe mi çalışırsın son güncü müsün?

Son gün Yaradan’a sığınarak...

BÜŞRA KARAKURT

Marmara Üniversitesi,
İlköğretim Matematik Öğretmenliği, 21

Üniversiteye baştan başlasan bu sefer nasıl çalışırsın?

Çalıştıklarımdan pişman değilim, aklım hâlâ çalışamadıklarımda?

Derslere çalışmak için kendini nasıl motive ediyorsun?

“İlkokul matematik hocam gibi olmamak adına bu konuyu baya iyi bilmeliyim.”

“Yalnızca büte kaldığımı biliyorsun, hikâyesini değil.” Sen niye büte kaldın?

Dersin vizesinden 23, finalinden 23, bütünden 23 aldım. Sınav kâğıdımı asla okumayan hocama buradan demek istediğim %/&+ (?=&^#

Bir kütüphane tavsiye eder misin?

Neden?

Edemem çünkü zaten kalabalık.

ZEHRA KARAARSLAN

İstanbul Üniversitesi,
Hukuk, 20

“Vizenin zaten ortalamaya çok etkisi olmuyor yaa” mı?

Assla. Yalandır, hile hurdadır, Amerikanın gençleri yıldırım için uydurduğu bir başka oyundur.

Finallere nasıl çalışılır?

Sade soda içerek...

Sınav bütte daha iyi verilir mi?

Bu da aynı şekilde yüzyıllık bir yalan, bir dış mihrak oyundur.

Bir kütüphane tavsiye eder misin?

Neden?

Edemem, adı bende saklı kalsın. Sınav dönemi hayat kurtarıyor bilinmeyen kütüphaneler. Sorry guys.

Kitap fosforlu/renkli kalemle mi çizilir, kurşunla mı?

Biraz modernlik rica ediyorum.

MUHAMMED ALİ FETTAHOĞLU

İTÜ, Uzay Mühendisliği, 20

Final sınavınızı bütü mü tercih edersiniz yoksa bütsüz mü?

Büt; hatalarımızı düzeltme şansımızın olabileceğine dair umudun, eğitim sistemindeki tezahürüdür. Allah düşürmesin ama onsuz da bırakmasın.

Sınavsız diploma verilse nasıl olur?

Sınavsız diploma verilecek bir sistem bulunursa sınav sistemi çok gelişmiş demektir.

Günün hangi vakti daha iyi çalışılır?

Gece herkes uyuduktan sonra kalkıp şehrin ölüsünü dinlerken, yüzüne rüzgâr yoluyla çarpan eser miktarda huzurla uykunu açtıktan sonra, o meşhur masaya oturup çalışılan ders, ders çalışma saatlerinin eşref saatidir.

Kitap fosforlu/renkli kalemle mi çizilir, kurşunla mı?

Bu renksiz hayatımıza bir renk gelmesin mi?

MERYEM KORKMAZ

İstanbul Üniversitesi,
Hukuk, 21

Gençliğimizin baharı bitene değin süren eğitim hayatı senden ne götürdü?

Götürdüklerine değil de getirdiklerine bakmak lazım: Gözlük, beyaz saç teli, fosforlu kalemler...

Üniversiteye baştan başlasan bu sefer nasıl çalışırsın?

Allah korusun. Bu kadar okudum. Niye üniversiteye tekrar başlayayım?

Çalışma sürecini bize tarif eder misin?

Telefonla çalışırım, her sayfa başına kendime ödül koyarım ve bir mesaja cevap verir ya da bir tweet okurum. Bu da benim kendimi küçük şeylerle mutlu etme yöntemim.

Kitap fosforlu/renkli kalemle mi çizilir, kurşunla mı?

Sınıfta oturduğunuz yere göre değişir, önden arkaya doğru fosforlu kalem kullanma azalır. En arkada kalem dahi kullanılmaz.

AYŞE AFİFE KARAASLAN

Galatasaray Üniversitesi,
Sosyoloji, 19

Okumak yalnızca üniversite/okul mudur?

Hayır tabii ki. Üniversite okunuyor muymuş hem?! Ben gidilen bir yer zannediyordum.

Sınav için çalışmak mı, çalışmak için çalışmak mı?

Öğrenmek için çalışmak, ümmete insan olmak ve öldürmek için çalışmak...

Kütüphanede mi, ev/yurt ortamında çalışmak mı?

Camide çalışmak :) Çek rahleni önüne, daya sırtını taş duvarlara... (ciddiyim)

Sınavlar mı zor, konular mı, hocalar mı?

Hayat kolay değil, önce bunu bi öğren!

SEVDE NAZİFE AÇIKEL

İstanbul Üniversitesi,
Hukuk, 20

Okuyup ekmek tutmak mı, okuyup adam olmak mı?

Okuyup adam olup ekmek tutmak bula-mazsak da mümkünse pasta almak.

Sınav dönemi kilo alınır mı, verilir mi?

Ekmek tüketim oranınıza bağlı (Karatay hoca:)

Sınav için çalışmak mı, çalışmak için çalışmak mı?

Bir daha aynı şeye çalışmamak için çalışmak.

RABİA NURAL

Karabük Üniversitesi,
Bilgisayar Mühendisliği, 21

Derslere çalışmak için kendini nasıl motive ediyorsun?

Etmiyorum. O dersin işime yarayacağını düşünüyorsam üzerine düşüyorum. Değilse geçmek için geçiyorum.

Sınavsız diploma verilse nasıl olur?

Diploma verilmese de olur. İnsan yetiştiğini hissetsin.

Günün hangi vakti daha iyi çalışılır?

Sabah ("Geceyi sizin üzerinize örtü kıldık.") Sabahlamak iyi şey değil.

MÜCAHİT AKKUŞ

Marmara Üniversitesi,
Hukuk, 20

En zor bölüm hangisi?

Hayatta kalabilmek...

Sınavlar mı zor, konular mı, hocalar mı?

Hocaları geçmek sınavlardan daha zor.

SALİH KÜÇÜK

İstanbul Üniversitesi,
Hukuk, 20

"Okumak" deyince aklına ne geliyor?

Bulduğun yerden daha ileri seyahat etmek...

Kütüphanede mi, ev/yurt ortamında çalışmak mı?

Ben kütüphaneciliği savunurum. Sınavları bir savaş sayarsak yalnız değil de orduyla hazırlanmak isterim. Ordu disiplini çok şey katar.

Günün hangi vakti daha iyi çalışılır?

Sabah namazından sonra başlayıp öğlene kadar olan vakit çok idealdir. Ama Ali Fuat Başgil'e göre ders her zaman her yerde çalışılır.

Sınav haftası sen çalışırken mışıl mışıl uyuyanlara ne demek istersin?

Mahşer günü görüşmek üzere iyi günler dilerim.

BAHADIR BALCIOĞLU

Boğaziçi Üniversitesi,
Yönetim Bilişim Sistemleri, 20

Bölümün için genel not ortalaması önemli mi?

Benim bölümüm pek rağbet gören bir bölüm olmadığı için şu dönemde önemli değil. Ama önümüzdeki senelerde önemi artacak.

Önümüzdeki dönem çok çalışacak mısınız?

Evet. Çalışmak bir zorunluluk değil bir felsefedir. Tüm derslerden kalsak da tekrar deneyeceğiz. Umudumuzu bizden çalamazlar.

AHMET KEREM ÇOLAKEL

Medipol Üniversitesi,
İnşaat Mühendisliği, 20

Okuyup ekmek tutmak mı, okuyup adam olmak mı?

Adam olursan ekmek gelir.

En zor bölüm hangisi?

Yapamadığın bölüm...

Derslere çalışmak için kendini nasıl motive ediyorsun?

"Yaparsın oğlum! Yaparsın aslanım!"

Sınavlar mı zor, konular mı, hocalar mı?

Hepsi kolay da ben zorum.

AHMET DEMİRCİ

Atatürk Üniversitesi,
İnşaat Mühendisliği, 20

Okuyup ekmek tutmak mı, okuyup adam olmak mı?

Okuyup okumuş olmak. Ekmek tutmak nasip, adam olmak karakter meselesi. Okuyunca bir insanın okumuş olmasından başka bir ihtimal yok. Bir şeyleri okumaya bağlamaya çalışmamak lazım artık bence.

En çok kaç büte kaldın?

Dört büt. Bütün bütün ruhumu emdiğini hissettim o dönem. Işık görünmüyordu ileriye dair. Bir sınavıma çalışırken patsocu açmayı bile düşündüm bu dört bütün arasında. Ancak o zaman da KDV gelir vergisi falanı filanı moralimi bozdu. Çıkış yolumuz yoktu çalıştık ve bütünledik çok şükür.

Sınavsız diploma verilse nasıl olur?

Benim bölüm diplomasız değil mi şu anda? Didiniyorum bir şeyler olsun diye, sermayem olsun da inşaat işi yapayım ileride diye. Bir bakıyorum adam doktor, kalkmış site yapıyor. Kardeşim işine baksana ben stetoskopla dolaşiyor muyum ortalıkta?

BÜNYAMİN BORAN

İstanbul Üniversitesi,
Hukuk, 20

“Yalnızca büte kaldığımı biliyorsun, hikâyesini değil.” Sen niye büte kaldın?

Büte kaldığım ders Türk dili. Önceki gece uyumadığım ve gün içinde de uyuyamamış olmam sebebiyle sınavın olduğu gün uyanamadım. Bir şekilde vizenin mazeretine girdim. Final döneminde yine uyuyakaldım. Böylece Türk dilinden büte kalmış oldum.

Not çıkarılarak çalışılır mı?

Yani not çıkararak çalışacak hukuk öğrencisi muhtemelen sene başında başlamalıdır. Bu yüzden çok mümkün değil.

GÜRKAN ZEYREK

İstanbul Üniversitesi, Hukuk, 19

Kitap fosforlu/renkli kalemle mi çizilir, kurşunla mı?

Hukuk öğrencisinin kılıcı fosforlu kalemidir elbette. Benim de tercihim fosforlu kalem den yana ancak doların artışı fosforlu kalem de vurdu. Bu artış belimizi biraz büktü ama buradan söylüyorum: “Eey Amerika, bugün kitap çiziyoruz peki ya yarın?”

Sınavsız diploma verilse nasıl olur?

Böyle bir şey mümkün değil. Seni yaratan Allah sana sınavsız cenneti vermiyor, Allah'ın kulu sana sınavsız diploma verir mi?

ŞEYMA KULAKAÇ

Sabahattin Zaim Üniversitesi,
Mimarlık, 20

Derslere çalışmak için kendini nasıl motive ediyorsun?

İlerideki hayallerimi düşünüyorum. İyi bir mimar olacağım ve savaş ülkelerinde savaşlar sona erdiğinde ben o ülkelerde insanların yuvalarının çizeri olacağım, onların hayalleri. İnşallah. Okuyanlar da buradan duama âmin dese ne güzel olur ;)

FURKAN BERK ÖZ

Marmara Üniversitesi,
Hukuk, 20

Okuyup ekmek tutmak mı, okuyup adam olmak mı?

Okuyup adam oldu, demek isterim. Muhtemelen sonrasında da ekmek tutacak malvarlığım olmuştur yani.

Final sınavınızı bütü mü tercih edersiniz yoksa bütsüz mü?

Bütsüz final mi olur? O sınıfı geçecek miyim, yoksa kalacak mıyım heyecanını yaşamayınca ne esprisi var ki sınavların?

Sınav haftasında gelen şu yarım kalmış kitabı/filmi/diziyi bitirme aşkına ne diyorsunuz?

Vazgeçilmez sevdamız sayılır. Final haftasında zamandan kazanayım diye 2x ile bilmem kaç kez izlediğim Kurtlar Vadisi'ni tekrar etmek en büyük sevdalarımın birisidir.

ZÜBEYİR GENÇ

İTÜ, Bilgisayar Mühendisliği, 21

Vizenin zaten ortalamaya çok etkisi olmuyor yaa” mı?

3 FF'le uğurluyoruz editörümüzü.

“Yalnızca büte kaldığımı biliyorsun, hikâyesini değil.” Sen niye büte kaldın?

Birgün derse geç kalmışım, sınıfa girdim, az kişi var. Dedim “Aga ders mi iptal oldu, niye böyle?” Dönüp yüzüme malmışım gibi baktıktan sonra “Bugün vize var.” dedi. Söyleyeceklerim bu kadar.

Günün hangi vakti daha iyi çalışılır?

Kuşluk vakti ve sükûna erdiği zaman gece...

Kitap fosforlu/renkli kalemle mi çizilir, kurşunla mı?

Adabı vardır altını çizmenin; zor görünür mesela kurşun kalem, fosforluysa düşürür değerini kitabın, tükenmez kalem için aslı hem görünür hem de usturupludur, oturaklı.

Bonus
Kütüphane

bit.ly/2ElyB8s

Bonus
Film / Müzik

bit.ly/2QEGrjb

niş yolunda bana yardımcı olacak, yardım elini uzatacak birini arayan mühendis.

Bu tanışmadan sonra yavaş yavaş düşüncelerimi ve Filistin Güvenlik Güçleri ile Filistin İstihbaratı'nın dağıttığı safi toplamaya, bir araya getirmeye başladım. Bu esnada hâlimizi ve Filistin Yönetimi'nin hâlini anlatan şu karmaşık cümleler dilimden döküldü:

*Selâhaddin'in dîni üzre değil miyim?
Mücahitlerin emiri Hattab'ın oğlu Ömer'in?
Allah'ı birleyen Müslümanlardan değil miyim?
Âlemlerin Rabbi için şehadet getirmedi mi?*

*Filistin'de nasıl boğazlandığımızı görmüyor musun?
Zavallı Gazze halkı nasıl da ambargoya alınmış?
Yazıklar olsun sana, ey korkak!
Bugünden sonra insan olamazsın sen!
Tuğyanın casusu ve ajanısın artık sen!
Karganın evladı, yazıklar olsun sana!
Alçaklık ve zulmü kabullendikçe,
Filistin, Kudüs, Aksa ve ehline yönelen.*

*Gözlerini mi kapattın, yoksa gerçekten kör müsün?
Kulaksız, sağır mısın?
Bu, vatanına ihanet edenlerin işi değil mi?
Düşman ile derin ilişkiler kurmak.
Yoksa dînin mi seni zillete düşürdü?
İçerisinde bulunduğun gafletten uyan ve üzülme!
Düşmanınla düşmanım iki değil bir.
Bu, işgalin ve Siyonist'in rüyası.*

*Ezanı ve namazı yasaklamadı mı?
Hocayı Kur'ân okumaktan alıkoymadı mı?
Aranan kişi sıfatıyla sana soruyorum, ey tuğyanın dostu!*

Ben Kassam'ın oğluyum
Muhammed'in dînini dîn edinmişim.
Ben Ramallah'ın ve Cenin'in oğluyum.
Ben İzzeddin Kassam'ın oğluyum
Seninse düşmanın rabbini olmuş.
Ne yaparsa tapar olmuşsun.

Vatanını satan, düşmanla aynı masaya oturan, zillet ve alçaklığı kabul edenlere karşı Rabbim bana yeter. O ne güzel vekildir. Direnişe ve mücahitlere yük olan, her fırsatta direnişe saldıran Filistin Güvenlik Güçleri'ne karşı Rabbimiz bize yeter! O, ne güzel vekildir!

Düşman Siyonistlere karşı operasyonlara başlamadan önce direnişe yük olan Filistin Güvenlik Güçleri'ne karşı operasyonlar düzenlemeye karar verdim. Fakat bu operasyonları bir damla kan akıtmadan modern teknolojik araçlar, farklı yöntemler kullanarak yapacaktım.

Siber
Savaş

Teknolojik cihazlar dışında bazı elemanları yoluyla da bu kuruma darbe vurmaya düşünüyordum. Bu elemanlar, hakikati ve doğruyu öğrendikten sonra benim gibi bu kurumla savaşmaya ve mücadele etmeye karar vermişlerdi. Onlar da bu güçlerin yöneticilerinin elleriyle Siyonizm'in emirlerini ve isteklerini uygulamaktan başka bir işe yaramadığını anladılar.

Filistin Yönetimi kâğıttan ev gibiydi, sağlam temeller üstüne kurulmamıştı. Daha sonra çok kolay bir şekilde internet yardımıyla bu kurumun içinde neler döndüğünü öğrenmeye başladım. Allah'a yemin ederim ki en ince tafsilatları dahi öğreniyordum. Kurumdan bir emir çıktığında uygulayıcısından önce bilgi bana ulaşıyordu. Çünkü doğrudan asıl kaynağından öğreniyordum. Ayrıca bunun sayesinde işgal güçlerinin ne zaman, nereye baskın düzenleyeceklerini de çok rahat bir şekilde öğreniyordum.

Teknolojik
açıklar

RÖPORTAJ:
MUSTAFA FURKAN

FOTOĞRAF
VEDAT TUNÇTAN

"BU HAYATTA BENİM BİLETİM AYAKTA"

BU SAYIMIZDA HERKESİN YAKINDAN TANIDIĞI KALP-DAMAR CERRAHI DOÇ. DR. HALİT YEREBAKAN'LA BERABERİZ. İSTANBUL-NEW YORK ARASINDA GEÇİRDİĞİ EĞİTİM HAYATINDAN BAŞLAYARAK ALANINDA TÜRKİYE'NİN EN GENÇ DOÇENTİ OLDUĞU BAŞARI ÖYKÜSÜNE KULAK VERDİK.

Hayat yolculuğunuza imam hatip sıralarının nasıl bir yansıması oldu?

Ben ilkokulu Amerika'da okudum. Ortaokulda Türkiye'ye geldiğimde o zamanın denklik sistemine göre her okul kendi denkliğini veriyordu. Amerika'dan geldiğim için Üsküdar Amerikan Koleji, Robert Koleji denklik vermişti. Hem uzağa gitmeyeyim, okulum eve yakın olsun hem alıştığım kültürde olayım diye ben ortaokulu Üsküdar Amerikan Lisesi'nde okumak istiyordum. Babam bir gün geldi, "Senin okulunu buldum; arkadaşlarımın, sevdiğim insanların çocukları da orada okuyor, seni Kartal Anadolu İmam-Hatip Lisesi'ne yazdıracağım." dedi. "Anadolu imam hatip mi? O ne, ben imam olmayacağım ki!" falan diyordum, şoklardaydım. Çünkü bilmiyordum, bugün anlamayan insanlar var ya, anlamayan insanlar cephesinden bakıyordum olaya.

İmam-Hatibe Gittiğimde, Sarıklı Cübbeli Gezeceğimi Düşünüyordum

Ailem ben daha ilkokula gitmeden, Latin alfabesini öğrenmeden önce, 5 yaşında Arap harfleri ile Kur'an-ı Kerim okumamın eğitimini sağlamış. Türkçe okumaya ilkokulda başladım. Çocukluğumdan beri sure ezberleyen birisi olduğum için Kur'an-ı Kerim ezberlerinde çok zorlanmadım. Meslek derslerinde hiç zorlanmadım. Aile kültürümüzde olan bir şey, evde dinî kitap okuyan insanlar günün sonunda. Ama ben açıkçası çok farklı bir şey bekliyordum imam-hatibe gittiğimde, sarıklı cübbeli gezeceğimi düşünüyordum.

İmam-hatip sosyal çevrenizin oluşmasında nasıl bir rol oynadı?

Türkçeyi yarım yamalak konuşuyordum. Çocuklar okulda bana

Amerikalı diye isim taktılar. Birinci hafta bahçedeyiz. Top sahasında otuz kişi sırtıma bindi, neymiş? Karambol dayağıymış. Ama ben bilmiyorum ki, neye uğradığımı şaşırımdım. Düşünebiliyor musunuz, şiddete maruz kalmış Amerikalı bir genç çocuk? Soluğu müdürün odasında aldım. Ama ben de çok muzurdum, sonra kafileye otomatikman dâhil oldum.

Sınıf Arkadaşlarımla Hâlâ Kardeş Gibiyim

Bizim zamanımızda samimiyetin perçinlenmiş hâli çok zirvedeydi. Ben orta birin ikinci döneminde dönem ortasında geldim okula. Sınıf arkadaşlarımla hâlâ kardeş gibiyim. Bugün birisiyle telefonda konuşayım, zannedersiniz ki adamla sabahleyin evden çıkarken ayrılmışım. Bıraktığımız yerden devam. Bize okulumuzun vermiş olduğu bir şey bu samimiyet. Bir de aramızda menfaat yok. Üniversite menfaat dünyası, üniversiteye insan niçin gider? Meslek sahibi olmak için... İnsan niçin meslek sahibi olur? Para kazanmak için... Üniversitenin mantalitesinde zaten para kazanma var, sen de o ideolojiyle gidiyorsun oraya. Ortaokuldaki arkadaşlıklarsa; sen bir adamla ibadet ediyorsan, seyahat ediyorsan, oturup yiyip içiyorsan, her şeyi paylaşıyorsan duygu paylaşıyorsun. Bu, bambaşka bir şey.

Hayatı Öğrendim Dersleri Öğrenmekten Ziyade

Nasıl bir öğrenciydiniz?

Lisedeyken çok haylaz bir öğrenciydim, durduğum yerde duramazdım. Bugün artık sıkça duyduğumuz hiperaktiflik ve dikkat eksikliği sendromu var ya acaba ben bunun tanı alamamışlarımdan bir tanesi miyim, diye düşünüyordum. Bir çocuk ve ergen psikiyatristi ile program yaptığımda programda kendimi bir örnek olarak sundum. Böyle bir gençliğim vardı, hiçbir yerde durmuyordum. Çok devamsızlık yapardım ama okulun dışına çıkmaz, okulun içinde devamsızlık yapardım. Sınıfta duramıyordum. Deneme sınavına girerdim, babam kapıya adam koyardı 3 saat o sırada oturmamı sağlamak için.

Çocuk-ergen psikiyatristine sorunca “Eğer o tanı sende olsaydı bugünkü başarına ulaşamamış olurdu çünkü onlar başaramıyorlar ve bu tanıyı başaramadıkları için koyuyoruz aslında.” dedi. Çok hareketli olan gençlere “Merak etmeyin, hepiniz hasta değilsiniz.” diyorum. Aileniz öyle düşünse bile girdiğin sınavda başarılı olabiliyorsan bu, dikkat eksikliği hastalığı olmadığını gösterir. Hareketli insan yani. Çok hareketliydim lisede, okuldaki bütün organizasyonların içinde bulunurdum.

Lise Hayatımda Güzel İnsanlar, Arkadaşlıklar Biriktirdim

Hayatım boyunca hep mühendis olmak; elektronik, bilgisayar üzerine çalışmak istediğimden okulun konferans salonunun rejisörüyüydüm. Sesleri, sunumları ben hazırlıyordum. Lise hayatımda güzel insanlar, arkadaşlıklar biriktirdim. Çok ders çalışmayan bir adamdım, teorik olarak oldukça eksik kaldım, hayatı öğrendim dersleri öğrenmekten ziyade. Çok meraklıydım, hep kendimi farklı ve yeni bir şeyler öğrenmeye ittim. Üniversite sınavına hazırlanırken ders kitabının arasına otomobil dergileri koyardım. Otomobil merakım

çok fazlaydı. Babam profesör olduğundan benim bir şekilde ders çalışmamı sağlamak için her türlü ortamı sağlamaya çalışırdı ama ben de bir şekilde o ortamdan uzaklaşmanın yollarını arardım. Bu anlamda doğru bir örnek değilim. Bu yüzden birçok şeyin eksikliğini yaşadım hayatım boyunca.

Günde 14 Saat Ders Çalışarak Üç Buçuk Ayda Üniversite Sınavını Kazandım

Mühendis olmak isterken doktor olmuşsunuz. Hedefte kararlı ve ısrarcı olmak mı yoksa şartlara göre esnek davranmak daha mı mantıklı?

İnsanın ilgi alanı geniş olmalı ama bir yola girdikten sonra da o yola kitlenmeli çünkü dikkat dağıldığı zaman enerji boşa gider. Hedefi doğru belirlemeniz ve o yolda ilerlemeniz için enerjinizi boşa harcamamanız gerekiyor. Hedefini belirlemiş kişilerin hayatta karşısına çıkan her fırsatı değerlendirmesi lazım.

Katsayı problemi bizim dönemimizde başladı, o yüzden son yıl geçiş yapmak zorunda kaldım, o geçiş sürecinde konsantre olamadık. Ben ilk yıl üniversiteyi kazanamadım, çalışmaya başladım. Grafik animasyoncu olmak istedim, iş bulamadım. Bir özel TV kanalında kameramanlıkta iş buldum. Kameraman asistanının asistanıydım. Sonra baktım ki bu iş hayat değil, sonu yok. Ders çalışmam ve okumam lazım. İkinci sene üniversite sınavına 3 ay kala karar verdim. Oturdum, üç buçuk ay günde 14 saat ders çalıştım. 8 saat uyudum 2 saat mola verdim. Günde 14 saat ders çalışarak üç buçuk ayda üniversite sınavını kazandım.

34 Yaşında Kalp Cerrahisinde Türkiye'nin En Genç Doçenti Oldum

Benim üniversite imtihanına girerken üniversiteye girmek dışında bir amacım yoktu. Babam mühendisti, ben de mühendis olacaktım. Babam “Zaten mühendis olacaksın da yazmadıydım deme, annen de istiyor, sen araya bir tane de tıp fakültesi yaz.” deyince 5. sraya tıp yazdım, 9 tane de mühendislik tercihi yaptım. Sonuçlar bir açıklandı, tıp fakültesi geldi.

Üniversiteye girdim ve mesleğime üniversitede âşık oldum. Para ile girdiğim özel üniversiteyi başarı bursu ile (3.7 ortalama) bitirdim. Tıp fakültesi hayatımda kariyerimi belirlemiştim. Kalp cerrahisi için tekniklerlik dedi. “Genetikçi ol, temele in, üzerine moleküler biyoloji ve genetikte yüksek lisans yaparsın.” dedi. Dinlemedim. Belki yanlış bir karardı ama kararımı verdim, kararımın dönmedim ve kararım nispetinde de çalışmaya devam ettiğim için hayatımda bu noktaya erkenden geldim. Bugün 34 yaşında kalp cerrahisinde Türkiye'nin en genç doçenti oldum. 32 yaşında olacaktım, engellendim. Belki Türkiye'nin en genç doçenti olacaktım, olmadı. Öğrenciyken yaz tatillerinde bile çalışırdım. Cuma okul çıkışı dâhil tatile hiç gitmedim. Çalışmak hani bu kadar önemli. Cuma okulum tatil olurdu, pazartesi staja giderdim. Yaz tatilinin son cuması stajdan çıkardım, pazartesi okula giderdim. Hiç yaz tatili yapmadım, gönüllü staj yaptım.

İlk Görüşte Doktorluğa Âşık Oldum

Üniversitedeki öğrencilik yıllarınızı sorsak...

Tıp fakültesine başladığım ilk gün, liseden alışkanlık ilk hafta boş geçer zannediyoruz, sınıfa bir girdim Latince konuşmaya başladılar. “Ben okuyamam, cesaretim de yok nasılsa, babamın işlerinde falan çalışacağım.” dedim. Tıp fakültesine böyle başladım. Sonra okulun ikinci haftasında dekanımız geldi, “Herkes beyaz önlük alsın, erkekler kravat pantolon giyecekler, kızlar da saçlarını toplasınlar, makyaj ve oje yok, sizi hastaneye götüreceğim, Amerikan eğitim sistemiyle yetiştireceğim, hastane kokusunu ala ala büyüyeceksiniz.” dedi. Daha tıp fakültesi 1. Sınıftayız, bizi hastaneye götürdüler. Bir Cuma günü, hastanenin önünde indik. “Şimdi önlüklerinizi giyebilirsiniz.” dediler. Önlüğümü giydiğim an üzerime manevi bir hava geldi, dünyam şaşıtı. İlk görüşte aşk diyorlar ya, ben ilk görüşte doktorluğa âşık oldum. O ikinci hafta bir çalışmaya başladım, kendimi tanıyamıyorum. Sınavlardan hep tam puan alıyorum. Tıbbi biyoloji, genetik, tıbbi fizyoloji, anatomi... İnsan mekanizmasını öğrenmek nasıl bir şey Yarabbi, fizyoloji aşığımym resmen. Okuyorum, okuyorum, okuyorum, öğreniyorum, yazıyorum, çiziyorum, internete giriyorum böyle bir acayip bir dünyaya girmiş oldum kendimce.

Bugün Dünyaya Bir Milyon Kere Daha Gelsem Doktor Olurum

Üniversite hayatım da oldukça hareketli geçti. Onda da devamsızlık problemiyle geçirdim, derste çok fazla oturamazdım. Ameliyatlara kaçardım sürekli. Üniversite 1. sınıfta kalp cerrahı olmaya karar verdim. Normalde insanlar tıp fakültesini bitirmeye yakın veya bitirdiklerinde karar verirler ne yapmak istediklerine. Ben girdiğim üçüncü ayda karar verdim. Dolayısıyla hedefimi erken çizmenin kolaylığı oldu. Yaşca büyük arkadaşlarım hep beni eleştirdi, demediklerini bırakmadılar. Ama ben hiç yılmadım. Kimsenin demotivasyonuna gelmedim hayatım boyunca. Tam da isabet oldu, bugün dünyaya bir milyon kere daha gelsem doktor olurum, kalp damar cerrahı olurum. Üniversitede de sürekli ameliyatlara giderdim. Hatta Canan Karatay benim dâhiliye hocamdı. Canan Hoca bana kızardı sürekli ameliyatta ne var, teknisyenlik diye. Derse girmeyip ameliyata gidince de adımlı “büyük cerrah” koymuştı.

Tüm yazlarınızı staj yaparak geçirmişsiniz, ülkemizde yeni yeni yaygınlaşan staj kültürünün size nasıl katkıları oldu? Eğitim mutlaka staj ile desteklenmeli mi? Mehmet Öz ile staj anılarınızdan bahseder misiniz?

Staj çok önemli, okul insana her şeyi vermez. Hele ki usta-çırak ilişkisi ile öğrenilen bu ilim, kitaptan öğrenilmez. Ne kadar hastanın, hocanın yanında vakit geçirirsen o kadar öğrenirsin. Dolayısıyla tıpta çok okuyan değil çok gezen bilir. Ama hiç okumayan değil, okurken gezen bilir. Okumazsan gene boş. Temelini sağlam kuramazsın. Hayata dokunacaksın. İğne yapmayı bilmeden tıp fakültesinden mezun olan doktor var Türkiye’de. Kabul edilecek bir şey değil. İğne yapmayı, tansiyon aleti kullanmayı, mikroskopa bakmayı bilmeden doktor olabilir mi bir insan?

2. sınıfın sonuna geldiğimde “Mehmet Öz’ün yanına gideceğim; O, Amerika’da çok büyük kalp cerrahı.” dedim. Daha Mehmet Öz ta-

nınmıyor, biz de internetten takip ediyoruz. Yaz stajı için Mehmet Öz’e mail attım. Bana “Başvuru alan ben değilim, ilgili departmana mail at.” dedi, kestirip attı. Oysa ben Türk’üm, gelmek istiyorum, diyorum. Hani bizde imam-hatipliler arasında yakınlık var ya, öyle bir destek bekliyorum. Sonra üniversiteye başvurduğum, dosyama gönderdim, baktılar çok istekliyim, kabul ettiler. Yazın gittim Amerika’ya.

Çalışmadan Hiçbir Noktaya Gelinebileceğine İnanmıyorum

Mehmet Öz kapıdan giriyor, çıkıyor. Ben içeri giremiyorum, sokmuyorlar beni. Bir gün geçti, iki gün geçti olmadı. Adamla konuşamadım, dördüncü gün mail attım. “Ben Amerika’ya sizin için geldim, eğer benimle görüşmeyecekseniz ben tatilimi yapıp dönüyorum.” diye rest çektim. İki saat sonra mail attı. “Ertesi sabah odama bekliyorum saat 7’de.” dedi. Yaz tatilinde 7’de kalkıp o hastaneye gittim ya, bana çok koymuştur bu. New York sokaklarında, metroya bindim fareler eşliğinde. Adamın odasına girdim, çıkmak üzere. Altı buçukta geliyormuş hastaneye. İnsanlar tesadüfen bir yere gelmiyorlar. Adam altı buçuk-yedi arasında e-maillerine bakıyor, yedi ile yedi buçuk arası toplantıya giriyor, yedi buçukta ameliyata giriyor. Sistemi var. Mehmet abiden insanlarla konuşmayı, iletişimi, nezaketi, güler yüzlü olmayı ve daha birçok şeyi öğrendim.

Bir röportajınızda başarınızda en önemli etkenin çok çalışmanız olduğunu vurgulamışsınız. Çalışmak çok önemli ama yeterli mi?

Öncelikle çalışmaya vurgu yaparsak ben lise hayatımda çalışkan bir öğrenci değildim. O konuda örnek olarak yanlış yönlendirmiş olmayayım. Ama çalışmadan hiçbir noktaya gelinebileceğine inanmıyorum. Çünkü Allah Teâlâ diyor ki “Ben çalışana veririm.” “Ben Müslüman’a veririm, ben Hristiyan’a vermem.” demiyor. Dolayısıyla bir şeyde başarılı olmak istiyorsanız evet çok çalışacaksınız ama yalnızca çok çalışkan olmanın da insana hiçbir faydası yok.

İnsan, hayatında öncelikle hedefini koyacak; ne istediğini net olarak yazacak, karşısına asacak. Bunu yapmak istiyorum, diye karşısına koyacak bir amacı olacak. Hayatta ancak bir amaç uğruna çalışın başarılı olur. Yoksa 24 saat ders çalış ne olacak? Bugün okul birincileri nerelerde? Amaçsız ders çalışan insan ne olur?

Hayattaki Başarının 1'i Çalışmak, Arkasındaki Her Bir Sıfır da Amaçtır

Önce hedefini koyacak. Hedefini sevecek. Hedefine ulaşmanın yolunu kolaylaştıracak adımları belirleyecek. Bu adımları sevecek. Bu sevdiği adımlar üzerine çalışacak. Çalışmak beşinci maddede geliyor ama çalışma olmasa hepsi sıfır. Bunları yaptıktan sonra tevekkül edebilirsin, Allah Teâlâ'ya bırakabilirsin ama çalışmadan tevekkül edemezsin. Kimse oturduğun yerde gelip seni doktor yapmıyor. Kimse oturduğun yerde gelip seni kalp cerrahı yapmıyor. Çok çalışarak belki üniversite imtihanında yüksek puan alabilirsin ama üniversitede nereye gideceğini de belirleyecek olan yine senin amaçların, yine senin hedeflerin, yine senin dünyadaki planların oluyor.

Vehbi Koç'un bir lafı var: "Hayatta çok sıfırlı kazanabilirsin ama başına 1 koyarsan o sıfırların değeri vardır, o 1 de sağlıktır." Hayattaki başarının da 1'i çalışmak, arkasındaki her bir sıfır da amaçtır.

Mutsuz İnsan, Boş Vakti Olan İnsandır. Benim Üzülecek Kadar Vaktim Yok

Muhakkak ki meslek hayatınızda ameliyathaneden TV stüdyolarına, yeri geldiğinde konferans salonlarına çok yoğun bir tempo içerisindeyiz. Bu temponun içinde yorgun kalmamayı, tabiri caizse etrafınıza neşe saçmayı nasıl başarıyorsunuz?

Mutsuz insan boş vakti olan insandır. Benim üzülecek kadar vaktim yok. Tek gözyaşı döktüğüm yer, hastalarımla alakalıdır. Evde elbette çocuğum hastalanırsa üzülürüm; eşimin, anamın, babamın başına bir şey gelirse üzülürüm ama hepsi hastam zaten. Onun dışında dedikoduymuş, o senin arkandan bunu demiş, bunlar boş adamların işleri. Bir adamın bunlara ayıracak kadar vakti varsa zaten yeteri kadar üretmiyordur o. Onunla başarıyı konuşmaya gerek yok. Mesela bu konuşmayı röportaj yaptınız, okuyacaklar. Bu röportajı ben bundan ne öğrenebilirim manasıyla okuyorlarsa olur ama onun dışında bir insanın boş vakti olmaması lazım. Allah sorar.

Başarılarıyla Özgürlüğünü Satın Almış Bir Adamım

Doktorluk size ne kazandırdı?

Başarılarıyla özgürlüğünü satın almış bir adamım. Kendimi böyle tarif ediyorum. Ortaokulda, lisede bizim gibi muhafazakâr ailelerin çocukları biraz daha net sınırlar içerisindedir. Zanneder ki bu hep onun kötülüğü için yapılmış. Ama bugün o sınırları koyan aileme şükrediyorum, iyi ki konsantrasyonum dağılmamış diye. Ve başarılarımla bu dünyada her dilediğimi yapabilme özgürlüğünü satın aldım. Ama 30 sene yapmayınca özgür olunca da sapıtmıyorsun, o konuda temelimiz sağlam atılmış.

Mesleğinizin manevi dünyanıza katkıları oldu mu?

İnanıyoruz, müminin mümine olan duasına inanıyoruz. Ben attığım adımda başıma bir şey gelecek diye korkmuyorum çünkü

bugüne kadar hiçbir hastama kötülük etmedim. Her hastama en iyisini yapmaya çalıştım, elimden geleni değil. Ben yapamıyorum, tuttum en iyisini getirdim. Hastalarımla ellerini tuttum, dertlerini dinledim, motive ettim, hastalarımla ilgilendim ve karşılığında parayla dahi alamayacak bir şey aldım: Dua.

Zorunlu Not: Röportaj sürecindeki takdire şayan gayretinden dolayı Hilal Mısırlı Hanım'a sonsuz teşekkürler.

Kısa Keselim Aydın Havası Olsun

Görülüyor ki doktor bey kısa kesemedi 😊

Kalbe dokunmak nasıl bir his?

Yürek gidip kasaptan alınabilir bir et parçasıdır, içine sevgiyi koyarsan kalp olur. İnanan Müslümanlar için söylüyorum ki kalp de Allah'ın nazar ettiği yerdir. Ona dokunmak bizim haddimize değil, biz yüreği ameliyat ediyoruz. Dolayısıyla dokunurken tek hissettiğim şey, aldığım risk.

Beden ülkesinde padişah kim? Kalp mi beyin mi?

Tabi ki beyin ama padişaha hayat veren bir kraliçe varsa o da kalptir.

Şapka çıkardığınız organ hangisi? Size "vay be" dertten?

İnsan bedeninde kendi kendine çalışabilen tek organdır kalp. Aynı zamanda çalıştığını net sebep sonuçları ile görebildiğimiz iki organdan biri.

Süper kahramanınız kim?

Hayata çok süper kahraman var: Doktor olarak hocam Mehmet Öz, insan olarak babam her yönüyle örnek aldığım insanlar. İnsana olan hitabeti ve samimiyetiyle Cumhurbaşkanımız...

Neyi yanlış yaptınız?

Tercih yapılmıştır. Yanlış tercih olmaz. Cenabı Allah sana onu nasip etmiştir, sen takdire uymuşsundur. İnsanların olacakları bellidir, yürüdükleri yolları kendileri çizerler. Kaderimiz, alın yazımız bellidir. Sen kalp cerrahı olacaksın. Nasıl olacaksın, o da senin kendi hayatında koyduğun çizgidir. Dolayısıyla kendimi yanlış bir yola düşmüş gibi hiç düşünmedim. İmam-hatibe gitmek istemedim, gittim mutlu oldum. Tıp fakültesine gitmek istemedim, gittim mutlu oldum. Ancak, bir eksiklik olarak gençlik yıllarımda daha temel bilgi sahibi olabilirdim, şu an mesela yazı yazmam gerekiyor sıklıkla. Ama iyi bir Türkçe bilgim yok.

24 saat neye yetmiyor?

Akşam saat 19.27'de kahvaltı yaptım bugün.

İnsanlar neyi anlasa dünya iyi bir yer olurdu?

İnsanlar birbirlerini kırmalarının son derece manasız olduğunu anlasalar... Esas zenginlik sağlıktır. İnsan hayatı pamuk ipliğine bağlı.

Hangi çizgi filmde yaşamak isterdiniz?

Minions

ENİSE
FEYZA
YILDIZ

İNSANLIĞIN İLAHÎ TABİATA İŞTİRAKİ

1960'lı yıllarda Amerikan Psikoloji Birliği'nin etik kuralları henüz o kadar da benimsenememişken, meraklı bir bilim adamı olan sosyal psikolog Stanley Milgram bir deney yürütüyor. Sonunda, katılımcıları yanlış bilgilendirmekten onların psikolojileri üzerine etkilerine kadar birçok noktada eleştiriler olsa da bize çok çarpıcı sonuçlar sunuyor. Birçoğunuzun muhtemelen duyduğu deney kaba hâli ile şu şekilde gerçekleşiyor:

Milgram katılımcılara "öğretmen" rolü vererek yan odada bulunan ve görmedikleri ama sesini duydukları bir diğer katılımcı olduğunu sandıkları "öğrenciye" birtakım sorular sormasını ve öğrencilerin her yanlış cevaplarında önündeki elektrik jeneratörünü kullanarak onları cezalandırmasını söylüyor. 15 volt gibi bir şiddetle başlayan bu elektrik şoku cezası her hatada biraz daha artarak 450 volta kadar çıkabilecek bir düzenekte sunuluyor. 450 volt elektriğin insan sağlığı için oldukça tehlikeli olduğu ve katılımcılara bu bilginin verildiğini de belirtelim.

Yan odadan seslerini duydukları öğrenciler belirli bir voltajdan sonra acı çektiğine dair tepki veriyor fakat deney katılımcısı olan öğretmenin yanında bulunan bilim adamı elektrik şokunu vermeye devam etmesini söylüyor. Elektriğin şiddeti arttıkça öğrencilerin tepkileri de artıyor. Hatta acı içinde yalvararak durmasını isteyen çığlıklar yükseliyor. İşte, deneyin can alıcı noktası da burada. Hiçbir önemi olmayan bu sorulara verilen yanlış cevaplar yüzünden birisinin bu kadar şiddetli bir acı çekmesine sebep olmaya kaçımız razı gelirdi? Tahminlerin genelde çok düşük verildiği bu sorunun cevabı Milgram'ın deneyinde %65 gibi oldukça yüksek bir oran. Diğer bir ifadeyle, katılımcıların yarısından fazlası soruya verilen yanlış cevabın cezası olarak insan hayatı için riskli olduklarını bildikleri 450 volt şiddetindeki elektriği bir insana kendi eliyle veriyor. Deneyin gerçek görüntülerini de izleyebilirsiniz.

Peki, sonunda katılımcıların kendisini ciddi anlamda kötü hissetmesine sebep olacak bu deneyin asıl konusu neydi? Sizin de büyük

İhtimalle tahmin edebileceğiniz gibi yan odada sorulara cevap veren ve elektrik şokuyla cezalandırılan bir öğrenci falan yoktu. Aslında tüm katılımcıların aynı sorularına, aynı hataları ve aynı tepkileri veren bir ses kaydıydı yan odadaki. Milgram etik kurallarından bu kısımda yırtmıştı hiç değilse.

O hâlde deneydeki temel sebep neydi? Katılımcıların içindeki sadist potansiyellerini ölçmek miydi amaç? Yalnızca bir deneye katılarak insanlar bastırdıkları dürtülerini bir anda bırakmış olabilirler miydi? Vergilerini düzenli ödeyip insan haklarını önemseyen bu rastgele insanlar yan odadan çılgınlıklarını duydukları insanlara 450 volt elektriği nasıl verebilmişlerdi?

Yanıt olarak birçok başka etken de var olmasına karşın, en önemlisi “odadaki komut veren bilim adamının varlığı” görülüyor. Katılımcı elektrik şokunu vermeye her tereddüt ettiğinde bilim adamından devam etmesini söyleyen bir uyarı alıyor. Tereddüt ve endişesi arttıkça uyarılar da sertleşiyor. Sırayla vermek üzere komutlar şu şekilde belirtiliyor:

Katılımcıya ilk aşamada “Lütfen devam edin.”, daha sonrasında “Deney devam etmenizi gerektiriyor.”, bir sonraki tereddütte “Devam etmeniz deney için kesinlikle çok önemli.” ve son uyarı olarak da “Başka seçeceğiniz yok, devam etmek zorundasınız.” deniyor. Özellikle son ikazdan sonra katılımcıların büyük oranda teslimiyetlerini görüyoruz. İşte, burada deneyin teması ortaya çıkıyor: Obedience yani itaat. Elektriği vermeye devam etmelerinin asıl sebebinin, bireysel dürtü ve zarar verme potansiyellerinin olması değil, odadaki adamın “ricaları” olduğu anlaşılıyor. Onlara emir vererek bu cezayı gerçekleştirmesini isteyen bir otoritenin varlığı katılımcıya itaatten başka seçenek olmadığını söylüyordu. Başka bir ihtimalin mümkünlüğü düşünülemezdi bile.

İtaat, tek başına kullanıldığında çok sorunsuz bir eylem olarak algılanıyorken böyle bir deneyde bahsinde niçin ürperten bir çağrışıma sebep oluyor? Belki de kelimeleri, tanımları üzerinden değil de öğretiler üzerinden okuyoruzdur. Eylemlerimizi gerçekleştirmeden önce planlar kurarak damgalanmış olanlardan kaçınıyor, en az kaygı ve mücadele gerektirene yöneliyoruzdur. Dilimizde ve dolayısıyla zihnimizde de bilgisi var olmayan bir kavramın aksiyonunu gerçekleştirmeyi de bilemez ve düşünemezdi tezi ne kadar doğrudur? En basit anlatımıyla, okulda ayağı takılıp yere düşen biriyle dalga geçmek, çocukların

Nurettin Topçu İsyan Ahlakı'nda Allah'a boyun eğmenin insanın kendi benliğine karşı isyan etmesi demek olduğunu söyler ve ekler: “Bu, insanlığın ilahî tabiata iştirakidir.”

dalga geçme eyleminin ve isminin bilgisine sahip olmasından mı kaynaklanır? Ya da diğer açıdan bakarak, yere düşen aynı çocuğa yardım etme isteği, eğer yardım etme fiilin dilimizde karşılığı olmasaydı merhametli bir çocuğun içine yine de doğamaz mıydı?

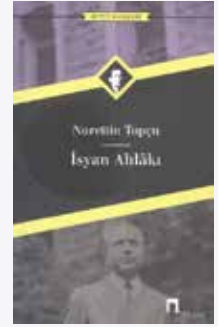
İtaatten başka seçeneği olmadığı söylenen katılımcıların elektriği vermeye devam etme emrine itaat sebebi de karşı çıkmanın literatürde bir ihtimal olarak var olmaması değildi elbette. Devam etmelerini söyleyen otoritenin emirlerindeki kelimelerin gücüyü. Ve bir de bu eylemin kendisinin, kendisine meylettirmek gibi bir gücü de vardır belki de.

Fiilleri, gerçekleşen her eylemin kendi içinde yeniden okusak yargılarımızı kırabiliriz. Kulağa sorunsuz gelen kavramların dehşet verici olabileceğini gördük Milgram sayesinde. Daha en başta bu nitelendirmeden uzak durarak yaklaşsak oysa...

Ortaçağ Avrupa'sında kilisenin karanlık otoritesine duyulan koşulsuz itaati yıkmaya bilimle yükselen bir isyan gerekiyordu. Baas rejiminin diktatörlüğüne eğilen başlar, 13 yaşında Hamza yürekli bir çocuğun cesaretiyle başlayan bir isyanla göğe yükseldi. 15 Temmuz gecesi, üstüne koşulsuz şartsız itaatin kaçınılmaz olduğu orduda, bir er, yaptıklarının tatbikat değil de darbe olduğunu öğrendiğinde komutanına karşı çıkarak isyanını kutlu bir şehadetle süsledi. Tüm bu yaşananları isyan diye adlandırmaya varmayan dilimiz, isyan bize “başına bela” bir eylem olarak öğretildi diye midir?

Oysa kutlu başkaldırılarımız var bizim. Yıllarca ilmek ilmek işlenen direnişlerimiz, devrimlerimiz... Sıcaklığını hiç kaybetmeden büyüyen mücadele öykülerimiz var. İçimizdeki soylu öfkelerin gücüyle taşlar devirip isyankârlara isyan ederiz. Böylece kendisine itaat ederek gerçek anlamda özgürleştirdiğimiz Rabbimize sığıyoruz. Ümmü'l Kitab'ın ilk sözü bizi eğitene hamd değil midir ve dahi isyanın, O'na olan itaatle var olan güzel tarafını da bize Rabbin kendisi öğretmemiş midir?

Nurettin Topçu İsyan Ahlakı'nda Allah'a boyun eğmenin insanın kendi benliğine karşı isyan etmesi demek olduğunu söyler ve ekler: “Bu, insanlığın ilahî tabiata iştirakidir.” Demek iman ve itaatten isyana varan ve aslında birbirinden bambaşka bağlamlarda olmayan bu yollarda varlığını sürdürür insan. Bizden başkaldırımız beklenen an ve yerdeki her boyun eğişimizde, kendi isyanlarımızı doğururuz içimizde.

OKU

Nurettin Topçu
İsyan Ahlakı

İZLE

Milgram'ın deneyinin gerçek görüntülerini orijinal diliyle izleyebilirsin. Ürpertici olduğu uyarısını yapmakta fayda var.

bit.ly/2FIMFR8

İZLE

Deney ile ilgili Türkçe ve detaylı bilgi için izleyebilirsiniz.

bit.ly/2JM1sm6

- Şimdi neden hiçbir iş yapmıyorsun?
- Yapıyorum.
- Ne yapıyorsun?
- İş yapıyorum.
- Ne işi yapıyorsun?
- *Düşünüyorum.*

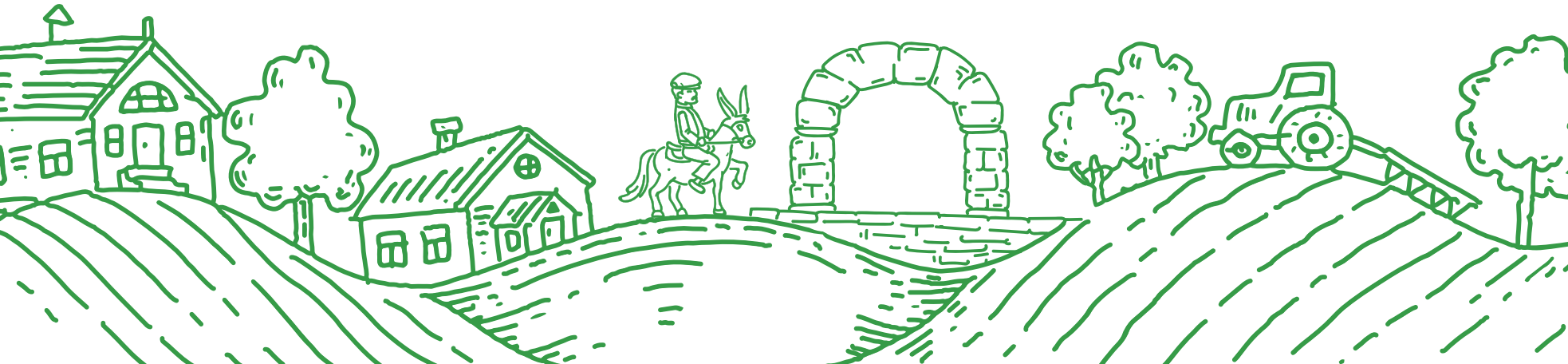
Dosto
yevski
Suç ve Ceza

bor Şeker

Sadece
Pancar Őekeri

www.borseker.com

**ARBEIT MACHT FREI-
ÇALIŞMAK ÖZGÜRLEŞTİRİR***

ÇALIŞINCA OLUYOR**

ÇALIŞ EVLADIM***

*Nazi kamplarında dile getirilen ve muhtelif mekânlara yazılmış olan söz.

**Kocaeli Belediyesi'nin çalışmanın neticesini görmesi ile şehrin neredeyse her yerine ilâştirdiği söz.

***Cennetmekân dedemin sözü.

**KÜBRA
NUR
DOĞRU**

Nazi taraftarı değilim bayım, Kocaeli Belediyesi'nde de daha önce çalışmadım. Birazdan ne demek istediğimi hepiniz anlayacaksınız ya da öyle bir şey işte.

Bir misal ile başlayalım. Emre Bey şu an 34 yaşında, 1984 senesinde dünyaya gözlerini açtı, pişman mıdır, öyle olma lüksü var mıdır bilemeyiz. Doğar doğmaz yapması gereken en önemli iş süt içebilmektir. Karnını doyurabilmesi için çabalaması gerekiyordu. Emre Bey karnını doyurdu, yürümesi gerekti, konuşması gerekti, dünyayı tanıması gerekti, hepsi için de çabalaması gerekiyordu. Tanıdı, bildi, öğrendi. Okuması, eve iyi bir karne ile gelmesi, iyi bir lise derecesi yapması, üniversiteye yerleşmesi, mezun olması, iş bulması, ev kurması da gerekti... Hepsini çalışarak yaptı, Emre Bey'e aman nazar değmesin. Çoluk çocuk büyüdü, derdi tasası, istek arzusu, osu busu, hepsinin üstesinden çalışarak geldi. Terfiye odaklandı aldı, dahasını istedi, inandı oldu. Çalıştı, çalıştı...

Bir de başka şekilde bakalım meseleye; en olman gereken yerdesin -hani var olan sisteme göre en olman gereken yer- her ay maaşını yeter de artar derecesinde alıyorsun; ev, araba, yazlık, kışlık hepsi var, tabii emeklilikte var. Sabah 8 akşam 5 mesai çalışıyor, hafta sonu da bir zahmet dinleniyorsun. Bu noktaya gelmek için çok çalıştığını biliyoruz.

Bir başka açıdan da bakalım. Kendini inandığın bir hedefe, kendi hedefine odaklanmışsın. Bu; bir icat olur, var olan durumu islah edebilmek için bir mevkii olur, çocuklar için masal yetişkinler için hikâye yazarlığı olur, bir amacın için yürüdüğün yol olur. Mesela herhangi bir dernekte çalışıyor olabilirsin, lise-ortaokul öğrencilerine ders veriyor da olabilirsin, tezinde imleci oynatmak için ter döküyor da olabilirsin, geleceği inşa eden bir anne olmaktır belki de hedefin, bir kitapla insanların hayatlarını değiştirmek, ülke savunma sanayisine katkıda bulunmak, belki de şu yazı baskıdayken de isminin değişmesi muhtemel olan üniversite giriş

sınavında derece yapmaktır hedefin. Bunlar için de çalıştın mı/çalışacak mısın? Evet.

Peki neydi bu çalışmak? Tek bir iş ile sınırlandıramıyoruz bu fiili, ya bedensel oluyor ya zihinsel. Hayatın her merhalesi için konuşlandırılacak bir eylem. Bir emek harcama biçimi. Mesela şu yazı yazılırken hiç yoktan klavyenin tuşlarını yumruklamam bir çalışmak mıdır? Nezaketen evet demelisiniz. Sabahtan akşama kadar inşaatta çalışan birisi ile yine sabahtan akşama bir icadın üzerinde ter döken ya da dava dosyasına odaklanan, tablosuna bir iki rötuş daha katan bir ressam ile fabrikada bulunan bir işçinin çalışmaları denk midir ve hepsi çalışmak mıdır? Hepsinin cevabı evet ise buradaki nihayet nedir peki?

Evde karınlarının doyurulmasını bekleyen sevimlilik abidesi küçük kız ve zibidi abisi için mi? -Ne münasebet, tabi ki feminist değilim? - Pelin Su doktorasını verdi ben hâlâ yüksekle uğraşıyorum diye mi? Bankamatik ziyaretini her ayın 15'inde yapmayı çok sevdiğin için mi? Vatan için mi? İnsanlık için mi? Kudüs'ü de unutmayalım diye mi? Dünya barışı için mi? Başbakan mı olmak istiyorsun? Dünyaya bir filmi eser olarak mı bırakmak istiyorsun? Ülke sınırlarını silmek mi hedefin? "Annem-babam memuriyet istiyor, onların rızası da önemli." mi diyorsun? "Yok kardeş Allah rızası için çalışıyoruz." mu yoksa "Kaderimizde bu yol varmış demek ki." mi? Ha Mimar Sinan da tıp istiyordu değil mi ama? Elbette hepsi çalışmanın hedefinde bulunuyor/bulunabilir lakin bütün bu fiillerin nihayetindeki şey... Bu dünyaya fırlatılmadığımızı göre bir şey daha var bu gidişatın temelinde.

Tembellik Vergisi Alınsın!

TÜİK verilerine göre geçen senenin işsizlik oranı 576 bin azalarak 3 milyon 409 bin kişi oldu. Yani bu insanlar hâlâ neden çalışması gerektiğini anlamamış olan kafası karışık vatandaşlar mı? Yoksa zâhidane bir hayatta yaşamının bir veçhini mi görüyoruz bu insanlarda? İlki ise helal olsun, boşuna çalışıyorsunuz idrakinde olan üç milyon dört yüz dokuz bin kişiye. (Evet işsizim, tek tek yazdım.) Zira meseleyi çözmüşlerdir sanırım. İkincisi ise bu yalan dünya için boşuna çabalıyoruz sizler de haklısınız.

Çalışmak ya da Çalışmamak... İşte, Bütün Mesele Bu!

İdrak etmeye başladığımız andan itibaren hep bu kelimeyi duyduk: "Çalış kızım, çalış oğlum, çalış evladım..." Çınardır, muhakkak bir nasihatini almalı diyerek yanına vardığımızda tanımadığımız dedelerimiz de aynı şeyden bahseder: Çalışmak. Hayatımızın her evresinde yapageldiğimiz bu fiil bir amaç içinken, nihayetindeki şey neydi? O'na verdiğimiz söze sadık kalmak mı? Meseleyi bir de dinen ele aldığımızda herkesin tanrısı kendince cevaplandırmış oluyor soruyu.

Din, dünyayı anlamlandırmak ve bir dünya kurmak için

vardır. Bu nedenle insanlara bazı yükümlülükler verir. Nihayetinde insan toplumsal bir varlık, din de toplumsal bir olgu. Din yalnızca dünya kurmak, toplum oluşturmak, kültür ve medeniyet inşa etmenin ilk maddesi değil elbette aynı zamanda onu bir arada tutan harçtır neticede. Bu sebeple dinden hareketle inşa edilenlerin devamlılığı da önemli. Çalışma, bu devamlılığı sağlamada önemli bir faktör, bu yükümlülüklerden biridir, diyebiliriz. Örneğin ilk insanların avcılık-toplayıcılık-tarım gibi temel insani ihtiyaçlara yönelik yapmış olduğu faaliyetlerin dinî bir faaliyet olduğunu söyler Eliade. Taoizm'de "wu wei" prensibi, çalışmada eylemsizlik önerir. TDK'nin "çalışma" tanımına terstir bu cevap. Bir Calvinist ise çalışmayı, tanrının kendisini seçtiğini dünyada iken anlamaya yönelik bir alamete ulaşmak için gerçekleştirir. Bir Budist açısından sekiz dilimli yola uymanın bir göstergesidir çalışmak (doğru mesleği bulmak). Yahudilik açısından ise çalışmak bir zorunluluk olarak da değerlendirilebilir. Çünkü Yahudi öğretisine göre Âdem'in düşmesi neticesinde "çalışma" dediğimiz eyleme maruz kaldı insanlık. Ve söyle der kanun: "Herkes bu dünyaya bir yorum getirmek zorundadır." Yorum getirmeyenlerden tembellik vergisi alınmalı!

Bir İspanyol atasözü de der ki: Çalışmak, insanın kıymetli vaktini boşa harcamasıdır. Peki:

İşçinin göğsü boşuna mı örseleniyor? Fikir sancıları neden? Takvim yapraklarını dolduran nedir? Hayatlar başka hayatlara ne kadar karışacak? Dokunulan kâğıt paralara tiksintili itiraz ne zaman? Her sonbahar nöbetinde nedir kusulan? Yazgı mıdır verilecek cevaplar?

Sorunun cevabını ver/e/medik yine, sahi biz neden çalışıyoruz?

"Bilsin ki insan için kendi çalışmasından başka bir şey yoktur. Ve çalışması da ileride görülecektir."

OKU

Ali Fuat Başgil
Gençlerle Başbaşa

İZLE

Umutunu Kaybetme

BAK

Bak bakalım dışarıda ne var?

MOUSTAPHA
NDIAYE

BİR ADIM AT, GERİSİ ÇORAP SÖKÜĞÜ GİBİ GELİR

Bi' stalklayın
bakalım
Musti'yi

 Musti177

Geliş O Geliş

Batı Afrika'nın en ücra köşesinden, Senegal'in başkenti Dakar'ın arka mahallelerinde birinde bir çocuk doğar. Adını Mustafa koyarlar. Çocukluğu çok hareketli geçer. Ona kıyamayan dedesinin avukatlığına göre, peygamber isminden gelen ağırlıktan ötürü torunu bu kadar yaramaz olmuştur. Kur'ân'ı mushaftan değil, tahtadan yapılmış levhalardan öğrenir. Her sabah dünkü dersini silip akşama kadar yenisini ezberlemek üzere tekrar aynı levhaya yazdırır. Medrese eğitimine başlayana kadar akrabalarının favori oğlanıdır. Ama artık gözler, eğitimini Fransızcayla gören akranı emmeoğlundadır. Gel zaman git, Mustafa eğitimini Türkiye'de devam etme hakkı kazanır. Babası ve kendisi dışında olaya kimse sıcak bakmaz. Gerekçeleri ise şudur: Herkes Fransa ya da Avrupa ülkelerine giderken bu çocuk niye Araplara gidiyor? Ayrıca medyadan gördükleri kadarıyla oradaki insanlar hep boğuşma hâindedir. Mustafa biraz tedirgin de olsa gitmeyi kafaya koyar ve Türkiye yolunu tutar. Geliş o geliş ve bu yazı sizlere ulaştığına göre Mustafa Türkçeyi de öğrenmiş.

Ben de İmam Hatipliyim

Uçaktan inene kadar mahallemizin büyücüsü Havva teyzenin uyarıları kulağımda çınlayıp durdu. Kendisi seksen yaşında. Her dediği çıkarmış. Arapça bildiğimden iner inmez marifetimi konuşturmak istedim ama bana verilen cevaplar kuş dili gibi gelmişti. Arapçayla uzaktan yakından alakası yoktu. Her yerden gelmeye başlayan ezan sesleriyle kendime geldim. O an içimdeki bütün endişeler birden

Musti Kusti
@Musti177

Takip et

Yer Mardin ..

Bir çocuğa mutlu olmak için bir pencere ve etrafında uçan kuşlar yetiyordu.

#afrikadansalam

yok olup gitti. Burası dünyanın başkenti Fatih imiş. Aklıma ilk gelen, mahallemizin müezzini Ali amca oldu. Bunların okuduğu ezan ise onun okuduğu nedir?! Aah Ali amca hepimizi kandırmışsın sen.

Bunların hepsi bir yana sokaklarda niye "Arap, Arap" diye sesleniyoruz? Ben onu Arap zannederken o beni niye Arap zannediyor? Bunları bana Arap, beni de onlara Arap diye tanıtan kim acaba? Bu kadar mı uzağız birbirimizden? Kafamda deli deli sorular...

Okula girince her ırktan, her renkten, dünyanın her yerinden kardeşlerimizle karşılaştık. Bundan böyle aynı sınıflarda hep beraber eğitim göreceğimiz müjdesi beni sevinçten havalara uçurmuştu. Okulun adı, Uluslararası Fatih Sultan Mehmet Anadolu İmam-Hatip Lisesi imiş. Dünyanın her yerinden arkadaşın olması çok büyük bir ayrıcalıktır. Farklı kültürlerden yüzlerce insanla tanışmış olduk. Lise dönemi hayatımızda unutulmaz anlar ve silinmez izler bıraktı. Heey gidi günler.

#Afrikadansalam

Bir gün aklına bir fikir düşer. "Biraz delilik varsa sende, neden olmasın?" dedirtir. Endişelendirici bir durum olduğundan defalarca düşünürsün. Arkadaşlarına danışırsın, belki "Ya oğlum, bırak." diye tepki verirler. Tekrar tekrar düşündürür. Çünkü içinden ne kadar önemli bir adım atacağını biliyorsun.

Herkesin yapacağı bir şey değil, o yüzden ben gönüllü olayım dersin. Daha dün "Merhaba" bilmeyen Mustafa, bugün Türkiye'yi bisikletle dolaşma gibi bir çılgınlık peşindedir. Çıktığı bu yolun adını "Afrika'dan Selam" koyar. Amacı ise halkların arasındaki gönül köprülerini kurmaktır. Yani kimsenin bize araç olmasına ihtiyaç duymadan bire bir tanışalım. Yanlış anlaşılmarımızı giderelim. Aslında birbirimize ne kadar yakın olduğumuzu anlayalım. Kucaklaşmak için birbirimize koşalım diye dağ, bayır demeden pedallamayı göze alır. Bu arada Mustafa, Musti olur. Yanında tek ihtiyacı olanı, yol arkadaşı bulur. Onun da adı Kusti olur. "Musti Kusti burdan geçmiş. Bize Afrika'dan selam getirmiş. Yarın öbür gün selamı geri vermek üzere ben de Afrika'ya gideceğim." diyen yüzlerce kişi bırakır arkasında. Musti karar vermektan geri dursaydı neler kaybedermiş?

Bir adım at, gerisi çorap sökücü gibi gelir. 7 yıldır İstanbul'dayım. Birilerinin anlatımlarına göre tanıştığımızı fark ettiğimden beri bunu düzeltmenin sorumluluğunun altına girdim. Beni beş parasız Türkiye'yi bisikletle turlamaya iten en büyük neden bu oldu. 3 ayda 5 bin km yapmışım çok önemli değil. Günde kaç insana, selamı ne kadar yaya bildiğim asıl önemli olan. Ben yazdım, ben çizdim, beraber oynadık. O yüzden diyorum ki: Olacak olacak. Yeter ki herkes elinden geleni yapsın.

Gezin, Görün

Hep söylerim. Türkiye, farklılıklarıyla çok sıradışı bir memlektir. Müthiş yerler ve harika insanları içinde barındıran bir yerdir. Yola çıkın, gezin ve kendi gözlemlerinizle görün. Yolda olan hem iyileşir hem iyileştirir. Kaplumbağa gibi kendini yola teslim ettin mi yolun açılır. Acele etmeyeceksin ki vakit çoğalsın. Çoğalsın ki her anı unutulmaz olsun. Yol, seni görmeye gereken diyarlara sürükler. Derdin varsa ya dermanınla karşılaştırır ya da seni dermanının huzuruna çıkarır.

Niyetin halis olsun çünkü sen nasılsan öyle insanlarla karşılaşırsın. Gezerken algılarını açacaksın çünkü her kareden öğrenmeye gereken bir şeyler vardır. Biliyorum diye çıkarsın, yolların talebesi olursun. Yaşlanmadan, bir 10 yaşına daha girersin. Pişersin, kıvama gelersin, önyargıların paramparça olur. Bugün emin olduğunla yarın zıtlaşırsın. İçin yumuşar hayata, tabiata ve insana olan bakış açın değişir. Kimi insanlara denk gelersen insanlıktan nasibini alırsın. Dövülmüş demir gibi çiçek olursun. Avazın çıktığı kadar "insanım" diye bağırabilme hazzı duyarsın. Zaman zaman kendini dünyanın en şanslı insanı hissedersin, zaman zaman Allah'ın en sevgili kullarından biri.

Musti Kusti
@Musti177

Takip et

Çok sorarlar

- Türkçeyi nasıl bu kadar iyi öğrendin?
- Kemal sunal, Yeşilçam filmlerini izleyen, memoli bilen, üç babaları, türkü dinleyen, Mustafa Kutlu serisi okuyan, şiir manyağı, esperi, tröllemeyi seven, kütüğü Bayburt, memleketsiz bi gezginin böyle türkçe bilmesi normal.

Eeh ne de olsa harekette bereket var ve erken kalkan yol alır, yol alan da yolunu bulur. Alt tarafı çoban deyip geçtiğin Mesut dayıdan insanlık öğrenirsin. İlkokul terk gübreci Bahtiyar amcanın eline su dökemezsin. Köy kadını diye hor gördüğün Hayriye teyze sana öz annenden görmediğin analığı eder. Çocuklar sana sevginin en masum hâlini öğretir. Yaşadıkların, sen bir tokattan kendine gelmeye çalışırken, bir tokat daha yapıştırır. "Okuldan öğrendiklerini unut, hayata hoş geldin." diye üstelik dalga geçer seninle. Bu devirde o yüzden gezen, okuyanı döver ama okuyup gezen hepsini döver. Yani kısacası, yol biterken yolcu hâlâ aynı ise o yolculuk bomboştur.

Mission Completed?

Hayır. Bu işlerin zor ama eğlenceli tarafı da burda işte. Hiçbir zaman görev bitmez. Elinden geleni fazlasıyla yaparsın ama iş bitmez. Çünkü bir görev, biterken yeni bir görevin kapısını aralar. Bisiklet sürmek gibidir. Tam "Oley bee!" diyecekken önüne bir viraj daha çıkar. Bundan sebep böyle şeylere kalkışacaksın kimseden bir "Aferin!" ya da bir "Bravo" beklemeyeceksin. Bekliyorsan yanlış yoldasın. İlla bir motivasyon olsun istiyorsan "Bravo banal de, yoluna devam et. Görevi tamamlamak ve başarmak farklı şeylerdir. Görevin ortadayken bile başarmış olabilirsin.

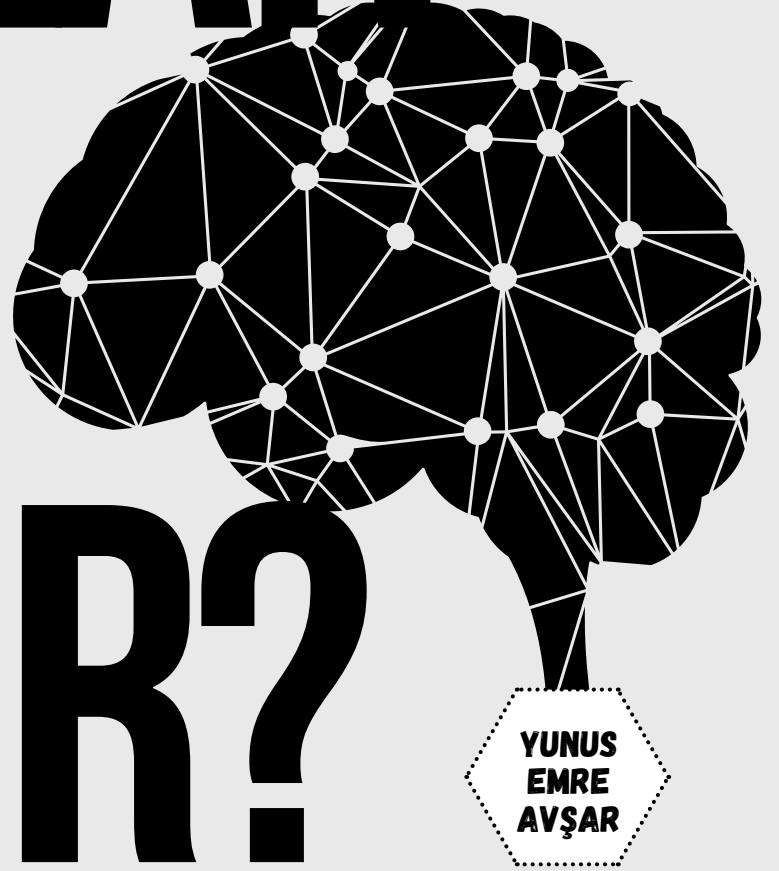
Bir arkadaşım bana şu soruyu sormuştu daha bir hafta evvel: "Sence #Afrikadansalam projen başarılı olmuş mu?" "Çantayı sırtıma alıp yola koyulduğum anda başardım." diye cevap verdim. Hatta ve hatta bir insan böyle adımları atmaya karar verdiği anda başarmıştır. Amma velakin her zaman bekleyen bir görev illa vardır. Mission never be completed. Yani yol sırasında soluklanmak serbest ama yolu yarıda bırakacak kadar âşık değilsen çıkma. Yol seni kabul etmeden sınava tabi tutar. Yeterli değilsen yolda kalırsın. Çilelere rağmen gülümsüyorsun yolla beraber yol alırsın.

Bitmedi görevim, soluklanmaktayım. Başka bir göreve kadar depoyu fullüyorum. Ya da başka bir deyimle herkesi dövebilmek için şimdi de okuyorum. Ama bitmez ki bu okullar. Sizce biter mi?

Bu arada hem Afrika'dan hem Kusti'den selam var sana eey okur.

DEHALAR NASIL ÇALIŞIR?

YUNUS
EMRE
AVŞAR

GÜNÜMÜZÜN MOTTOSU “EN KISA YOLDAN EN UZUN KÖŞEYİ NASIL DÖNERİM?” SORUSUNDAN İBARET OLSA DA HAYRET VE GAYRET DİYE İKİ İFADE VAR İSKALANMAMASI GEREKEN. YOLA ÇIKAN VE BELLİ BİR MESAFE ALAN HERKESİN BAŞ ÜSTÜNDE TUTTUĞU İKİ ŞEY: HAYRET VE GAYRET.

“Bana bir dayanak noktası verin, dünyayı yerinden oynatayım.” Böyle diyor Arşimet. Yaşıtlarının çelik-çomak oynadığı zamanlarda, karşılaştığı herhangi bir bilimsel gerçeği “Günlük hayatta ne işime yarayacak?” diyerek elinin tersi ile itmiyor. Gördüğü sıç bir su birikintisine kendisi sıç bakmıyor. Suyun hikâyesini, gücünü, insanlığa katkısını merak ediyor. Yine o ilk cümleye gelirsek bir dayanak noktası arıyor ömrü boyunca. Dünyayı yerinden oynatamayacak da olsa dayandığı yerin sağlamlığına güvenip önüne daha rahat bakmak istiyor. Buluyor mu? Bir nebze... Ama güzel arıyor. Milattan önce içinde bulunduğu o arayış, kendisini bugün de anmamızı sağlıyor.

Günümüzün mottosu “En kısa yoldan en uzun köşeyi nasıl dönerim?” sorusundan ibaret olsa da hayret ve gayret diye iki ifade var iskanmaması gereken. Yola çıkan ve belli bir mesafe alan herkesin

baş üstünde tuttuğu iki şey: Hayret ve gayret. Bu çağ, herkes gibi olmaktan rahatsız olmayan her insandan alabilmiş bu kavramları. Herkes gibiyse hayrete ve gayrete ihtiyacın yoktur. Ancak kendin olmak istiyorsan bu çağdan ve herkesin aldandığı furyalardan biraz sıyrılmak gerekebilir.

Bir şeyleri başarmak için en doğru yol, her zaman en kestirme yol değildir. Çoğu zaman hedefe varmak için yorulmak, yıpranmak, düşüp kalkmak gerekebiliyor. İnsanlık tarihine yön veren birçok şahsiyetin hayatına bakalım. Ardındaki o amansız emeği, sağlam bir birikimi ve cesareti; bunların arka planında ise sıkı bir inanç, tadında bir heyecan ve dinmeyen bir merakın olduğunu görmemek mümkün değil. Böyle şahsiyetler her zaman bir meşale gibi önümüzü aydınlatacaktır.

Prof. Dr. Fuad Sezgin

Dünya bilimler tarihinde İslam biliminin oynadığı rolü gün yüzüne çıkartan otorite bir isim merhum Fuad Sezgin. Daha 36 yaşında kendi memleketinde zararlı profesörler listesine adı yazılarak yurt dışına çıkması için baskı yapılıyor. Yıllar sonra bu hadiseye tepkisi yalnız şu oluyor: “Kızgınlık duymuyorum. Memleketime, yine ne vermek mümkünse onu vermeye çalışıyorum.”

Fuad Sezgin, dünyanın neresinde olursa olsun, “İslam Bilim Tarihi” adına; fizik, kimya, biyoloji, hayvancılık, veterinerlik, ziraat, tıp, astronomi, coğrafya gibi bütün bilim dallarına ait bir eser veya orijinal bir aletin varlığını duyunca; bir dedektif gibi, o eserin peşine düşen, hiçbir masraftan çekinmeden, gerekirse özel uçakla oraya giden, o kitabın değeri ne olursa olsun

alan ve bulduğu eseri hemen incelemeye başlayan bir değerli insan. İğneyle kuyu kazar gibi hazırladığı ciltlerce eseri, bugün İslam Bilim Tarihi adına yapılan en kapsamlı çalışma. Böyle bir çalışmanın arka planına baktığımızda nasıl bir gayret var, Fuad Sezgin’den dinleyelim:

“Hocam bir gün bana sordu: ‘Kaç saat çalışıyorsunuz?’ Ben, ‘Günde 13-14 saat çalışıyorum.’ dedim. ‘Ne?’ dedi. ‘Bu tempoyla bir bilim adamı olamazsınız. Eğer bilim adamı olmak istiyorsanız bunu çok daha artırmalısınız.’ O, günde 24 saat çalışırdı. Günler uzun olsaydı daha çok çalışacaktı. Ben ondan sonra çalışmamı, 17 saate çıkardım. Bu, 70 yaşıma girinceye kadar devam etti. 70 yaşımdan sonra, çalışmamı bir-iki saat azalttım. Aşağı yukarı, 13-14 saat çalışmaya gayret ediyordum.”

“Bir erken ölüm olasılığı ile karşı karşıya olduğunuzda hayatın yaşanmaya değer olduğunu ve yapmak istediğiniz birçok şey bulunduğunu kavrsınız.” Böyle yazıyor Kara Delikler ve Bebek Evrenler kitabının ilk sayfalarında Stephen Hawking. Daha genç yaşlarda ölümcül ALS hastalığına yakalanan ama hastalığını bir bahane olarak görmeyip ondan güç alarak son dönemin en önemli bilim adamlarından biri olmayı başaran bir şahsiyet. “Benim amacım çok basit. Evreni bütünüyle anlamak. Neden var olduğunu...” derken olağanüstü bir hadiseden bahsetmiyor. Aksine Kur’ân-ı Kerim’de sık sık tekrar eden tefekkür ayetlerinin bir yansıması olarak karşımıza çıkıyor onun amacı.

Beşikten mezara kadar bizim gibi yaşayan insanlardan bahsediyoruz. Hawking, çocukluk yıllarında ailesinin yaşadığı maddi sıkıntılardan, ev taşımaldan ya da olağan şeylerden bahsediyor hayatını anlatırken. Giydiği, yiyip içtiği şeylerde bir olağanüstülük de yok. Sadece onun kafaya taktığı, odaklandığı, üzerine gittiği şeyler biraz daha farklı. Lise yıllarına dair şöyle söylüyor:

“Altı-yedi yakın arkadaşım vardı, bunların çoğu ile hâlâ bağlantıdayım. Radyo kontrolünden dine, papsikolojiden fiziğe kadar hemen hemen her şeyi kapsayan uzun tartışmalarımız oluyordu. Konuştuğumuz şeylerden biri evrenin kökeni, kurulması ve işleme için bir Tanrı’ya gerek olup olmadığı idi. Uzak galaksilerden gelen ışığın spektrumun kırmızı ucuna doğru kaymış olduğunu ve bunun evrenin genişlemekte olduğunu gösterdiğinin kabul edildiğini duymuştum. (Mavi uca doğru bir kayma, büzülmeekte olduğu anlamına gelecekti.) Fakat kırmızıya kaymanın

bir başka nedeni olması gerektiğine emindim. Belki ışık bize gelirken yoruluyor ve kırmızılaşıyordu. Esas olarak değişmeyen ve sonsuza kadar süren bir evren bana çok daha fazla doğal görünüyordu. Ancak iki yıllık doktora araştırmasından sonra yanıldığımı kavradım: Evren genişlemektedir.”

Cambridge’de lisans öğrencilerine denetmenlik yaptığını ve derste onlardan bir hafta ilerde olduğunu söylüyor Hawking. Bunu hayatın bir adım önünde yürümek olarak görüyor.

Hastalığının ilerleyen safhalarında artık yatağa mahkum oluyor, konuşma yetisini bile kaybediyor ancak bunlar onun için bir dezavantaj olmaktan öte avantaja dönüşüyor. Çünkü bilime ve insanlığa dair bir umudu ve heyecanı var. Ne olursa olsun bunu kaybetmiyor.

Evrene dair birçok konuda çağımızı aydınlatan tezler öne süren Hawking, tekerlekli sandalyede, konuşma yetisi olmayan bir şekilde konferans veriyor insanlara. Çünkü bir derdi var. Evreni anlamak, anladığını anlatmak.

Birçok dehanın kendini nasıl yetiştirdiğini merak etmek bile insanı heyecanlandıran, yetiştiren, yola düşüren bir hadise. İnsanların üşengeçliğiyle övündüğü çağda, kolay yoldan, emeksiz, bedeli ödenmemiş başarıların ön planda olduğu günümüzde herkes gibi olmayı istememek kibir değil ayrıcalıktır. Bahaneler medeniyeti kurmak da bizim tercihimiz; derdimizi, merakımızı ve gayretimizi yitirmeden yola koyulmak, sabırla yürümeye devam etmek de. Şöyle söylüyor Isaac Newton:

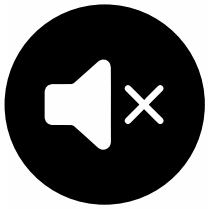
“Eğer işe yarar bir şey bulduysam sabrım sayesinde.” Madem öyle, Allah sabır versin :)

ŞULE
BOZKURT

Bizlerden Sizlere

Bakar kör dudaklar
Gülümseyen gözlerle
Ve çatlamış ellere.
Selam olsun göğe,
Buluta ve yağmura
Tüm kasvetli havalara,
Bir de yaz gibi olanlara.
Oduklar kırılan o bahçede
Penceresi menekşeli ahşap evden
Edebiyatın absürdü
Şairin bilmişinden
Selam olsun kuşa,
Koşturulmaya çalıştırılan balıklara.
Denize âşık Ankara'dan
Sokakların sahiplerine,
Slogan atan liselilerden
Binlerce selam olsun hürriyete!
Bir taş, bin kalem
Bir miting, bin kurtuluştan,
Adaletin parmak uçlarından,
Umuda ve inanca selam olsun!

ORTA ASYA'YI KİMLER YÖNETİYOR-1

NURSULTAN NAZARBAYEV

Nursultan Nazarbayev, 6 Temmuz 1940 tarihinde Kazakistan'ın Almaata şehrinde doğdu. Burada ilkokula başladı ve Rusçayı öğrendi. Lise öğrenimini bitirdikten sonra, 1958'de beton döküm işçisi olarak çalışmaya başladı. Daha sonra Ukrayna'ya giden Nazarbayev, 1962-65 yılları arasında Karagandı Üniversitesi Metalürji bölümünü dışarıdan okuyarak bitirdi. Nazarbayev, aynı bölümün yüksek eğitim kısmına devam etti ve 1967'de Mühendis Metalürji Uzmanı oldu. Nazarbayev daha sonra, işe başladığı fabrikanın yöneticileri arasında yer aldı. Bu süreçte atölye danışmanı, yüksek ısı fırınlarında gaz uzmanı ve ustabaşı olarak çalıştı.

Nazarbayev siyasete ise tıpkı diğer Orta Asya devletlerindeki liderler gibi Komünist Partisi içerisinde başladı. 1962'de, Komünist Parti'nin gençlik kollarına girdi ve zamanının büyük kısmını parti çalışmalarına ayırdı. Haziran 1971'de Kazakistan Komünist Partisi'nin Demirdağ şubesinde görev aldı. Mart 1977'de Kazakistan Komünist Partisi Karagandı Şubesi Başkan Yardımcısı, Aralık 1979'da Kazakistan Komünist Partisi Başkan Yardımcısı, Mart 1984'de Kazakistan Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti Başbakanı, Haziran 1989'da Kazakistan Komünist Partisi Başkanının 1. Yardımcısı oldu.

1 Aralık 1991'de yapılan seçime tek aday olarak giren Nazarbayev, 21 Aralık'ta Almaata'da Kazakistan'a bağımsızlığını kazandıran protokolü imzaladı. Rusya ile ekonomik ilişkilerin, SSCB'nin dağılma döneminden sonra da bozulmamasına özen gösterdi.

1 Aralık 1991 tarihinde oyların % 98,7'sini alarak Kazakistan'ın halk tarafından seçilen ilk devlet başkanı oldu. 29 Nisan 1995 tarihinde Kazakistan'da yapılan referandum ile Nursultan Nazarbayev'in gö-

rev süresi 2000 yılına kadar uzatıldı. 1997'de başkenti Almaata'dan Astana'ya taşıyan Nazarbayev, Rusya'yla yakın ekonomik ve siyasi bağlarını hiç koparmadı. Bir yandan da ABD ve Avrupa ülkeleri ile iyi ilişkiler geliştirdi. 10 Ocak 1999'da yapılan devlet başkanlığı seçimlerini % 79 ile kazandı. 1999'da Nazarbayev, yasa ile kendisine geniş çaplı dokunulmazlık getirdi. 4 Aralık 2005'te yapılan devlet başkanlığı seçimlerini ise % 91'lik oy oranı ile kazandı.

2007'de ise Kazakistan'da anayasa değişikliği gerçekleşti. Anayasa'ya göre bir kişi en fazla iki kere devlet başkanı seçilebiliyorken Nazarbayev, değişiklik ile sadece kendi ismi için bir istisna hüküm getirdi. İki kere seçilebilme hükmü "Şu an görevde bulunan Cumhurbaşkanı, sınırsız sayıda seçime katılabilir." olarak değiştirildi. Seçimlerin yapılması ise 7 yıldan 5 yıla indirildi ve bu değişikliğin 2012'de yürürlüğe gireceği açıklandı. Ayrıca anayasa değişikliği ile ülkedeki idam cezası kaldırıldı.

2012'de yapılması planlanan seçimler ise 3 Nisan 2011'de yapıldı ve Nazarbayev bu seçimi % 95'lik oy oranı ile kazandı. 2016'da yapılması planlanan seçimler ise yine erkene alındı. 26 Nisan 2015'te yapılan seçimi % 97'lik oy oranı ile yine Nazarbayev kazandı. 1991'de bağımsızlığını kazanan Kazakistan'ın kurucu lideri Nursultan Nazarbayev, SSCB'nin dağılmasından bu yana koltuğunu koruyan tek lider olarak görevine devam ediyor. Kazak lider Nazarbayev, "Dünya nüfusunun çoğunluğu Asya'dadır. Doğal zenginlikler Asya'dadır. En zengin kültür Asya'dadır. Gelecek de Asya'dadır." sözü ile dikkatleri Asya'ya çekmektedir.

Kazak lider Nazarbayev, 15 Temmuz 2016 darbe girişimi sonrasında Türkiye'nin yanında yer aldığını açıkladı. 5 Ağustos 2016'da Ankara'yı ziyaret eden Nazarbayev, 15 Temmuz FETÖ darbe girişiminin ardından Türkiye'yi ziyaret eden ilk devlet başkanı oldu.

ŞEVKET MİRZİYOYEV

Şevket Mirziyoyev, 30 Aralık 1957'de doğdu. 1981 yılında Taşkent Sulama ve İslah Enstitüsü'nden mezun olan Mirziyoyev, doktorasını ise teknolojik bilimler alanında yaptı. Komünist Parti'nin gençlik kolu Komsomol'de görev alan Mirziyoyev, 1990 yılından sonra Yüksek Sovyet Özbekistan Halk Temsilcileri arasında yer aldı. Özbekistan'ın bağımsızlığını ilan etmesinin ardından ise milletvekili oldu.

1996 ve Eylül 2001 arasında Cizzak Valisi olarak görev yapan Mirziyoyev, Eylül 2001 ve Aralık 2003 arasında Semerkant Eyaleti Valisi olarak görev yaptı. 12 Aralık 2003 tarihinde ise dönemin Özbek Cumhurbaşkanı İslam Kerimov tarafından başbakanlığa atandı.

Özbekistan'ı baskıcı yönetimi ile dünyanın en kapalı ülkelerinden biri hâline getiren İslam Kerimov'un ölümü sonrasında ülke politikasının nasıl şekilleneceği merak ediliyordu. Şevket Mirziyoyev, 4 Aralık 2016'da yapılan seçimlere kadar Başbakan ve Cumhurbaşkanı vekili sıfatıyla yaklaşık 3 ay boyunca ülkeyi yönetti. Kerimov

döneminde 2003'ten bu yana başbakanlık yapması nedeniyle Mirziyoyev'in yönetim anlayışının Kerimov'dan farklı olmayacağı, yapılan ilk değerlendirmeler arasındaydı.

Şevket Mirziyoyev, 4 Aralık 2016 tarihinde yapılan Cumhurbaşkanlığı seçimlerini % 88,6'lık oy oranıyla kazandı. Seçimlerin ardından Mirziyoyev'i tebrik etmek için arayan ilk isim ise Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin oldu. Özbekistan tarihinin 2. Cumhurbaşkanı Mirziyoyev, 14 Aralık 2016'da resmî olarak göreve başladı.

Göreve gelmesiyle birlikte Mirziyoyev, Kerimov yönetiminden kalan ve ülkesi üzerinde kötü imaj teşkil eden durumları ortadan kaldırmak amacıyla bir dizi reform paketi açıkladı. Bu reformların ilk hedefi, Kerimov yönetimiyle birlikte dünyadan oldukça izole olan ülkenin imajını düzeltmekti.

Eylül 2017'de ABD merkezli İnsan Hakları İzleme Örgütü (HRW) temsilcilerinin, 7 yıllık aranın ardından ülkeye girişine izin verildi. Aralık 2017'de 2700 mahkûm affedildi, yaklaşık 9000 kişinin cezası ise hafifletildi. Ülkede, radikal gruplarla veya yasa dışı örgütlerle bağı olduğu gerekçesiyle Özbek Ulusal Güvenlik Servisi tarafından hazırlanan listedeki yaklaşık 18.000 kişinin, düzenli olarak polis merkezlerine giderek yoklamadan geçmesi gerekiyordu. Mirziyoyev, konuşmalarında bu listelerin yeniden gözden geçirilmesi gerektiğini söyledi ve Ağustos 2017'de söz konusu listedeki yaklaşık 18.000 kişi listeden çıkarıldı.

Özellikle dinî faaliyetlere ilişkin kısıtlamaların adım adım kaldırılması, büyük çoğunluğunu Müslümanların oluşturduğu 33 milyonluk Özbek halkını oldukça umutlandırdı. Mirziyoyev, göreve geldikten sonra İmam Tirmizî, İmam Buharî ve Bahaüddin Nakşibendi türbelerine ziyaretlerde bulundu. Özbek halkının büyük saygı gösterdiği bu isimlerin Cumhurbaşkanı tarafından ihtiramla ziyareti Özbek halkının takdirini topladı. Bağımsızlığını ilan ettiği 1991'den bu yana ilk defa Özbekistan sınırları içerisinde Kur'an-ı Kerim basılması için çalışmalar başlandı. Özel bir matbaa tarafından ilk etapta 50.000 adet Kur'an-ı Kerim'in basılması planlanıyor.

Özbekistan Din İşleri Komitesi, ülke genelinde halkın ibadet edebilmesi için mescitler inşa edileceğini duyurdu. Komiteye göre ilk etapta başkent Taşkent'te 22 adet mescit inşa edilecek. Ocak 2018'de, Turizm Bakanlığı yaptığı açıklamada Özbekistan'a gelen turistlerin büyük ölçüde Müslüman ülkelerden geldiğini belirtti. Bakanlık, turistlerin kalacakları otellerde ibadet edilebilmesi için yeni düzenlemeler yapılacağını duyurdu. Bu düzenlemeler ile birlikte otel odalarında Kur'an-ı Kerim bulundurulacak ve kıbleyi gösteren işaretler yerleştirilecek. 17 Şubat'ta ise Özbekistan Din İdaresi'nde 12 yıl başkan yardımcılığı görevinde bulunan Özbek Ulusal Güvenlik Servisi temsilcisi Aidarbek Usmanov görevinden alındı. Kerimov döneminde istihbarat teşkilatı üyeleri, merkezî ve mahalli idarelerde resmî olarak birer temsilci bulunduruyordu. Mirziyoyev Başbakanlık yaptığı dönemle ilgili, "Bazı insanlar bana Başbakan olduğumda ülkedeki her şeyi bilmediğimi söylüyorlar. Her şeyi biliyordum ama ortam kötüydü. Şimdi bazı insanlar bundan hoşlanmasa bile bunu açıkça söylüyorum. Birçok yatırım projesinde yolsuzluk vardı ve bazı projelerde bu oran % 50 idi. Yolsuzluk, hem iç hem de dış politikalarda vardı." ifadelerini kullandı.

RÖ
POR
TAJ

DÜNYADAN RAFIKİ'YE UZANAN YOLDA TANZANYA GELİNİMİZ: SEVDE SEVAN USAK

RÖPORTAJ: HİLÂL MISIRLI • FOTOĞRAF: FEYZA NUR KOÇAK

Yeryüzünü imar etmekte bir Afrika gelini olarak ilginç hikâyesini Sade Soda okuruyla buluşturmak istediğimiz Sevde Sevan Usak Hanımefendi'ye yakından bakınca dopdolu bir hayat hikâyesi çıktı karşımıza. Karış karış dünyayı nasıl gezdiğinden, gördüklerinden, bulduklarından; Tanzanya'daki hayatından, evinden, evliliğinden; Tanzanya'nın bir köyünde yetiştirmeyi başardığı bitkiler ile önyak olduğu tarımcılıktan, bu iyilik hareketinin Rafiki Organisation adıyla bir dernek oluş aşamasından, hayatlarına ortak olduğu Masai'lerden, Afrika'daki misyonerlik faaliyetlerinden ve Müslümanların bu anlamda nerede olduğundan konuştuk. Kemerlerinizi bağlayın, Afrika'ya doğru sıra dışı bir yolculuğa ve Elarai'de bir haneye misafir olmaya hazır olun!

Sevde Sevan Usak kimdir dediğimizde, sıralamamız gerekenler o denli çok ki, sizi sizden duymak isteriz.

Gezginlik, fotoğrafçılık dışında 20 yıllık radyoculuk ve yayıncılık hayatımız var. Üniversiteden hemen sonra radyoculukla başladım, yıllarca ulusal yayında kuşak program yaptım. Radyo 7'de çalıştığımız dönemde yıllarca çocuk kitapları tanıttım, benim en sevdiğim şeydi çocuk edebiyatı. O süreçte de yayınlarla birlikte radyo alanında da ödüller

aldım: Türkiye'nin En Sevilen 100 Kadını, Türkiye'nin En İyi Kültür Sanat Programı gibi. O dönemde bir yayınevinin teklifi vesilesi ile çocuk kitapları ile yayıncılığa geçmiş oldum. O dönem yerli yazında çocuk yayıncılığı çok çeşitli değildi. 20 yıl kadar önce Türkiye'de olmayan ilk kesimli kitaplar, ilk sesli kitaplar, hikâyeli elifba gibi o süreçte yayıncılıkta birçok şeyin ilkinin yapmak bize nasip oldu elhamdulillah.

Aynı zaman da sürekli gezmeye devam ettim çünkü gezmek her şeye

farklı bakmamı sağlıyor. O dönemde Avrupa'ya fotoğraf çekmeye gitmedim, fotoğraf çekmeye otuzumdan sonra başladım. Aynı süreçlerde, öncesi de vardır da, yirmi beşimden itibaren 70-80 ülke gezdim. Mutlaka ilk uğradığım yer oranın kitapçılarıydı. İnceliyordum: Dünyada neler yapılıyor, o işin limitleri ne, baskıda şöyle bir kâğıt kullanılabilir mi, kesimler şöyle olur mu? Otuzların ortasından sonra kendi ajansımı kurdum. Para kazandım, gezmeye ve kitaba harcadım. Gezmenin işe bakışa çok etkisi oldu. Onunla birlikte kendini tanıma, kendi zaafalarını, eksiklerini anlama, kendi kapasiteni geliştirme anlamında farklı kültürleri görmek insana çok şey katıyor. Dışarıdan bakmayı öğreniyorsun, sadece durduğun yerden değil ki bu çok önemli bir şey. Türk insanının buna çok ihtiyacı var.

Her şey nasıl başladı?

5-6 yıl önce İHH'den bir telefon geldi. Bana "Facebook hesabınızı gördük, oradaki fotoğrafları gerçekten siz mi çektiniz?" diye sordular, ilkin inanmadılar. Bizim camiada başörtülü olunca sanki bir şeyi çok iyi yapamazsın gibi bir algı var. "Açe'ye yetimhanemize gidiyoruz, bizimle gelip yetimhaneyi fotoğraflasınız?" dediler. Öyle İHH ile hem yolculuğum hem gönül bağım başladı. İHH ile birkaç yere gittik, derken o fotoğrafları ve afişleri gören başka kurumlar aradılar. O şekilde 5-6 farklı dernekle farklı yerlerdeki yardım faaliyetlerini fotoğraflamak için çıktık. Öyle olunca normal gezilerde ulaşma imkânım olmayan şeylere ulaşma imkânım olmuş oldu, insanların hayatlarına girebildik. Özellikle Afrika insanını tanıma, Afrika'daki ihtiyaçları görme açısından çok ciddi bir katkısı oldu bana. Beraberinde dernek faaliyetleri nasıl yapılıyor, insanların ihtiyaçları ne, o çalışmalar sırasında gördüm.

İşin ilginç tarafı da ben İHH ile Tanzanya'ya ilk gittiğimde 2 ay öncesinde eşimle tanışmıştım. Tevafuk yani öyle oluyor demek ki böyle şeyler, sen planlamıyorsun Allah planlıyor. Tanzanya'ya safariye gittim, kaldığım yerde eşimle karşılaştık. Böyle bir tanışıklık oldu. Zaten 2. gün evlenme teklifi etti, çok hızlı oldu. "Ben emindim, gördüm, anladım." diyor, ben de aynı şeyi hissettim anladım: "O" yani. Aynı süreçte Afrika'yı farklı koşullarda tanıırken bir tarafta Tanzanya'da biz nerede nasıl evleneceğimizi ayarlamaya çalışıyoruz. Dolayısıyla sevk-i ilahî gibi, zamanlama açısından Afrika'yı daha iyi tanımamı sağlayan bir şeyler gelişirken bir taraftan evliliğim oldu. Süreç öyle gelişti.

Evlenip Tanzanya'ya yerleşme kararı çok radikal bir karar değil mi? Size bu cesareti veren ne oldu? Orada ne buldunuz?

Dışarıdan bakan birine göre öyle olabilir ama bana göre hiç öyle değil. O kadar çok ülke görmüş, o kadar çok insanla tanışmışsanız orası şurası gibi bir ayırımınız olmuyor. Biz kendimizi zihnimizde hapsediyoruz. Sadece bir

yere aitmişiz gibi tanımlıyoruz, sonra da bunun dışındaki her şeyi yabancı görüyoruz. Evet, Türk insanını çok seviyorum ama bu başka bir yeri sevmeme engel değil. Sıkı sıkı kendini bir şeyin içine kapatınca sadece bulunduğu alan kadar, diğerinde gördüğün gezdiğin yer kadar mutlusun ve özgürsün.

Ben İsviçre'de doğdum; Türkiye'de doğmadım, dolayısıyla yabancı kültür alışkanlığım var. En fazla ne olabilir ki? Kalırım, yapamam ve geri dönerim. Ben buna yıllarım gitti, ömrümü verdim, her şeyimi kaybettim gözyle bakamam. Yapamazsam da derim ki "Yapamadım!" Yapamamak kötü bir şey değil ki. Yaşamam gerekeni yaşadım ve öğrendim. Dışarıdan bakan biri için radikal olabilir çünkü o kendi koşulları içinde bakıyor, benim için öyle değil. Kademe kademe oluyor bu işler, hazırlanıyor, kendi başına karar alıp aldığı kararın sorumluluğunu taşımaya.

Ben ilk ayda tamam dedim eşime. Gidebilirim diyebilecek insan arka planda hazır; yapabilecek gücü, enerjisi, cesareti zaten o yaşa gelene kadar bir yerlerden toplamış. Gezdim, gördüm, okudum, öğrendim, insanlarla tanıştım. Sevmeyebilirsin de, gidersen o ülkeyi sevmezsin, hayatı sevmezsin. Bence sorun olan denememek. Çünkü denemediğinde ne kaçırdığını asla bilemezsin. Ama denersen bilirsin. Ben pratik davranıldığında sıkıntı yaşanacağını düşünmüyorum.

Aranızda ciddi bir yaşam tarzı, kültür farklılığı olmalı. Bunu nasıl aştınız?

Eşim Tanzanyalı, bir de Masai. Masai'lerin bambaşka bir kültürü var. Bizim Türkiye'de Karadenizli ile Güneydoğulu evleniyor 50 tane sorunları var. Ben bambaşka kıtadan evlendim, hiç öyle bir sorunum yok çünkü mevzu onun bakışı ile benim bakışım. Bu anlayışa kavuşmak zamanla oluyor; biraz gezmekle, görmekle, fitratın, aile yapısının da etkisi var.

Verdiğin küçük küçük kararların hepsi seni oluşturuyor. Mesela o üç yemeği karıştırdığında "Ay niye böyle yapıyorsun?", pilavın içine muz attığında "Ay bu böyle yenir mi?" demiyorum. "Ver, bir de ben deneyeyim." diyorum. Merkeze kendi alışkanlıklarını alırsan, dünyanın bir yerinden değil aynı mahalleden de arkadaşlığın olmaz çünkü ben doğuyum, benim yaptığım, düşünme, giyinme tarzım doğru şekilde merkezde ben varsam eğer çatışma oluyor. Bu Türkiye'de çok yaygın ama ben orada hiç sıkıntı çekmedim. Hele yemek konusunda hiç. Ben yapıyorum, o yiyor. Ben de orada her şeyi deniyorum, niye yemeyeyim? Allah sana başka bir güzellik, zenginlik sunuyor; sen onu hiç denemeden reddediyorsun. Ne büyük kibir, Allah ikram ediyor, sen "Ay bu ne!" diyor itiyorsun.

Her şey ben'e göre olunca her zaman ben doğru olurum ama her zaman doğru değil, ayet değil ki; kültür

TAKİP

rafikiorganisation.com
@rafikiorganisation
@sevdesevan

İZLE

bit.ly/2K6IQ01

Gidip ilgileniyor, dertlerine bakıyorsan örneksin. Benim orada özellikle kalmak isteme sebebim de buydu. Öyle olunca beni seviyorlar, sarılıyorlar; benim adımla, annemin adını çocuklarına verdi Hristiyan aileler.

bu, alışkanlık. O toprakta doğmuşsun, o toprakta o yetişmiş, kaç asırdır onu ekiyorlar, onu yiyorlar, sen de onu yemeye alışmışsın diye böyle. Dene bir, sevmezsen yeme. Onlar da yoğurt denediler. Zeytinyağlı, patatesliler... Beş gün üst üste bulgur yaptım. Bulgur yok orada, buradan götürdüm. Hepsini yedi çocuklar. Balkabağından tatlı yaptım, hayatlarında hiç yememişler, bütün çocuklar oturdu 5 dakikada bitti.

Elarai'de su kuyuları, ardından tohum ekme, tarımcılığa yön verme konusunda önderlik etmişsiniz. Bir tek kişinin bir köyde neler değiştirebileceğini bize gösterdiniz. Bize bu süreçlerden ve Rafiki Organisation'dan bahsedermisiniz?

Ben eşimle evlenirken bunların hiçbiri hesapta yoktu. Ben eşimden, insanlığından acayip etkilendim. Gelmişim kaç yaşına, dünyada bu kadar yer görmüşüm; bunu yaşadysam, buna evet diyorsam bunun arkasından başka bir şey olmalı, dedim. Allah bir şeyi sebepsiz ayarlamaz.

İlk gittiğimde motosikletle 35-40 dakikalık bir yerde klasik tulumbalı bir kuyu vardı, onu da zamanında bir Alman gelip açmış. O zaman eşim gidiyordu, motosikletle gece sıraya giriyordu, oradan su alıyorduk. Fakat 1 yıl sonra kuraklık başladı. İnsanlar 1 gün önceden kuyruğa girmeye başladılar. O da bozulunca, hayvanlar ölmeye, göçler olmaya başlayınca İHH ile görüştüm herkes ölüyor, sıra insanlara gelecek diye.

O bölgelerde kuyu açmak çok zor. Su kuyusunda derinlik arttıkça maliyet artıyor. Fon için arayışa çıktılar. Oradan bir partner buldular, ben sadece aracı oldum. 3 ayda kuyular açıldı. Sonra REHAM "Siz orada faaliyet yaparsınız." dedi, evime yakın bir kuyu açıldı. Devlet ofisiyle konuştuk, araziyi versinler, kuyunun yakınında deneyelim, oluyorsa yavaş yavaş insanlara öğretiriz. Tohumlar, fideler götürdük. Süreç öyle başladı.

Acur, salatalık, domates, patlıcan, dolmalık biber, bezelye, Ayşekadın fasulye, kabak, balkabağı, patates bunların hepsini ektik. Sonra hasat Ramazan'a denk geldiğinde her şey olmuştu elhamdülillah. Eşim Müslüman köylerden gelenlere dağıttı iftarda. Hem de bizim oradaki Masai'lere dağıttı öğretiler diye. İlk defa salatalık yiyorlardı. Mesela domatesi asla ısırarak yememişler, ağzına değıyor "ıy" diyor çocuk, biberi tükürüyordu. Şimdi çocuklar "Çok güzel Sevede." diyorlar, alıştılar yani. Sonra bu duyuldu. TİKA'dan aradılar "Muhteşem bir iş yapmışsınız, biz bunu fonladık yaptırmadık, mutlaka bir dernek açın ki faaliyetleri artıralım ve size destek olalım. Tohum, traktör, eğitim, meslek eğitimi verelim." dediler. Dolayısıyla Rafiki Organisation ismiyle derneği kurmuş olduk. Benim aklımda dernek kurmak yoktu. Sadece bireyseldi.

Bunların hiçbiri planlı programlı olmadı yani. Tanzanya'da ihtiyaç var zaten diye yapılan bir şey değildi, var olan ihtiyacı gördükçe oldu. Rafiki de Swahilicede de dost manasına geliyor, Arapçadan gelmiş. Swahili kültürü zaten Araplarla Afrikalılardan karışarak oluşturdukları çok güzel bir kültür.

Bir Türk'ün ağzından Tanzanya'nın bir köyü hakkında "bizim ora" sözünü duymak kulağa ilginç geliyor. Oranın insanı sizi nasıl karşıladı, orada bir ailenin üyesi olmak nasıl?

Hiç beyaz görmemiş değiller ama Müslüman beyaz görmemişler. İnanmıyorlar, Kelime-i Şehadet getiriyorum, bir şeyler söylüyorum, şok oluyorlar, hiç görmemişler. Oraları seviyorum ve şuna inanıyorum: Birlikle bir ilişki kurduğunda sen onun bir güzelliğini alıyorsun, o da sendeki bir güzelliği öğreniyor. Masailer çok ünlü bir kabile. Mesela Masai dedin mi o çok güvenilir, her yerde güvenlik görevlisi olarak alırlar.

Çocuklar çok fedakâr, kapıya geliyor okula gitmeden. Aç yani, bir şeyler veriyorsun, o çocuk yanında kardeşi varsa önce kardeşine veriyor, gerisi gelecek mi onu bilmiyor. Yok ama verileni de paylaşıyorlar, benim en çok etkilendiğim şeylerden biri.

Ve en önemlisi bir çocuğu bütün köy büyütüyor. Yani anne-babası olmayabilir, bakacak durumda değildir hiç önemli değil. Kendi çocuklarından hiç ayırmazlar. Tanımıyorsam kapıdaki çocuğu, ilk zamanlarda "Fabio bu kim?" derdim. O da derdi ki: "çocuk". Bizdeki gibi önce bizimkilere verelim, kalırsa diğerlerine diye bir şey yok, tanımaya bakmıyorsun. Evimin etrafında 30 çocuk var, bir şey alacağım zaman eşim diyor ki "30 tane alabileceksen al, alamayacaksan bırak. Birine verdiğinde ötekine veremezsen olmaz."

Misyonerlik faaliyetleri hakkında da konuşmak isteriz. Diğer ülkelerin bu tür faaliyetleriyle karşılaştınız mı? O insanlara yardım konusunda ülkemizin durumu nedir?

Afrika'da çok planlı misyonerlik faaliyeti var. Özellikle çok fakir Müslüman köylerine okul açıyorlar. Başka okul olmadığından köydeki herkes o okula gitmek durumunda kalıyor. Sonra yaklaşık 10-15 yıl boyunca her hafta ailelere erzak dağıtıyorlar ve Müslümanlara Hristiyan olun diye hiçbir şey teklif etmiyorlar. Erzak dağıtırken, okuldaki derslerde düzenli olarak İncil'den ayet okuyorlar, sürekli İsa'dan bahsediyorlar. Sonra çocuk üniversite çağına gelince "Artık bizimle devam etmek istiyorsan Hristiyan olman gerekiyor, eğer kendi dininde kalacaksan bundan sonra biz sana yardım edemeyiz." diyorlar.

Adamlar 10 yıl boyunca erzak dağıtıyor. Çocuklarla oturuyor kalkıyor. Onların koşullarına uyuyorlar, ondan sonra çocuk o kadar çok seviyor ki arkasından "Hristiyan ol." deyince bir fark göremiyor çünkü zaten İslami eğitim almıyor. O süreçte de Hristiyanlığa kulağı alışıyor, oradaki insanı seviyor. Bunu bana bizzat yaşayanlar anlattı. Açlar, köyde okul/medrese hiçbir şey yok. Müslüman olan gelenekten, aileden dolayı Müslüman.

Afrika'da son 50 yılda yüzde 20'den fazla Hristiyanlaşma oldu, 30-40 yıl sonra çok daha azalacak. Bunu programlı yapıyorlar. Hristiyanların politikasını gördükçe beni en çok üzen şey maalesef Türklerde çok kısa sürede çok hızlı sonuç alma arzusunun olması. Bizde Türkler "Parayı yolladım abla, topla milleti, vaaz için hocalardan birini yollayayım, otursun vaaz etsin." Öyle olmuyor, sen onun hayatını bilmediğin için farkında değilsin, anlattığın şey onun hayatına değmiyor. Sen kendi koşullarına göre ne anlattıysan anlat tutmaz ki onun yerini.

Bizim Müslümanlar Hristiyanların nasıl çalıştıklarının, neler yaptıklarının farkında değiller. Orada Müslümanlar patır patır Hristiyan oluyor. Biz dinimiz Hak olduğundan her durumda onu kabul etmek zorundalar diye bakıyoruz koşullarını düşünmeden. "Bir kitap verdim okudu, fikri değişti." değil, bu iş örnek olmak. Oysa orada adam aç. Yardıma, onu dinleyecek birine ihtiyacı var. Kim yol gösterirse, kim şefkat gösterirse o doğru geliyor. Bizim yaptığımız gibi Hristiyanlıkta üçleme var vs. şeklinde bir muhakeme yok. O; eğitilmiş, üniversiteye gitmiş insanla masa başında tartışılacak şey. Bu insanlar avam, yani örnek olacakların sadece.

Gidip ilgileniyor, dertlerine bakıyorsan örneksin. Benim orada özellikle kalmak isteme sebepim de buydu. Öyle olunca beni seviyorlar, sarılıyorlar; benim adımla, annemin adını çocuklarına verdi Hristiyan aileler.

Türkler de maalesef "Müslüman'a gidecekken niye Hristiyan'a vereyim?" diyor. Orada Müslüman-Hristiyan karışık zaten, aynı yerde oturmuş muhabbet ediyorlar. Sen "Siz gelin, Müslümansınız size sadaka veriyorum; siz Hristiyansınız, siz kalın." diyorsun ki böyle bir şey seni de senin dinini de çok kötü gösterecek bir şey. Bize orada düşen çok şey var. Biraz daha geniş bakmayı öğrenmemiz lazım, çok dar bakıyoruz.

70 üzerinde ülke görmüşsünüz. Nasıl yaptınız bunu? Dünyayı gezmek mutlaka herkesin hayali. Harekete geçmek için ne yapmamız lazım?

Ben yakından uzağa, kolaydan zora doğru başladım. Üniversitede nerdeyse Türkiye'nin tamamını gördüm. Dediğim gibi üniversitede başladım, harçlıklarımı biriktirdim, üniversitedeyken ders notlarım çok iyiydi, yaşlılarıma ders veriyordum. Kendi kazandığım parayı biriktirip onunla Türkiye'yi gezdim. İsviçre doğumlu olduğum için Avrupa'ya da gittiğim oldu akrabalarımızdan dolayı genellikle. Sonra çalışmaya başladığımda ilk gittiğim yerler yakın yerler, Avrupa ağırlıklı oldu genelde. İlk başlangıç İtalya'dır, İspanya'dır. Kuzey Afrika'da ilk Tunus'a, Fas'a gittim. İlk daha yakın, daha az bütçe ile gidebileceğim yerler, kısa süreli gezilerdi. Şimdi çok kolay, o zaman illa turla gidiyordun ya da tek başına zor oluyordu. Şimdi ucuz kalınacak yerlerle ilgili çok aplikasyon var. 1-2 dolara bilet alanlar nasıl aldıklarının sırlarını anlatıyorlar. Ama şunu çok net söyleyebilirim, Türkiye'de bir yerde yaz tatiline vereceğin parayla Avrupa'da bir yere çok rahat gider gelirsin.

Bu biraz niyet etmek ve istemekle alakalı. Bunun maddi imkânla alakası yok. Benim hâlâ 1 lira kutum var, bozuk paralarımı biriktiriyorum. Taksiyle gideceğime minibüsle gidiyorum, o parayı oraya koyuyorum. Öyle çok yaptım, fedakârlıkta bulunup 3 ay aynı gömlek aynı pantolonu giydim ama o yaz kaç ülkeye gittim. Neyi çok istediğinle, neye önem verdiğinle alakalı. Hele şimdi vizesiz yerler çok. Turları araştırıp ucuz tur bulmak lazım, ben onu çok yaptım. Zaten bir iki kere yaptınız mı rahatlıyorsunuz. Filipinler'e, Avustralya'ya gitmek istiyorsun ama dur, önce bir sağını solunu gör, yavaş yavaş. Edindiğin her tecrübe onun üstüne ekleniyor.

Ben şuna inanıyorum, bir şeye niyet ediyorsa bir insan, duası hükmüne geçiyor; bir şeyi istiyorsa ona nasip olur. Benim kalbimden geçen her şey oldu, özellikle gezme konusuyla ilgili. Çok gezmek istediğim yerin hep internette videolarını karıştırıyorum, hep okuma yapar tüm belgesellerini seyredirim. Şu anda da Madagaskar'a, Kosta Rika'ya gitmek istiyorum. Bir şeye neden olmasın ki, diye bakmak lazım. Gidenin ne farkı var? O da insan, ben de. O yapıyorsa ben de öğrenir, ben de yaparım, niye olmasın?

Ama gezmek istiyorsanız alıştığınız konfor alanınızdan çıkmanız gerekiyor. Ben İstanbul'da yaşadığım koşulları Tanzanya'da sürdürmeye kalksam bunun olma ihtimali yok. Ama ben görmek istiyorum, eşimle beraber mutlu bir hayat istiyorum; o zaman bambaşka bir şey çıkarıyor Allah karşına. İlla böyle olacak şartlanmasından kurtulmak lazım, Allah çok daha iyisini verir bilemezsin. Ben buna çok inanıyorum, biz kendi öngörülerimizle Allah'ın vereceği nimeti sınırlıyoruz. İnsanın kendini zihinsel olarak serbest bırakması çok önemli.

Kısa Keselim Aydın Havası Olsun

Dünyanın neresine ait hissediyorsunuz?

Her yeri

Bunca seyahat size ne öğretti?

Yargılamadan bakmaya çalışmak

Elarai'de en sevilen Türk yemeği?

Yoğurt çorbası ve tarhana

Seyahat için olmazsa olmazınız?

Fotoğraf makinesi

Giderken ne götürürelim, gelirken ne getirelim?

Muhabbet

Onsuz da yaşanıyormuş dediğiniz bir şey?

Buzdolabı

Afrika'ya giderken yanımıza almamız gereken 3 şey nedir?

Balon, boya kalemi, şeker

Sizin mottunuz?

Mutlu et, mutlu ol.

P O P
J A Z Z
A L A T U R K A
S A Z

BEN NASIL BÜYÜK ADAM OLUCAM?

Sanatçı: Pinhâni
Albüm: İnandığın Masallar
Çıkış Tarihi: 2006

bit.ly/2GaUZ6a

Görmezdim, önümü görmezdim,
Okudum, yıllarca hep okudum.
Okumaktan boynumu büktüm, yorul-
dum.
Bilmezdim, adımlı bilmezdim,
Aradım, her şehirde aradım.
Koştum, dere tepe aştım, dolaştım.

Kimin uğruna?
Ne uğruna?

Herkes köşesini kapmış
İyi ama ben nasıl büyük adam olucam?
Bir tek seni bana çok gördü dünya.
İyiler bu savaşı kaybetmiş,
Peki ben nasıl büyük adam olucam?
Kötü olmak seni geri getirir mi acaba?

Sevmezdim, okulu sevmezdim.
Okudum, yıllarca hep okudum.
Okumaktan boynumu büktüm, yorul-
dum.
Bilmezdim, oyunu bilmezdim.
Denedim, her şekilde denedim,
Denemekle olmadı zaten yenildim.

Kimin uğruna?
Ne uğruna?

SINIRLARIN YOKSA SEN DE YOKSUN

**ZEYNEP
YÖRÜK**

Çocukluğumuzdan itibaren hep daha fazla şeye sahip olmamızın iyi bir şey olduğu öğretildi bize. Daha çok çalışmalı, daha çok kazanmalı, daha çok sosyalleşmeli, hep daha çok şeye sahip olmalıydık.

Ailemiz, arkadaşlarımız, toplum, reklamlar... Hepsi ağız birliği etmişti bu konuda sanki. Mesela "Hep daha fazlasını iste!" diyordu reklamlar. Fazlasını istedik, elde ettik ama mutlu olduk mu? "İndirim" dediler, "Böyle fırsat kaçmaz!" dediler, kaçırsak enayi oluruz diye koştuk aldık. Ve sonra bir köşede etiketiyle unuttuk. Fırsatı yakalamış mı olduk? "Beleş nasılsa, at cebel!" dediler, eşantıyon ne varsa doldurduk eve. İşimize yaradı mı? "Lazım olur, dursun." dediler, ne bulduysak topladık. Lazım oldu mu?

Sanki dijital bir oyunun içindeydik de ve önümüze çıkan her puanı toplamamız gerekiyordu. Peki, hayatın puan biriktirme yarışı olduğu da nereden çıktı?

Atasözü denince pek çoğumuzun aklına "Sakla samanı, gelir zamanı." geliyor. İlkokuldayken bilinçaltımıza nakış nakış işlediler. Çünkü savaş görmüş bir halkın torunlarıydık. Böylece birkaç nesil, varlık içinde yokluk bilinciyle yetişti ve istifçi oldu, çıktı. Peki, o samanların zamanı geldi mi? Birkaç parça haric gelmedi. (Zamanı gelen o 3-5 parçayı da yıllarca oradan oraya taşıdığımızı düşünürsek saklamakla çektiğimiz eziyete değmediği aşık.) Lazım olmuyor, kullanılmıyor, işe yaramıyor, mutlu etmiyor... Demek ki birileri bizi kandırıyor, oy alıyor ya da kendi inançlarını transfer ediyorlar.

Hani Benim Gençliğim Nerede?

Sadece eşya değil, arkadaş da yapıyoruz. Sosyal medyayla beraber bu istifçiliğimizi katmerledik. Ve bunların niteliğiyle pek ilgilenmedik. “Biri beni eklemiş, hadi ben de onu ekleyeyim madem.” Neden? E, ayıp olmasın... Davet edilen her yere gittik. Neden? E, ayıp olmasın... Ailem, hocalarım filanca bölümü okumamı söylediler diye yazdım. Neden? E, üzülmesinler... Bilgi istifçiliğine ne demeli? “Şu yazıyı da okuyayım, bu videoyu da izleyeyim, aaa bu neymiş buna da bakayım, çok satan bir kitapmış alayım...” derken beynimiz yandı. Zihnimizi abur cubur bilgilerle doldururken zamanımızı bol keseden harcadık.

Tüm bunların sonunda ne oldu? Evimiz, odamız, dolabımız, telefonumuz, takip listelerimiz, hayatımız, zihnimiz bizimle hiç alakası olmayan şeylerle doldu. Hani bizim hayatımız? Bizim hedeflerimiz, hayallerimiz, niyetlerimiz hani? Ahmet Kaya'nın şarkısındaki gibi “Hani benim sevincim nerede?” Biz kimiz? Biz artık kimse değiliz. Sınırlarımız ihlal edildi, hayatımız çöplüğe döndü. Çünkü biz sınırlarımızı belli etmedik. Bu böyle devam ederse ileride “Hani benim gençliğim nerede?” demek kaçınılmaz.

Hücre zarı olmayan bir hücre hayal edebilir misin? Sınırları olmayan bir ülke? Peki ya duvarları olmayan bir kasa?

Bil ki, sınırların yoksa sen de yoksun. Sınırları olmayana kimse değer vermez fark ettiysen, saygı görmez bu insanlar. Şahsiyetleri gelişmez. Her şeye evet diyen, herkesi memnun etmeye çalışan, herkesten sevgi dilenen insanlara dönüşürler. Fedakârlık yaparlar hep. Başkaları için kendilerini FEDA ederek KÂR elde etmeye çalışırlar ama ihmal edilen hep onlar olur. Böyle bir geleceği kendine yakıştırıyor musun? Cevabın hayır ise çemberi kırmak istiyorsan birkaç ipucum var senin için:

Her şey hayatındaki eşyaları sorgulamakla başlıyor. Nereden geldi ve neden senin hayatındalar? Geleceğe kalmalılar mı yoksa geçmişe mi aitler? Sen istediğin için mi oradalar yoksa annen, baban, arkadaşın, dayın, halan istediği için mi? Eşyalarına bakınca senin hayatının ne kadarı sana ait, anlayacaksın.

Ben danışmanlık yapıyorum. İnsanların yaşam alanlarına gidip eşyalarını elemelerine, sadeleşmelerine, fazlalıklardan arınarak hafiflemelerine yardım ediyorum. Danışanlarımın eşyalarını elerken sıklıkla gördüğüm şey, “anne üzülmesin diye” evde tutulan eşyalar... Bir anne gardırobun içindeki örtüye kadar müdahale ediyorsa o insanın hayatında daha nelere müdahale etmiyordur ki! Bunu kötü niyetinden mi yapıyor peki? Elbette hayır. Aşırı doz şefkatten :) “Sen bilmezsin, buraya bu se-

rilir, olmaz! O bölümü okuyan aç geziyor, valla iş miş bulamazsın, kalırsın ortada! Sen beni dinle, burayı yaz. Ne işin var yaban elin memleketinde? Evlenince gezersin! Bunları okuyacaksın da ne olacak? O kursa gideceksin de ne değişecek sanki?”

Pek çok toplum gibi bizim toplumumuzda da ebeveynlerin gözünde evlatları hep çocuktur –özellikle de annelerin. Hep çocuk kalıyorlarsa haliyle hep müdahale ve korunmaya ihtiyaçları var demektir. Bu yüzden ölünceye dek müdahale etmeleri gerektiğini sanabilirler. Bu gerçekten böyle midir? Elbette hayır. İnsan, 3 yaş itibarıyla yavaş yavaş sorumluluklarını almaya başlar. Fakat ona sorumluluk yüklenmezse ve almasına da izin verilmezse, “yapamazsın, edemezsin” denilirse 33 yaşına geldiğinde hâlâ çocuk olarak kalacaktır ve sınırları olmayacaktır. Çocuk kalmak sağlıklı bir şey değildir. İnsan yetişkin olmalı, tekamül etmelidir. Bunun için de zorluklar yaşanmalı, kendi kararlarını vermeli, hata yapınca sonuçlarına katlanmalı ve kalkıp yola devam etmeyi öğrenmelidir. Yani kendi hayat tarlasının sınırları olmalı ve kendi ne istiyorsa onu ekmelidir.

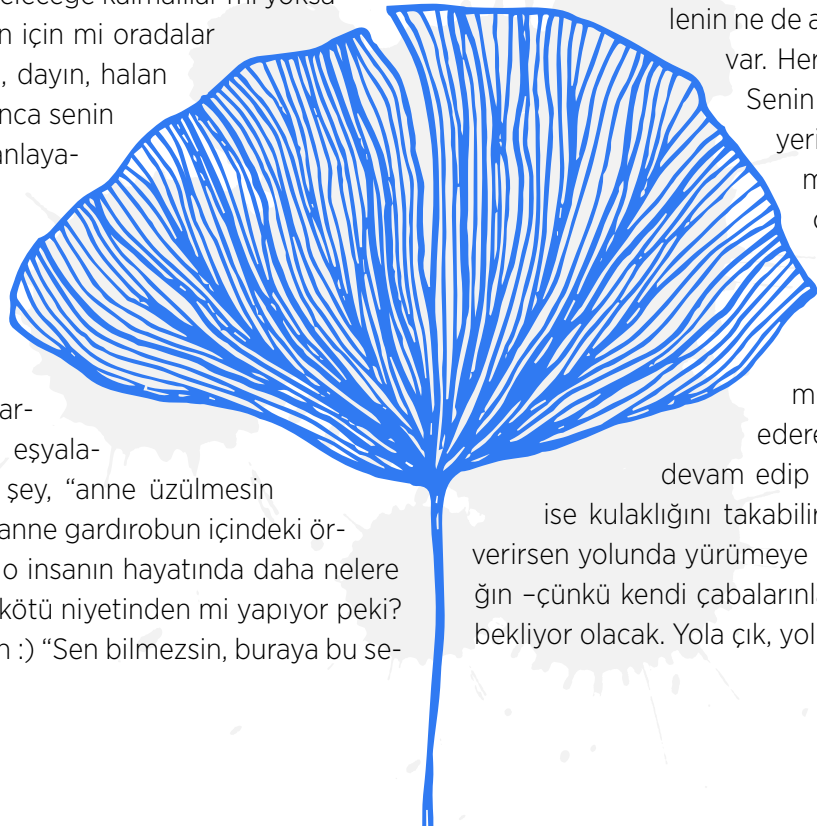
Peki anne-babalar evlatlarının sınırları olması gerektiğinin farkında değillerse ne olacak? Evlat bunun farkında olacak ve kendi sınırlarını kendi çizecek. Bu da eşyaya hayır diyebilmek, her gördüğünü almamak, parayı idare edebilmek, kendi sorumluluğunu üstlenebilmek, ne istediğini bilmek ve sağlıklı bir iletişim kurarak kendini ifade etmekle başlıyor.

Herkesin Hayaline Kimse Karışamaz

Birileri sana durmadan “böyle giyinmelisin, bunu takmalısın, şu parfümü kullanmalısın, şöyle bedene sahip olmalısın, şu makyajı yapmalısın, şu bölümü okumalısın, şu sınava çalışmalısın, şu mesleği seçmelisin, şöyle biriyle evlenmelisin, şu kadar çocuk yapmalısın...” diyecek dostum. Bil ki bu “-malısın, -melisin”ler hiç bitmeyecek. Yani “El Âlem Örgütü” hiç susmayacak. Ve sen elini verirsen kolunu kaptırarak.

Oysa sen ne modanın kulu-kölesisin, ne ailenin ne de akrabasının. Herkesin kendi hayat tarlası var. Herkes kendi tarlasını ekmekle mükellef. Senin tarlana ne ekeceğine karar vermek yerine, onlar da kendi tarlalarını ekmekle meşgul olabilirler. Onlar senden, sen de onlardan sorumlu değilsin. Herkesin hayaline kimse karışamaz. :)

Artık herkese teşekkür et sevgili dostum. Anlayanlara kırıp dökmeyen, güzel bir üslupla kendini ifade ederek sınır çiz. Anlamayan ve konuşmaya devam edip kafanı karıştıranlara sınır çizmek için ise kulaklığını takabilirsin. Kendi yüreğindeki şarkıya kulak verirsen yolunda yürümeye başlayabilirsin. Kimseyi suçlamayacağın –çünkü kendi çabalarıyla tırmanacağın– mutlu bir hayat seni bekliyor olacak. Yola çık, yol açık.

Ne Bu Güney Kore, Yenir mi İçilir mi?

UBEYDULLAH
ERDOĞAN

Efendim, Güney Kore gözleri çekik ama içi gülen, boyları küçük ama yürekleri kocaman insanları yaşadığı bir diyar. Yerini tarif etmek gerekirse alışageldiğimiz dünya haritasında Türkiye'nin doğusuna doğru bir hayli ileride, Asya kıtasının en uç noktasında ufak, sevimli bir ülke. Yüzölçümü olarak 100.210 kilometrekare, yani yaklaşık Türkiye'nin 1/7'si kadar. 50 milyon insanın gezdiği Güney Kore sokakları hayli kalabalık. Ülkede metro ağı çok gelişmiş, öyle ki Güney Kore yüzölçümüne oranla dünyanın en büyük metro ağına sahip ülke. Gidenlerin mutlaka gidilmesini tavsiye ettiği ülkenin birçok ilginç yanı var ama biri diğerlerine ağır basıyor sanırım: Tam anlamıyla dibi görmüşken 50 yıl gibi kısa bir sürede küllerinden yeniden doğması. Ama ne doğuş; öyle bir doğuş ki Zümrüd-ü Anka'yı kıskandırır, peşine Simurg'un kuşlarını düşürtür. İşte, öyle bir doğuş. Hadi gelin sizinle bu doğuş ne zaman, nasıl olmuş bakalım.

Güney Kore'ye Neler Oldu?

Haydi gelin önce sizlerle zamanda bir yolculuğa çıkalım. Yaklaşık 70 yıl geriye gidiyoruz. Yıl 1950, Kore Savaşı henüz patlak verdi. Dünya, Kore için seferber oldu ama kimisi Güney için kimisi de Kuzey için. Türkiye dahil birçok ülke Kore savaşı için arazide hazır bekliyor. Savaşın ayrıntılarını anlatarak tadınızı kaçırmak istemiyorum ve 3 yıl ileri atlıyorum. Şimdi yıl 1953, savaş sona erdi ve taraflar yaklaşık 3 milyon insana veda etti. Veda edilen sadece insanlar değildi; savaşın ardından şehirleri, fabrikalara, hastanelere, yollara kısaca ülkeyi kalkındıran her şeye veda edilmiş oldu ve bu da ekonomiyi sadece mahvetmedi, dibin de dibine doğru çekti. 3 yılda ülke belki de yüzlerce yıl geriledi. Elden gelen hiçbir şey yoktu artık, olan olmuştu. Yoksa var mıydı?

Peki Nasıl Kalkındı?

Güney Kore, Kore Savaşı'ndan sonra dışa bağımlı bir ülke konumundayken düştüğü yerden kalkmayı bildi. Peki, Güney Kore 50 yıl gibi kısa sayılabilecek bir sürede nasıl kalkındı? "Han Nehri Mucizesi" olarak isimlendirilen bu olay şöyle gerçekleşmiş:

1953'ten sonra bir müddet dışa bağımlı bir şekilde hayatını sürdüren Güney Kore, bünyesinde bulundurduğu şirketleri güçlendirmek suretiyle ekonomisine can vermiş. Mesela hepimizin aşına olduğu otomotiv markası olan Hyundai, savaş öncesinde inşaat firmasıyken savaş sonrasında kalkınmaya destek olmak için yeniden yapılanmaya gitmiş ve otomotiv, teknoloji ağırlıklı bir şirket hâline gelmiş. Yine aynı süreçte beş yıldızlar anlamında "Five Stars" olarak isimlendirilen Samsung, Hyundai, LG, SK Group ve Lotte şirketleri ülkenin kalkınmasına ciddi destek vermiş. Güney Kore bu yükselişte her yıl ortalama % 10'luk devasa bir ivmeyle büyümüş ve yavaş yavaş dünya devi hâline gelmiş. Tabii bu yükselişini en az doğru hamleler yapan şirketler kadar istikrarlı ve çalışkan halkına da borçlu, zira şirketlerin yahut ülkelerin başarısı çalışanlarının başarısından geçiyor. Güney Kore eğitime verdiği önemle de sınavı tam notla geçiyor.

Güney Kore'nin Gizli Silahı

Tamam, bu Güney Koreliler çok akıllı adamlar, şirketleri doğru hamleleri yapıyor, sonra eğitime önem veriliyor falan. Eğer biz de bunları yapsak Güney Kore gibi kalkınır mıyız? Sanırım bu sorunun cevabı olumsuz çünkü bahsedeceğim bir etken daha var ki o da şu "Çalışma Disiplini". Güney Korelilerin sahip olduğu en önemli özellik belki de bu. Peki, nasıl elde ediyorlar bu disiplini? Bu soruyu kendime sorduktan sonra 1953 yani çöküntüden 2000'li yıllara Güney Kore'de neler değişmiş biraz araştırdım ve topladığım verilerden biri dikkatimi ziyadesiyle üzerine odakladı. 1953'ten sonra yıldan yıla ülkedeki Hristiyan oranında bir artış var. Bu artışın özellikle Protestan ağırlıklı olması da çok enteresan. Şimdi Protestanlıkla çalışmanın ne alakası var, diyeceksiniz ki en doğal hakkınız. Cidden ne alaka? Hadi bakalım ne alakaymış.

Bildiğiniz üzere sanayi devriminin ardından toplumlar sosyolojik olarak ciddi değişimler yaşadı. Özellikle kapitalizmin hakim olduğu bölgelerde insanlar makineleşmeyle birlikte artık ihtiyaç duyduğu kadar değil üretebildiği kadar üretmeye başladı, üretimin artmasıyla tüketimde de

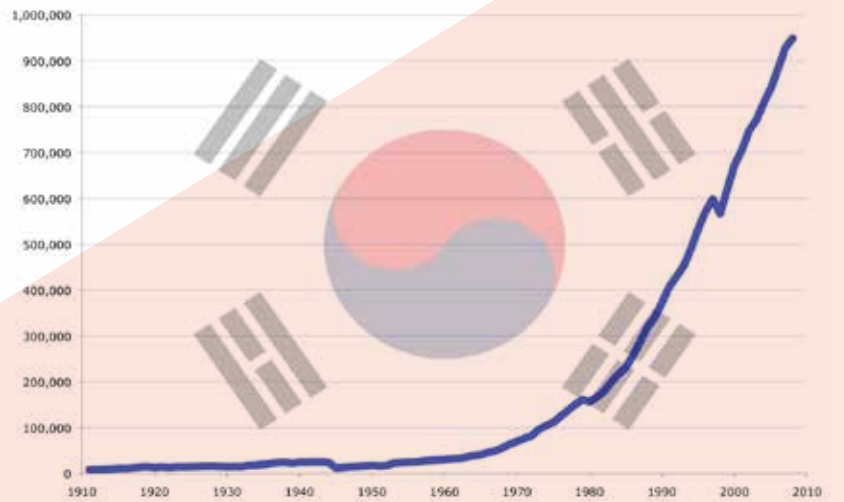
ciddi bir artış oldu. Böylelikle insanlar “yaşamak için üretmek” felsefesinden “üretmek için yaşamak” felsefesine geçiş yaptı. Max Weber de hayatını toplumdaki bu değişimi daha doğrusu kapitalizmi anlamaya adanmış biri. Max Weber bu konu hakkında şöyle bir kitap yazmış: “Protestan Ahlakı ve Kapitalizmin Ruhü”.

Kitapta anlatılana göre Protestanlığın biri kolu olan Calvinizm’e mensup olan insanların düşüncesi şöyle: Tanrı çalışandır, bir fiil olarak çalışmayı ve çalışkanları sever. Bu arkadaşlar da Tanrı’nın iyi bir kulu olabilmek için hayatlarını çalışmaya adıyor. İşte, bu felsefe ile kapitalizmin üretmek yani “çalışmak için yaşamak” felsefesi bire bir örtüşüyor. Yani uzun sözün kısası Protestan mezhebine mensup yerlerde kapitalizm daha rahat ve güçlü bir şekilde var oluyor. “Bizim Güney Korelilerin şu an bile sadece %18’i Protestan, nasıl olacak bu iş?” diye sorduğunuzu duyar gibiyim ve hemen cevap veriyorum: Efendim, bu kapitalizm çok enteresan bir illet, hele bir de Protestanlıkla birleşti mi durdurulması çok zor. Güney Kore örneğinden gidelim.

Savaşların sadece kötü yönleri yok, iyi yönleri de var. Savaşın milletler arasındaki kültürel etkileşim de bunlardan biri. Kore Savaşı sırasında birçok millet ve dinden insan Güney Kore ile birlikte savaştı. Savaş sırasında Güney Kore’ye Protestanlık tohumu ekilmiş ve ardından bu tohum Güney Kore’deki Protestan bir zümre olarak filizlenmiş oldu. Bu zümre kapitalist düzende iş yapmaya başladı, tabii çalışmalarına dinî olarak da karşılık bulan bu zümre zaten kızmış olan rekabet ortamını daha da kızdırdı ve Protestan olmayan halk da rekabetten sıyrılmak için Protestan zümre kadar çalışmak zorunda kaldı. Max Weber’in deyimiyle “Protestan Ahlakı” Güney Kore’de de bu şekilde yayıldı ve böyle böyle tüm halk Protestan ahlakı ile ahlaklanarak, “çalışmak için yaşamak” felsefesini tam anlamıyla benimsemiş oldu. Ve Güney Kore kapitalizmi tam olarak uygulayarak kapitalizmin hüküm sürdüğü her ülkede olduğu gibi bir şirket mantığı ile çalışan ülkelerde sürekli kazandı. Kazançları yıldan yıla birikti ve bugünkü hâlini almış oldu. Peki, Güney Kore 50 yıllık istikrarlı çalışmanın ardından ne hâle geldi?

Güney Kore Bugün Ne Oldu? Bugün ne mi oldu?

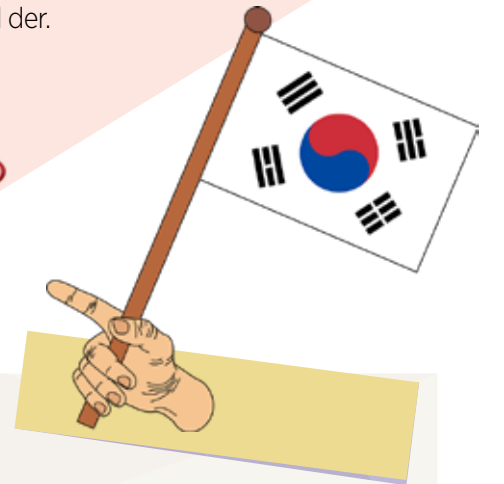
Güney Kore, dünyanın en büyük 11. ekonomisi oldu. Daha önce bahsettiğim beş yıldız şirket de dahil olmak üzere tam 15 şirket dünyanın

en büyük şirketleri sıralamasında yer alır hâle geldi. Güney Kore gemi inşasında dünyanın en büyüğü oldu. Sadece bir firmasıyla (Samsung) dünyada girmedeği ev/ofis, ulaşmadığı insan kalmadı. Kişi başına düşen gelir olarak dünyanın en zengin 25. ülkesi oldu. Ve daha neler neler oldu.

Güney Kore’den İbret Alınmalı

Müslüman bireyler olarak başarılı olmak için ne yapmalı? Biz de mi Protestan ahlakı ile ahlaklanmalıyız? Tabii ki hayır. Bizim kendimiz olalım, İslam’ı düzgün yaşayalım yeter, zira biz ki “Dünya veya ahiret işlerinden biriyle meşgul olmadan boş duran kişiyi görmekten hoşlanmam.” diyen; yolda giderken boş duran bir adamla karşılaşıp selam vermeyen, dönüş yolunda aynı adamı bir işle meşgul görünce selam veren Peygamber’in (sav) ümmetiyiz. Çalışmak için ne Protestan ahlakına ne de başka bir şeye ihtiyacımız var. Sadece İslam’ı yaşamaya ve iyi birer Müslüman olmaya çalışmak bile bizleri başarıya ulaştırmaya yetecektir. Bir tasavvufi görüş “Dünya için hiç ölmeyecek gibi, ahiret için de sanki yarın ölecek gibi çalışmalı.” der, ne güzel der.

Kısa Kısa Güney Kore

- Ülkemizin 3. olduğu 2002 dünya kupası, Kore’de düzenlenmiştir. Kim bilir belki de bundan dolayı Koreliler Türkler tarafından çok sempatik bulunuyor.
- 2017’de vizyona giren Oscar adayı Türk filmi olan “Ayla” Kore Savaşı sırasında cereyan eden gerçek bir hikâyeyi anlatmaktadır.
- Güney Kore’nin en büyük tersanelerinden birinde tam 45.000 işçi çalışmaktadır. Maaş günü, patron için kabus gibi olmalı.
- Güney Kore, dünyanın en hızlı internetine sahiptir.
- Güney Kore’de yeni doğan bebekler 1 yaşında kabul edilir, yani eğer bir Koreli ile aynı gün doğmuşsanız sizden tam bir yaş büyüktür.
- Dünyadaki en yüksek intihar oranına sahip ülkelerden biridir, kim bilir belki çalışmak için yaşamaya zorlayan sistemleri buna sebep olmuştur(!)
- Dünyanın en büyük telefon markalarına sahip olmalarına rağmen ülkede Apple iPhone yoğun olarak kullanılmaktadır. Demek ki neymiş, Kore’de “Yerli malı, yurdun malı; herkes onu kullanmalı.” olmuyormuş. :)

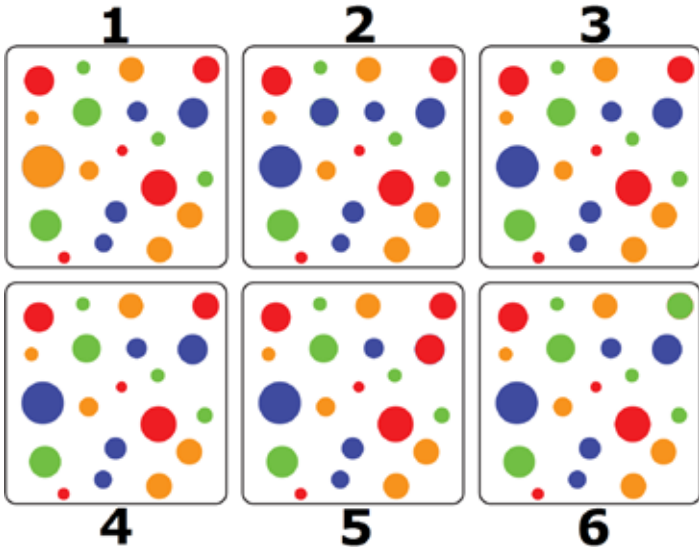
SAYI DİZİSİ

Soru işareti olan yere kaç gelmelidir?

29 19 09 65 85 ? 95 55

NOKTALAR

Hangi iki şekil birbirinin aynısıdır?

KARE DOLDUR

Şekildeki boş karelere 1, 2, 3, 4 ve 5 rakamlarını yazın, her satır ve sütunda bu rakamlardan sadece birer adet olsun:

1		3		5
3			2	
	5	4		1
		2		3

ZEKÂ
SPOR
SERHAN
BÜYÜKKEÇECİ

KELİME TAMAMLA

Aşağıdaki boş yerlere üç harfli bir ek yazın, anlamlı kelimeler oluşturun (Örnek: BETON-TONER, BAS-TON-TONAJ gibi. Tüm satırlarda da aynı ek kullanılmalıdır).

m	i	l	_	_	_	a	d	a	n
s	e	y	_	_	_	ı	ç	a	p
h	a	v	_	_	_	a	t	ı	k

HANGİ HAYVAN?

Aşağıdaki özellikleri sayılan hayvan hangisidir?

- 1- Dillerini dışarı çıkaramazlar.
- 2- Yumurta ile çoğalırlar.
- 3- Ortalama 80 yıl yaşarlar.
- 4- Vücutlarının büyük bir bölümü kurşun geçirmez.
- 5- Beyinleri bir ceviz büyüklüğündedir.

CEVAPLAR

bit.ly/2E8cII

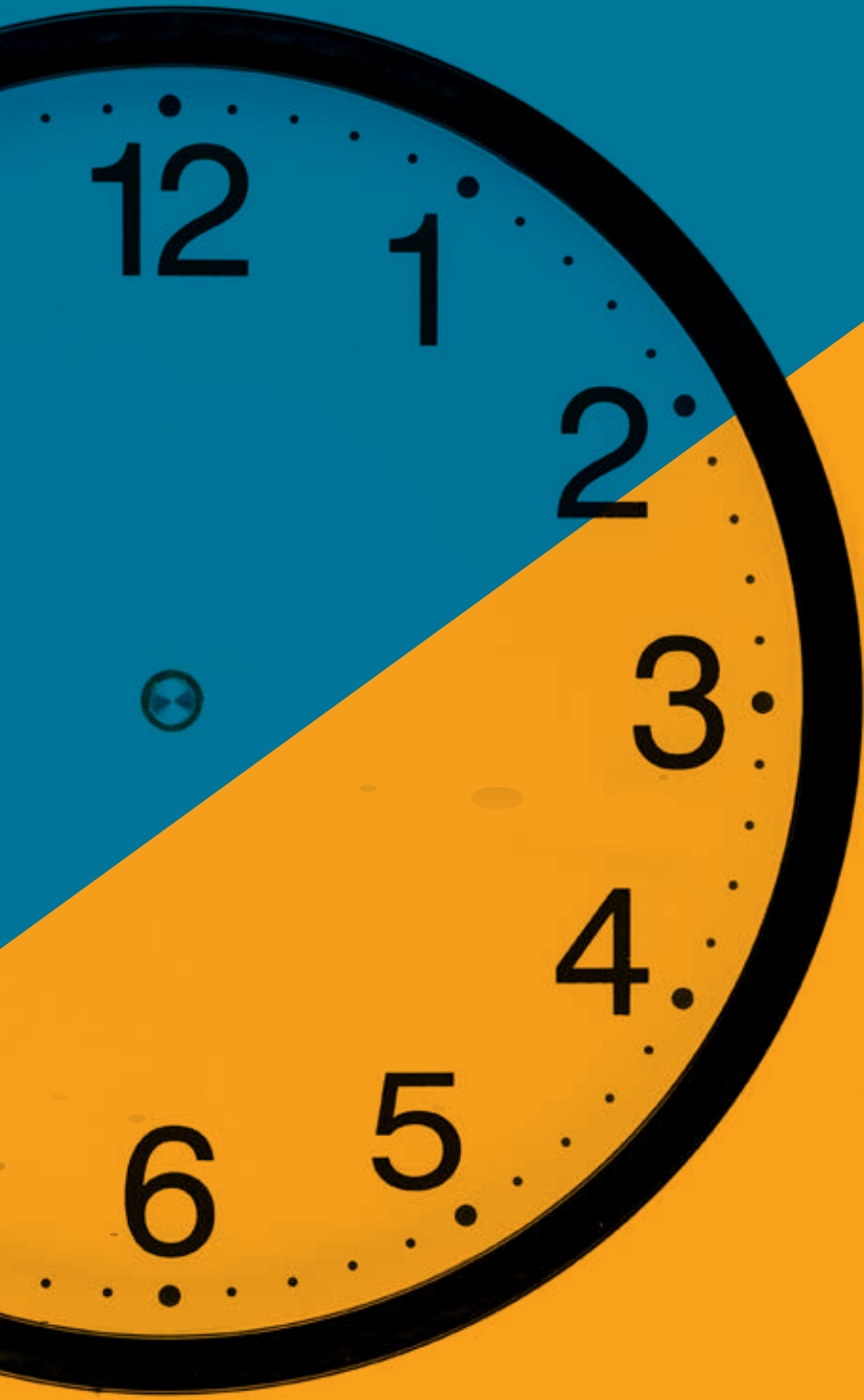
Senin Yurdu

TÜRKİYE GENELİ ÖNDER ÖĞRENCİ YURTLARI

BİLGİ VE BAŞVURU İÇİN:
yurt.onder.org.tr

**UNUTMA Kİ
HEPİMİZ
BİR GÜN
ÖLECEĞİZ!**

TOLSTOY

SADE
SÖDA

f t @sadesodadergi